

Stichting
Pensioenfonds
MSD

Stichting Pensioenfonds MSD
Waarderweg 39, 2031 BN Haarlem
Postbus 581, 2003 PC Haarlem
Telefoon: 023 - 515 31 53
Telefax: 023 - 514 80 00
Internetsite: www.pf-msd.nl

Ingeschreven in het Handelsregister
van de Kamer van Koophandel
onder nummer 4122.2408

Verslag over het boekjaar
1-1-2021 t/m 31-12-2021

Inhoud

	Pagina
Bestuursverslag	
1. Bestuur en organisatie	7
2. Meerjarenoverzicht	9
3. Over het fonds en het bestuur	10
4. Overige fondsorganen, uitbesteding en uitvoeringskosten	21
5. Financiële positie van het fonds en beleidskader	27
6. Pensioenen	33
7. Beleggingen	38
8. Risicomanagement	48
9. Samenvatting actuariel verslag	53
10. Vooruitblik 2022	55
11. Verslag Verantwoordingsorgaan (inclusief reactie van het bestuur)	58
12. Verslag intern toezicht door Raad van Toezicht (inclusief reactie van het bestuur)	62
Jaarrekening	
Balans per 31 december	72
Staat van baten en lasten	74
Kasstroomoverzicht	76
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	77
Toelichting op de balans per 31 december	83
Gebeurtenissen na balansdatum	90
Toelichting op de staat van baten en lasten	91
Resultaatbestemming	96
Risicoparagraaf	97
Overige gegevens	
Resultaatbestemming	107
Actuariële verklaring	107
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	110
Begrippenlijst	113

Bestuursverslag

Voor u ligt het verslag over boekjaar 2021 van Stichting Pensioenfonds MSD.

Het fonds is een ondernemingspensioenfonds, statutair gevestigd te Haarlem, en verbonden aan de onderneming Merck Sharp & Dohme B.V. (MSD) en de volgende zes aangesloten ondernemingen per 31 december 2021: Merck Sharp & Dohme International Services B.V., Intervet International B.V., MSD Human Health Holding B.V., Intervet Holding B.V., MSD FI B.V. en MSD Biotech B.V.

Het verslagjaar stond voor het fonds in het teken van de uittreding van drie aangesloten ondernemingen (N.V. Organon, Organon Pharma B.V. en GTS FI B.V.) in verband met de afsplitsing van Organon & Co. per 2 juni 2021. 1.087 werknemers van deze drie ondernemingen op de locatie Oss zijn vanaf deze datum gewezen deelnemer geworden bij Pensioenfonds MSD. De sociale partners hebben bij de afsplitsing van Organon & Co. afgesproken dat er geen uitgaande collectieve waardeoverdracht zou plaatsvinden; de premievrije pensioenaanspraken van de uitgetreden deelnemers van Organon & Co. zijn dus bij Pensioenfonds MSD blijven staan. In het kader van de afsplitsing is een eigenrisicobeoordeling (ERB) uitgevoerd en ingediend bij toezichthouder DNB. Vastgesteld is dat de afsplitsing geen nadelige gevolgen heeft voor de achterblijvers en overige deelnemers in het fonds.

Vooruitlopende op de afloop van de CAO bij MSD per eind 2020 was de premie in 2021 al eenmalig verhoogd van circa 30% naar circa 33,5% van de pensioengrondslag. Hiermee kon het fonds de fiscaal maximale pensioenopbouw in 2021 blijven toepassen. Eind 2021/ begin 2022 heeft het bestuur van het fonds wel maatregelen moeten nemen naar aanleiding van het in 2021 gestarte CAO overleg van werkgever met vakbonden. Weliswaar is de bestaande bijstortingsregeling (garantieregeling werkgever) verlengd tot 1 januari 2023 maar is de aan het fonds af te dragen pensioenpremie met ingang van 1 januari 2022 teruggebracht naar het eerder afgesproken maximum van circa 30% van de pensioengrondslag met als gevolg een verlaging van de pensioenopbouw voor de deelnemers vanaf 2022.

Ook is er in 2021 veel aandacht besteed aan de voorbereiding op de overgang naar een nieuw pensioenstelsel tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2027. Deze wettelijke herziening van het Nederlandse pensioenstelsel zal aanzienlijke impact hebben voor het fonds, alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden én werkgever omdat de huidige pensioenregeling met een uitkeringsovereenkomst (ook wel Defined Benefit of DB genoemd) dan wordt gewijzigd in een premieovereenkomst (ook wel Defined Contribution of DC genoemd). Bij een premieovereenkomst ligt de inleg (premie) vast en is de uiteindelijke pensioenuitkering veel meer afhankelijk van de opbrengsten die met de inleg zijn behaald. Maar het onderwerp is niet alleen complex vanwege de toekomstige overgang naar een geheel nieuw pensioensysteem (premieregeling), maar ook omdat er een besluit moet worden genomen over wat te doen met de in het verleden (tot de overgangsdatum) opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Bovendien is nog niet alle wetgeving definitief uitgewerkt en zijn er diverse partijen en doelgroepen betrokken bij de besluitvorming en overgang.

Het verslagjaar 2021 werd verder nog steeds beheerst door (de strijd tegen) het coronavirus. Alle fondsorganen vergaderden hierdoor in 2021 nog grotendeels online (video conferences) en ook de contacten met adviseurs, uitvoerders en toezichthouder DNB hebben in 2021 online plaatsgevonden. Daarnaast konden de jaarlijkse deelnemersvergaderingen in juni 2021 wederom niet op locatie plaatsvinden maar zijn deze online georganiseerd. De bestuurlijke continuïteit bleef gewaarborgd en het bestuur heeft ook toegezien op de continuïteit van de dienstverlening door de administrateurs en vermogensbeheerders (inclusief uitbetaling van de pensioenen) en continuïteit van de premiebetaling door de aangesloten ondernemingen.

De financiële positie van het fonds is in 2021 verder verbeterd. Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het fonds is de dekkingsgraad. Er zijn verschillende dekkingsgraden. In dit jaarverslag (en met name de jaarrekening) wordt uitgegaan van de aan toezichthouder DNB te rapporteren dekkingsgraden. De DNB dekkingsgraad bedroeg eind 2021 146,9% (begin 2021: 131,7%). Dit is met name het gevolg van een gestegen rente en gestegen aandelenkoersen aan het einde van het jaar.

De beleidsdekkingsgraad (een gemiddelde van de DNB dekkingsgraad in de laatste 12 maanden) steeg in 2021 van 124,4% naar 140,6%. Er is voor DNB sprake van een tekort indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan het vereist vermogen op basis van de strategische beleggingsmix. Dit strategisch vereist vermogen bedroeg eind 2021 119,5% zodat er, net als voorgaande jaren, geen sprake was van een tekort per jaareinde. Er was dit verslagjaar geen bijstorting nodig van de werkgever.

Naast de DNB dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad, die worden vastgesteld op basis van een door DNB voorgeschreven gemodelleerde rente (de zogenaamde Ultimate Forward Rate, UFR), stelt het fonds nog steeds een marktwaarde dekkingsgraad vast op basis van zuivere marktrente. Het fonds hanteert deze marktwaarde dekkingsgraad voor de eigen beleidsbeslissingen zoals de premievaststelling, zoals de toeslagverlening, omdat deze marktwaarde dekkingsgraad het beste beeld geeft van de werkelijke financiële positie van het fonds. Het fonds hanteert deze werkwijze al vanaf 2006, toen de wetgever het verplicht stelde om de actuele (echte) rente toe te passen in plaats van een “kunstmatige” rekenrente. De marktwaarde dekkingsgraad steeg in 2021 van 122,4% naar 142,0%. De marktwaarde dekkingsgraad was in 2021 goed genoeg voor een volledige toeslagverlening per 1 juli 2021.

Het belegd vermogen is in 2021, met name door de gestegen aandelenkoersen eind 2021, toegenomen van € 3,6 miljard eind 2020 naar € 3,8 miljard eind 2021. Het beleggingsresultaat over 2021 kwam uit op 5,6% (inclusief afdekking valutaresultaat). In 2021 heeft het fonds ook meer aandacht besteed aan duurzaam (maatschappelijk verantwoord) beleggen, ook wel ESG genoemd. In hoofdstuk 7 van dit jaarverslag wordt hier nader op ingegaan.

Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het fonds. Wilt u meer weten over Stichting Pensioenfonds MSD? Kijkt u dan op de website van het fonds: www.pf-msd.nl.

1. Bestuur en organisatie

Bestuur per 31 december 2021

Geleding werkgevers:

Dhr. L. Eilers (1957)	voorzitter
Dhr. A. Koning (1969)	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. D.J. Cup (1976)	
Dhr. F. Mattijssen (1962)	
Dhr. M. van Hal (1977)	aspirant-bestuurder

Geleding werknemers en pensioengerechtigden:

Dhr. J. Admiraal (1952)	(gekozen door en uit de pensioengerechtigden)
Mevr. I. Hüttner (1980)	(tevens sleutelfunctiehouder risicobeheer)
Dhr. P. Koopman (1966)	
Mevr. I. Pennings (1974)	
Dhr. O.L. Sanchez Rudolf (1983)	(tevens sleutelfunctiehouder interne audit)

Beleggingscommissie (BC) per 31 december 2021

Dhr. P. Koopman	voorzitter
Dhr. P. Flissinger	
Dhr. G. van Lent	
Dhr. F. Mattijssen	
Dhr. M. van der Sar	
Mevr. R. Willemse	

Administratie & Communicatie Commissie (A&CC) per 31 december 2021

Dhr. A. Koning	voorzitter
Mevr. A. Boorsma	
Mevr. E. Kerstjens	
Mevr. I. Pennings	

Risk & Compliance Commissie (R&CC) per 31 december 2021

Mevr. I. Hüttner	voorzitter (tevens sleutelfunctiehouder risicobeheer en compliance officer wetgeving en opleiding)
Mevr. H. van Rijssen	lid en compliance officer gunstbetoon
Mevr. K. van Asseldonk	lid

Verantwoordingsorgaan (VO) per 31 december 2021

Vertegenwoordigers van de werkgever:

Dhr. C. Mens (1959)

voorzitter

Dhr. H. Verhagen (1961)

plaatsvervangend voorzitter

Vertegenwoordigers van de deelnemers:

Mevr. M. van Denderen (1974)

Mevr. M. Poulie (1973)

Vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden:

Dhr. J. van Nispen (1948)

Dhr. H. Oud (1951)

Raad van Toezicht (RvT) per 31 december 2021

Dhr. C. de Wuffel (1951)

voorzitter

Dhr. R. Hommes (1959)

lid

Mevr. N. Platenburg (1960)

lid

Organisatie per 31 december 2021

Onafhankelijk accountant

Dhr. H. van der Rijst RA,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Amsterdam

Adviserend actuaris en adviseur R&CC

Mevr. H. Hofmans AAG,
Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen

Certificerend actuaris en actuariële sleutelfunctiehouder

Dhr. J. Schilder AAG,
Towers Watson Netherlands B.V. te Amstelveen

Administrateur

AZL N.V. te Heerlen
Institutional Trust Services B.V. te Leusden
(beleggingsadministratie)

Vermogensbeheerders

Robeco Institutional Asset Management B.V. (Rotterdam)
Merck GFI Fund (Ierland)
Merck CCF Fund (Ierland)
CBRE GMM ('s-Gravenhage)

Adviseur BC

Mercer Investments (Amstelveen)

Adviseur A&CC

AZL

2. Meerjarenoverzicht

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantallen					
Actieve deelnemers	3.736	4.686	4.362	4.044	3.728
Gewezen deelnemers	5.665	4.598	4.613	4.538	4.450
Pensioengerechtigden	1.727	1.590	1.471	1.358	1.273
	11.128	10.874	10.446	9.940	9.451
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen	2.581.132	2.705.674	2.369.257	2.002.188	1.884.504
Wachttijdvoorziening	4.524	2.235	2.054	1.819	1.709
Herverzekering	5.191	5.235	4.616	3.911	4.014
Reserves	1.218.806	860.136	747.379	535.685	670.675
Premiebijdragen	58.904	115.881¹⁾	51.349	45.483	42.726
Pensioenuitkeringen	30.111	27.531	25.416	23.172	20.785
Belegd vermogen²⁾	3.796.943	3.561.216	3.109.502	2.531.423	2.552.523
Beleggingsopbrengsten	200.336	361.209	553.562	-40.037	106.589
Resultaat boekjaar	358.670	112.757	211.068	-134.990	112.430
DNB Dekkingsgraad³⁾	146,9%	131,7%	131,5%	126,7%	135,5%
Beleidsdekkingsgraad⁴⁾	140,6%	124,4%	128,0%	134,5%	134,1%
Strategisch vereist vermogen	119,5%	118,9%	119,3%	120,6%	121,1%

1) Inclusief bijstorting door de werkgever ad 60.000

2) Het betreft het belegd vermogen exclusief de liquide middelen en de vorderingen beleggingen.

3) De DNB dekkingsgraad is het totaal vermogen (reserves en totale technische voorzieningen) exclusief de bestemmingsreserve voor het toeslagendepot, gedeeld door de totale technische voorzieningen (voor risico pensioenfonds plus herverzekering plus wachttijdvoorziening), waarbij de technische voorzieningen worden berekend met een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (op basis van de zogenaamde UFR). De berekening is als volgt: $3.806.853 / 2.590.847 \times 100\% = 146,9\%$.

4) De beleidsdekkingsgraad is de twaalfmaands gemiddelde DNB dekkingsgraad.

	2021	2020	2019	2018	2017
Marktwaaarde Dekkingsgraad					
Uitgangspunt beleidskader ¹⁾	142,0%	122,4%	124,4%	123,0%	130,9%
Beleggingsrendement	5,6%	11,5%	21,8%	-1,5%	4,4%
5-jaars gemiddelde beleggingsrendement	8,4%	9,4%	7,3%	8,2%	n.v.t.
Benchmark beleggingsrendement	5,3%	12,5%	22,0%	-1,5%	4,2%
5-jaars gemiddelde benchmarkrendement	8,5%	9,7%	7,3%	8,0%	n.v.t.
Voorwaardelijke reguliere toeslagverlening per 1 juli					
Actieven	2,0%	0,0%	0,0%	1,5%	0,8%
Inactieven	1,5%	0,0%	0,0%	0,8%	0,8%
Cumulatieve toeslagachterstand per 1 juli ²⁾					
Actieven	20,82%	20,82%	18,45%	16,70%	16,70%
Inactieven	13,44%	13,44%	11,98%	10,00%	10,00%
Aanvullende toeslagverlening per 1 juli ³⁾	0,5%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

3. Over het fonds en het bestuur

Doelstellingen

Het fonds heeft als doel:

- het verstrekken van pensioenuitkeringen in verband met ouderdom, overlijden en/of arbeidsongeschiktheid aan de (gewezen) deelnemers of hun nabestaanden (partner en kinderen), een en ander volgens de bepalingen van het voor de desbetreffende (gewezen) deelnemer geldende pensioenreglement;
- het zo veel als mogelijk waarborgen van de opbouw van de pensioenaanspraken overeenkomstig de in het pensioenreglement vastgelegde bepalingen;
- het minimaliseren van de kansen op een tekort, alsmede het minimaliseren van de mate van zo'n tekort;
- het, met inachtneming van de voorgaande doelstellingen, maximaliseren van het beleggingsrendement om de nagestreefde toeslagen te realiseren;
- zodanig te communiceren met de (gewezen) deelnemers dat zij weten waar ze aan toe zijn en welk pensioen ze kunnen verwachten.

1) De marktwaaarde dekkingsgraad is de dekkingsgraad op basis van markttrente. Deze dekkingsgraad is het uitgangspunt voor het beleidskader. (Voor de toepassing van het toeslag- en premiebeleid wordt de marktwaaarde dekkingsgraad vergeleken met de beleidsgrenzen).

2) Het (gedeeltelijk) inhalen van de cumulatieve toeslagachterstand is niet gegarandeerd. De in het beleidskader opgenomen beleidsgrens voor mogelijke inhaaltoeslagverlening geeft richting aan maar dit is geen recht. Het bestuur kan in bijzondere omstandigheden van de vastgestelde uitgangspunten (grenzen beleidskader en ontwikkeling van de marktwaaarde dekkingsgraad rondom de peildatum) afwijken..

3) Een specifieke groep gewezen deelnemers die in juni 2021 is overgegaan naar Organon & Co. heeft onder voorwaarden recht op een aanvullende toeslag ten laste van het daarvoor bestemde toeslagendepot.

Het bestuur is van mening dat het fonds de gestelde doelen in 2021 heeft gerealiseerd. Bij het realiseren van de doelstellingen heeft het bestuur onderstaande missie, visie en strategie in acht genomen.

Missie, visie en strategie

Missie, visie en strategie vormen het uitgangspunt bij alle inspanningen die het fonds verricht om de hiervoor genoemde doelstellingen te realiseren.

Missie

De missie van het fonds ligt in het verlengde van de missie van de werkgever: "to save and improve lives" in dit geval gericht op de kwaliteit van leven voor alle (oud-) medewerkers van de werkgever.

Het bestuur wil een goede invulling geven aan de uitvoering van de pensioenregelingen die door de werkgever bij het fonds zijn ondergebracht. Het streven is een duurzame en betrouwbare situatie te creëren zodat de financiële doelstellingen van het fonds gerealiseerd kunnen worden, waarbij zodanig wordt gecommuniceerd dat voor alle betrokkenen duidelijk is waar ze aan toe zijn. De uitvoering van de pensioenregelingen dient correct, maatschappelijk verantwoord en (kosten)efficiënt te geschieden.

Visie

Het bestuur ziet veel veranderingen voor de pensioensector de komende jaren zowel qua regelgeving en toezicht. De stabiliteit van financiële markten is niet altijd verzekerd en vergt voortdurende aandacht. Het fonds hanteert in deze voortdurende veranderende omgeving een consistent prudent beleid. De financiële positie is goed en de verwachting is dat deze gehandhaafd kan blijven gezien het gekozen beleid en de financieringsafspraken die met de werkgever zijn gemaakt. Het bestuur geeft de voorkeur aan een fonds in eigen beheer en een bestuur grotendeels uit eigen geledingen omdat zo een optimale binding met de werkgever en de achterban gewaarborgd wordt.

Strategie

Het fonds heeft een beleidskader waarbij het toeslag- en premiebeleid afhankelijk is van de marktwaarde dekkingsgraad. Het beleggingsbeleid is onafhankelijk van de dekkingsgraad en heeft als doel een hoog rendement bij zo laag mogelijke kosten van het vermogensbeheer.

Het bestuur is van mening dat het handhaven van het fonds in eigen beheer ook de komende periode verantwoord is, onder andere door het werken met een sterk eigen bestuur, diverse commissies, het inschakelen van externe deskundigen alsmede het uitbesteden van werkzaamheden aan andere, professionele partijen.

Met betrekking tot communicatie streeft het bestuur voortdurend ernaar om de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste betrokkenen te krijgen (doelgroepgericht, gericht op levensgebeurtenis en laagdrempelig communiceren), onder andere tijdens de jaarlijkse deelnemersvergadering. Hierbij maakt het fonds gebruik van diverse uitingvormen van communicatie, de mogelijkheden voor digitale communicatie worden volop benut; het streven is een zo hoog mogelijke betrokkenheid van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Financiering en uitvoeringsovereenkomst tussen fonds en werkgever

De financiering van de pensioenvoorzieningen vindt plaats door bijdragen van werkgever en werknemers. De afspraken met betrekking tot de financiering en uitvoering van de pensioenregeling zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de aangesloten ondernemingen. De tekst van de uitvoeringsovereenkomst is gepubliceerd op de website van het fonds: www.pf-msd.nl (documentenpagina).

De uitvoeringsovereenkomst is in 2021 gewijzigd (met name vanwege de verhoging van de premie voor het jaar 2021).

Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN)

Het fonds heeft een ABTN opgesteld waarin gemotiveerd is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstellingen van het fonds te kunnen nakomen. In de ABTN (ook wel bedrijfsplan genoemd) wordt nader ingegaan op de organisatie van het fonds, de inhoud van de pensioenregeling (pensioenovereenkomst), de financiële opzet (grondslagen, het beleidskader en sturingsmiddelen), de beleidsuitgangspunten en de risicohouding, de hoofdlijnen van het integraal risicomanagement, het interne beheersingssysteem en de opzet van de administratieve organisatie en interne controle alsmede de hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst. De ABTN wordt jaarlijks door het bestuur geactualiseerd en gewijzigd conform plaatsgevonden besluitvorming. De ABTN is in het verslagjaar zowel per 1 januari 2021 als per 31 december 2021 gewijzigd.

Statuten

De statuten van het fonds zijn in het verslagjaar niet bij notariële akte gewijzigd. Wel heeft het bestuur het besluit genomen tot wijziging van de statuten in verband met de opname van een regeling voor belet en ontstentenis bij afwezigheid van het gehele bestuur en gehele RvT op grond van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de door de werkgever toegezegde pensioenregeling (pensioenovereenkomst), is paritair samengesteld en bestaat uit ten minste vier vertegenwoordigers van de werkgevers (geleding werkgevers) en ten minste vier vertegenwoordigers van de werknemers en pensioengerechtigden (geleding werknemers en pensioengerechtigden).

Eind 2021 bestaat het bestuur uit tien personen: vijf werkgeversvertegenwoordigers (inclusief een externe door de werkgever voorgedragen voorzitter), vier werknemersvertegenwoordigers (voorgedragen door de Vaste Landelijke Commissie, VLC) en een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden (gekozen door en uit de pensioengerechtigden).

De samenstelling van het bestuur is in het verslagjaar gewijzigd; per 1 maart 2021 is mevrouw Raaijmakers uit het bestuur getreden in verband met haar overgang naar de in juni 2021 afgesplitste onderneming (Organon & Co). Haar opvolger als bestuurder van werkgeverszijde is de heer Van Hal; hij was eind 2021 nog aspirant-bestuurder en zal in 2022 formeel bestuurder worden na het afronden van een pensioenopleiding alsmede aanmelding bij en positieve toetsing door DNB als bestuurder.

De zittingsduur van alle bestuursleden is vier jaar met de mogelijkheid van herbenoeming na een positieve evaluatie van het functioneren van het bestuurslid. Per 1 januari 2021 is de heer Cup herbenoemd en per 1 januari 2022 is de heer Koopman herbenoemd.

Het bestuur heeft voorafgaand aan de herbenoeming van de heer Koopman per 1 januari 2022 uitgebreid stil gestaan bij de wijzigingen in het deelnemersbestand, met name als gevolg van de afsplitsing van Organon & Co., en de vraag of dit consequenties moet hebben voor de bestuurssamenstelling en/of de samenstelling van het Verantwoordingsorgaan (VO). Door deze afsplitsing is de groep gewezen deelnemers qua aantal de grootste geworden en is ook de verhouding tussen het aantal actieve deelnemers en het aantal pensioengerechtigden in het fonds gedaald.

Het bestuur heeft besloten om vooralsnog geen vertegenwoordigers van gewezen deelnemers in het bestuur en/of VO op te nemen. Hiervoor is geen wettelijke verplichting en daarnaast is het bestuur van mening dat de gewezen deelnemers in de kern geen andere belangen hebben dan de gepensioneerden; een eventuele indexatie wordt bepaald op basis van dezelfde uitgangspunten en beide groepen dragen geen premie meer bij. Daarnaast geldt dat iedere bestuurder de belangen van alle deelnemers geacht wordt te behartigen (niet alleen het belang van de geleding die men vertegenwoordigt).

Verder heeft het bestuur besloten tot handhaving van de huidige zetelverdeling tussen werknemers en pensioengerechtigden. Het bestuur is van mening dat in de (voorbereiding op) de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel continuïteit en behoud van de kennis en ervaring van alle huidige bestuurders nodig is tot tenminste het tijdstip van de overgang naar het nieuwe stelsel.

Voorafgaand aan deze besluitvorming is uitgebreid met het VO gesproken over deze governance aspecten; hierna is afgesproken de samenstelling van de fondsorganen niet te wijzigen (geen toetreding van vertegenwoordigers namens de gewezen deelnemers in bestuur en/of VO en handhaving van de huidige zetelverdeling in en samenstelling van het bestuur).

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2021 zes maal met aanwezigheid van externe adviseurs. De belangrijkste aandachtspunten waren:

- de financiële positie van het fonds en de jaarstukken 2020 inclusief haalbaarheidstoets;
- de afsplitsing van een aangesloten onderneming in juni 2021 en in verband hiermee ook het vaststellen van een addendum bij de uitvoeringsovereenkomst waarin het bij de afsplitsing overeengekomen toeslagendepot is vastgelegd;
- de uitvoering van de eigenrisicobeoordeling mede in het kader van de afsplitsing van Organon & Co.;
- maatregelen inzake het business continuïteit management / crisisplan gelet op de coronacrisis;
- het beleggingsbeleid inclusief onderzoek naar en voorbereiding van de mogelijkheden voor een verdere –stapsgewijze– implementatie van maatschappelijk verantwoord beleggen;
- het communicatiebeleid inclusief verdere uitrol digitale communicatie;
- het (integraal) risicomanagement;
- het versterken van de governance, zoals de verdere invulling van de sleutelfuncties risicobeheer en interne audit en het vervullen van functies in de commissies;
- de aanbevelingen van de Raad van Toezicht (RvT), certificerend actuaire/actuariële sleutelfunctiehouder en de onafhankelijke accountant;
- voorbereiding van de overgang naar een nieuw pensioenstelsel: er is een werkgroep ingesteld die zo'n 10 keer heeft vergaderd over dit onderwerp en er zijn meerdere bestuurssessies en trainingen geweest.

Tweemaandelijks vond een intern bestuursoverleg plaats en ook zijn specifieke onderwerpen in werkgroepen (voor)besproken. Daarnaast heeft het bestuur in 2021 twee keer met de RvT en drie keer met het VO vergaderd en heeft één gezamenlijke vergadering van bestuur, VO en RvT plaatsgevonden.

Goed pensioenfondsbestuur, inclusief diversiteitsbeleid

De normen en aanbevelingen voor goed pensioenfondsbestuur zijn vastgelegd in de Code Pensioenfonds. Deze Code bestaat uit acht thema's: Vertrouwen waarmaken; Verantwoordelijkheid nemen; Integer handelen; Kwaliteit nastreven; Zorgvuldig benoemen; Gepast belonen; Toezicht houden en inspraak waarborgen; Transparantie bevorderen.

De Monitoringcommissie Code Pensioenfonds ziet toe op de naleving van deze Code. De Stichting Zelfregulering Pensioenfonds draagt zorg voor de financiering van deze Monitoringcommissie en de Ombudsman Pensioenen namens de pensioensector. Alle pensioenfonds die actief zijn in Nederland dienen verplicht bij te dragen aan de financiering van deze Stichting.

De thema's en normen zijn een aanvulling op wet- en regelgeving maar laten ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het fondsbestuur. Afwijken van de norm is mogelijk als daar een goede reden voor is en hierover verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag. De normen zijn door het bestuur in kaart gebracht en worden periodiek op naleving beoordeeld.

Er zijn twee normen die (nog) niet (volledig) worden nageleefd:

- Norm 33: In het bestuur en in het VO is er tenminste één vrouw en één man en in deze organen hebben zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar zitting. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.
- Norm 34: Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd.

Het (nog) niet volledig naleven van norm 33 betreft de leeftijd van de leden in het VO. De huidige VO-leden zijn allemaal ouder dan 40 jaar. Het bestuur beschikt over een diversiteitsbeleid inclusief stappenplan om diversiteit in de fondsorganen te

bevorderen. Een belangrijke stap is het creëren van een kweekvijver van enthousiaste en potentieel geschikte kandidaten in commissies, met name jongeren en vrouwen. Op deze manier kunnen niet alleen ontstane vacatures in de toekomst sneller ingevuld worden maar kan ook eerder worden voldaan aan de leeftijdsnorm in de Code Pensioenfondsen (minimaal één lid jonger dan 40 jaar).

Het bestuur is van mening dat de huidige samenstelling van bestuur en VO voldoende divers is, ook mede door de achtergrond en competenties en kennisgebieden van de leden.

Het niet naleven van norm 34 betreft het feit dat in de statuten geen maximering is opgenomen voor wat betreft het aantal herbenoemingen van de bestuurders. Op dit moment zijn er twee bestuurders (beiden van werkgeverszijde) die langer zitting hebben dan de herbenoemingsnorm. Uit oogpunt van continuïteit en duurzaamheid wil het bestuur geschikte bestuurders met kennis en ervaring kunnen behouden, mits alle (voordragende) partijen dit wenselijk achten. Het bestuur streeft een goede balans na tussen ervaren bestuurders en nieuwe bestuurders met een frisse blik en is van mening dat daar eind 2021 sprake van is.

Daarnaast bevat de Code Pensioenfondsen acht normen die volgens de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen altijd om een toelichting vragen. Conform aanbeveling van de Pensioenfederatie wordt in de navolgende tabel voor deze acht rapportagenormen aangegeven of het fonds hieraan voldoet alsmede de vindplaats van de toelichting in jaarverslag of op website.

Normnummer Code Pensioenfondsen	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting in jaarverslag (JV) of op website (www.pf-msd.nl)
<p>Norm 5</p> <p>Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: doelstellingen, diversiteitsbeleid, communicatie; – in hst. 5: beleidskader, bijstortingsbeleid, premie, toeslagverlening; – in hst. 6: pensioenregelingen; – in hst. 7: beleggingen; – in hst. 8: risicomanagement. <p>Website:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onder "Het Pensioenfonds": Beleidskader, Beleid toeslagverlening, Beleggingsbeleid, Pensioen 1-2-3.
<p>Norm 31</p> <p>De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: diversiteitsbeleid, geschiktheid en zelfevaluatie. <p>Website:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onder "Het Pensioenfonds": Organisatie.

Normnummer Code Pensioenfondsen	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting in jaarverslag (JV) of op website (www.pf-msd.nl)
<p>Norm 33</p> <p>In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p>	deels	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: diversiteitsbeleid.
<p>Norm 47</p> <p>Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 12: verslag RvT.
<p>Norm 58</p> <p>Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: doelstellingen, missie, visie en strategie; – in hst. 8: risicomanagement.
<p>Norm 62</p> <p>Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 7: beleggingen. <p>Website:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onder “Het Pensioenfonds”: Beleggingsbeleid; – op Documentenpagina: ESG-beleid, Verklaring inzake Beleggingsbeginselen, SFDR-document.
<p>Norm 64</p> <p>Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: geschiktheid en zelfevaluatie, compliance documenten.
<p>Norm 65</p> <p>Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.</p>	ja	<p>JV (bestuursverslag):</p> <ul style="list-style-type: none"> – in hst. 3: klachten en geschillen. <p>Website:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onder “Het Pensioenfonds”: klachten en geschillen.

Geschiktheid en zelfevaluatie

Het bestuur heeft een geschiktheidsplan waarin is vastgelegd hoe de geschiktheid van het bestuur (deskundigheid, competenties en professioneel gedrag) wordt gewaarborgd en bevorderd, zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuursleden. In dit plan is tevens vastgelegd hoe het bestuur zijn eigen functioneren jaarlijks evalueert, zowel collectief als individueel.

In het kader van geschiktheidsbevordering heeft het bestuur in 2021 (online) twee collectieve trainingsdagen gevolgd die beiden in het teken stonden van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (NPS). Ook hebben in 2021 extra trainingssessies voor bestuursleden plaatsgevonden over actuele beleggingsonderwerpen, gericht op het vergroten van countervailing power in het bestuur en het toenemend belang van beleggingen in het NPS.

Daarnaast hebben individuele bestuurders in het verslagjaar (online) diverse trainingen, bijeenkomsten en seminars bijgewoond.

Het bestuur heeft zijn functioneren over 2021 geëvalueerd. De uitkomst van deze (collectieve) evaluatie is dat het bestuur in zijn algemeenheid goed heeft gefunctioneerd in 2021 en dat de samenwerking binnen het bestuur goed is. Er heerst een goede sfeer waarin open en constructief wordt gediscussieerd. Er is sprake van een hecht en kundig team met een hoge mate van betrokkenheid. Aandachtspunt is de tijdsbesteding, met name als gevolg van extra projecten zoals de afsplitsing van Organon & Co. en het nieuwe pensioenstelsel.

De uitgevoerde zelfevaluatie geeft geen aanleiding om de bestuurssamenstelling te wijzigen. Wel zijn er, mede gelet op de tijdsbesteding van individuele bestuurders, per 1 januari 2022 wijzigingen in de samenstelling van de commissies doorgevoerd ten behoeve van een betere taakverdeling over en een beter verdeelde tijdsbesteding van de bestuurders.

Door de compliance officer wetgeving & opleiding is in overleg met de voorzitter vastgesteld dat alle individuele bestuurders beschikken over de vereiste competenties, houding en gedrag en ook beschikken over de vereiste deskundigheid; de aspirant-bestuurder volgt een opleiding en zal in 2022 aan de (minimaal) vereiste deskundigheid voldoen.

Het bestuur heeft begin 2022 de in 2021 gemaakte werkafspraken met de RvT geëvalueerd en vastgesteld dat deze naar tevredenheid werken en dat de samenwerking soepel verloopt. Dit geldt overigens ook voor de samenwerking met het VO.

Compliance documenten

Er geldt een gedragscode voor (aspirant-) bestuurders en andere verbonden personen zoals de leden van het VO, leden van de RvT en commissieleden. Deze gedragscode, die gebaseerd is op het model van de Pensioenfederatie, dient onder meer ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie. De gedragscode is door alle verbonden personen onderschreven en de naleving van deze code wordt jaarlijks schriftelijk door alle leden van fondsorganen bevestigd aan de compliance officer gunstbetoon. In het kader van de gedragscode vullen alle leden van de fondsorganen ook jaarlijks een vragenformulier belangenverstremming in waarmee onder andere melding van nevenfuncties plaatsvindt. De compliance officer gunstbetoon heeft geen conflicterende nevenfuncties geconstateerd.

Verder beschikt het fonds over een separate incidenten- en klokkenluidersregeling voor de leden van de fondsorganen. Door de compliance officer gunstbetoon is bevestigd dat er in 2021 geen incidenten zijn geweest noch meldingen zijn gedaan in het kader van deze incidenten- en klokkenluidersregeling. De incidentenregeling is in 2021 gewijzigd (conform wijzigingen in het model van de Pensioenfederatie) en de klokkenluidersregeling is in 2021 geheel herzien conform het gewijzigde model van de Pensioenfederatie.

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beschikt het fonds over een privacybeleid alsmede een privacyverklaring die is gepubliceerd op de website van het fonds. Met de externe partijen die persoonsgegevens voor het

fonds verwerken zijn zogenaamde verwerkersovereenkomsten afgesloten en er is een verwerkingenregister vastgesteld. Het privacybeleid is in 2021 geëvalueerd en geactualiseerd.

Het bestuur en de commissies monitoren en controleren periodiek de naleving van het privacybeleid en privacywetgeving.

Deze monitoring vindt plaats aan de hand van het privacybeleid van het fonds en de met de externe partijen afgesloten verwerkersovereenkomsten alsmede op basis van de rapportages van de verwerkers. Ook maken bestuur en commissies voor de monitoring en toetsing of de AVG wordt nageleefd gebruik van het door de Pensioenfederatie geboden kader door middel van de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen.

In 2021 hebben zich geen incidenten voorgedaan die gemeld moesten worden in het kader van AVG-wet- en regelgeving.

Naleving wet- en regelgeving

Het fonds heeft te maken met de volgende toezichthouders: De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en de Belastingdienst. In 2021 hebben de toezichthouders geen dwangsommen of boetes opgelegd. Ook heeft DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van deze toezichthouder. Daarnaast heeft de sleutelfunctiehouder risicobeheer (tevens compliance officer wetgeving en opleiding) geen melding gemaakt van strijdigheid met naleving van wet- en regelgeving).

Klachten en geschillen

In het pensioenreglement is een klachten- en geschillenregeling opgenomen. Deze is ook op de website van het fonds gepubliceerd (www.pf-msd.nl). In 2021 is geen beroep gedaan op de klachten- en geschillenprocedure van het fonds. Wel heeft het bestuur kennis genomen van een informele klacht n.a.v. miscommunicatie tussen de pensioenadministrateur en een bijna-gepensioneerde over de vervroegde ingangsdatum van het ouderdomspensioen. De administrateur heeft met de betreffende deelnemer contact opgenomen en het bestuur geïnformeerd dat het pensioen is ingegaan en de casus is afgehandeld.

In 2021 zijn afspraken gemaakt over de terugvordering van een in 2020 teveel uitbetaald arbeidsongeschiktheidspensioen waarmee de in 2020 ontvangen klacht is afgehandeld. In 2021 heeft zich een soortgelijke situatie met terugvordering voorgedaan; het bestuur is zich er van bewust dat terugvorderingen een aanzienlijke impact kunnen hebben voor de betrokken deelnemers en zal voor de toekomst maatregelen treffen om terugvorderingen als gevolg van wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid te helpen voorkomen. Hiertoe zal het proces van de herverzekering en uitbetaling van arbeidsongeschiktheidspensioenen in 2022 kritisch beoordeeld worden.

Sleutelfuncties

Op grond van IORP II-wetgeving heeft het bestuur drie sleutelfuncties ingericht ter ondersteuning van de governance van het fonds. Hiermee is het “three lines of defence” model verder vorm gegeven. Het betreft een risicobeheerfunctie, een interne auditfunctie en een actuariële functie.

IORP II maakt een onderscheid tussen de houder van een sleutelfunctie en de personele invulling van de daadwerkelijke uitvoering van de sleutelfunctie, waarbij de houder de eindverantwoordelijkheid blijft houden. Alle drie de sleutelfunctiehouders zijn benoemd na aanmelding bij en positieve toetsing voor deze functie door DNB.

De risicobeheerfunctie (tweede lijn) beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer.

Vanaf 1 januari 2020 is mevrouw Hüttner sleutelfunctiehouder risicobeheer; zij is tevens bestuurder namens de werknemers en voorzitter van de R&CC.

Jaarlijks stelt de sleutelfunctiehouder risicobeheer een risicojaarplan op en elke bestuursvergadering vindt een terugkoppeling plaats naar het bestuur. Na afloop van elk jaar wordt schriftelijk gerapporteerd aan het bestuur en aan de Raad van Toezicht (RvT). Indien van toepassing worden materiële bevindingen en aanbevelingen op het gebied van risicobeheer tussentijds

gerapporteerd aan het bestuur en aan de RvT. Uit het verslag van de sleutelfunctiehouder risicobeheer over 2021 blijkt dat het risicoplan is opgevolgd en dat er geen tekortkomingen op het gebied van risicobeheer zijn geconstateerd. Bijzonderheden in het verslagjaar op risicogebied waren de risico's vanwege het coronavirus, de analyse van specifieke risico's verband houdende met de afsplitsing van Organon & Co. in 2021 en de uitvoering van de eerste eigenrisicobeoordeling.

De actuariële functie (eveneens tweede lijn) heeft een controlerende rol. In het kader van de actuariële functie wordt onder meer toezicht gehouden op het berekenen van de technische voorzieningen, wordt beoordeeld of de daarbij gehanteerde methodieken en onderliggende modellen, gebruikte gegevens en aannamen passend zijn en worden, waar nodig, corrigerende maatregelen voorgesteld.

In 2021 was de heer Steur van WTW tot 1 september 2021 actuariële sleutelfunctiehouder (en certificerend actuaaris). Hij is toen opgevolgd door de heer Schilder van WTW.

De actuariële sleutelfunctiehouder rapporteert per kwartaal aan het bestuur. In deze kwartaalrapportages over 2021 zijn geen materiële bevindingen opgenomen.

De interne auditfunctie (derde lijn) is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds. De belangrijkste taak van de interne auditfunctie is het periodiek evalueren van de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de beheerste en integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds.

Vanaf 1 januari 2020 is de heer Sanchez Rudolf sleutelfunctiehouder interne audit; hij is tevens bestuurder namens de werknemers.

Jaarlijks stelt de sleutelfunctiehouder interne audit een auditplan op en elke bestuursvergadering vindt een terugkoppeling plaats naar het bestuur. Na afloop van elk jaar wordt schriftelijk gerapporteerd aan het bestuur en aan de RvT. Indien van toepassing worden zijn materiële bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering tussentijds gerapporteerd aan het bestuur en aan de RvT. Uit het verslag van de sleutelfunctiehouder interne audit over 2021 blijkt dat er geen materiële bevindingen zijn die een beheerste en integere bedrijfsvoering bedreigen.

Integere bedrijfsvoering en risicobeheersing

Het beleid van het fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Het bestuur heeft de organisatie van het fonds (governance), het interne beheersingssysteem en de administratieve organisatie en interne controle zodanig opgezet dat de uitvoering van de pensioenregeling en het beheer van het vermogen op een adequate en gecontroleerde manier kunnen plaatsvinden. De invulling van de sleutelfuncties en continu intern toezicht uitgevoerd door een RvT dragen bij aan een verdere professionalisering van de bedrijfsvoering. Dit bovenop de reeds (vanaf 2008) bestaande bijdrage van het VO (toetsing beleid, advisering) ten behoeve van "checks en balances". Het bestuur zorgt bij de vaststelling, uitvoering en wijziging van het beleid van het fonds voor een evenwichtige afweging van de verschillende belangen van de groepen die bij het pensioenfonds zijn betrokken.

Het bestuur is zich ervan bewust dat het voor het behalen van de doelstellingen van het fonds noodzakelijk is om risico's te lopen. Periodiek worden de risico's van het fonds geanalyseerd en beheersingsmaatregelen beoordeeld.

In hoofdstuk 8 van dit bestuursverslag wordt separaat verslag gedaan van het risicomangement. Daar wordt de risicobereidheid van het bestuur toegelicht evenals de voornaamste risico's en de maatregelen die het bestuur heeft genomen om de risico's te beheersen.

Communicatie

In 2021 is wederom veel aandacht besteed aan communicatie met alle doelgroepen binnen het fonds. Een belangrijk communicatie-instrument is de website van het pensioenfonds: www.pf-msd.nl. Via deze website wordt per doelgroep (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) de specifiek voor deze groep relevante informatie verstrekt. Aan de website is bovendien een portaal gekoppeld (Mijn Pensioencijfers) waarin alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

kunnen inloggen en hun pensioensituatie inzien. Ook kunnen alle deelnemers via Mijn Pensioencijfers (in de toekomst) steeds meer zelf zaken voor hun pensioen regelen, zoals het aanmelden van een partner, waardeoverdracht regelen, een correspondentieadres of een verhuizing in of naar het buitenland doorgeven.

Deelnemers in dienst van MSD (werknemers van MSD) hebben daarnaast via (het portaal op) de website toegang tot een pensioenplanner waarmee zij, op basis van actuele gegevens, verschillende pensioenscenario's (inclusief flexibele keuzemogelijkheden) kunnen doorrekenen.

Een ander belangrijk communicatiemoment is de deelnemersvergadering die elk jaar in juni wordt gehouden op de locaties van de onderneming in Boxmeer, Oss en Haarlem. Voor deze vergaderingen worden alle (gewezen) deelnemers (inclusief arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw) en pensioengerechtigden uitgenodigd. Tijdens de deelnemersvergaderingen wordt een toelichting gegeven op de organisatie en de financiële positie (incl. jaarcijfers) van het pensioenfonds, het beleggingsbeleid alsmede het toeslagbeleid en het toeslagbesluit per 1 juli. Ook wordt in de deelnemersvergaderingen ingegaan op ontwikkelingen in de pensioenwereld. Vanwege de coronacrisis hebben in 2021 twee online deelnemersvergaderingen plaatsgevonden. In 2022 zal (als pilot) ook buiten kantoor tijd een digitale deelnemersvergadering worden georganiseerd. Hiermee hoopt het bestuur deelnemers te interesseren die anderszins niet in de gelegenheid zijn om (overdag) een sessie bij te wonen.

Communicatie vindt plaats volgens het zogenaamde Pensioen 1-2-3. Pensioen 1-2-3 staat voor een aanpak waarbij de (nieuwe) deelnemer de informatie over de pensioenregeling in drie lagen ontvangt. Laag 1 bevat een beknopte weergave van de pensioenregeling met behulp van iconen. In laag 2 worden onderdelen uit laag 1 uitgebreider beschreven. Laag 3 bestaat uit documenten die bij de regeling horen, zoals bijvoorbeeld het pensioenreglement. Pensioen 1-2-3 staat op de website van het fonds evenals de Pensioenvergelijker.

Ook het jaarlijks aan alle deelnemers te verstrekken Uniform Pensioenoverzicht (UPO) toont de informatie mede aan de hand van de bij Pensioen 1-2-3 gebruikte iconen. Op het UPO staan de bruto jaarbedragen aan ouderdomspensioen die tot uitkering komen op de van toepassing zijnde standaard-pensioenleeftijd; het gaat om de opgebouwde MSD-pensioenen en voor deelnemers ook de totaal te bereiken MSD-pensioenen dus inclusief de bij MSD nog in de toekomst verwachte pensioenopbouw. Ook staat op het UPO het bruto-jaarbedrag aan nabestaandenpensioen dat bij overlijden wordt uitbetaald aan de nabestaanden (eventuele partner en kinderen). Doordat alle pensioenuitvoerders eenzelfde pensioenoverzicht (UPO) verstrekken, worden (gewezen) deelnemers in staat gesteld om soortgelijke pensioenaanspraken uit meerdere bronnen afkomstig, bij elkaar op te tellen, te vergelijken, etc.

Op het UPO staat ook de zogenaamde navigatiemetafoor: de pensioenbedragen worden hierbij in drie scenario's (goed, slecht en neutraal) getoond op de van toepassing zijnde standaard-pensioenleeftijd (afhankelijk van het pensioenreglement dat van toepassing is).

Via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl (nationaal pensioenregister) kan elke burger door middel van zijn/haar DigiD code op eenvoudige wijze inzicht krijgen in de eigen pensioensituatie, inclusief AOW en pensioen uit andere dienstbetrekkingen. Ook hier wordt de zogenaamde navigatiemetafoor getoond maar dan op de AOW leeftijd.

Digitaal communiceren wordt steeds verder uitgerold. De (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met een "digitaal profiel" worden via een e-mail geattendeerd op het feit dat er persoonlijke pensioeninformatie in het deelnemersportaal (MijnPensioencijfers op de website van het fonds) voor hun klaar staat. Als geen e-mailadres bekend is of als de e-mail niet aankomt, volgt (indien de communicatie wettelijk verplicht is) een brief met een attendering dat er een document in het portaal klaar staat. Alleen degenen met een "post-profiel" ontvangen de informatie nog per post.

Deze werkwijze van digitaal communiceren (voor degenen met een digitaal profiel de communicatie wegzetten in het deelnemersportaal) wordt vooralsnog alleen toegepast voor alle UPO's, de zogenaamde start- en stopbrief alsmede de jaaropgave aan de pensioengerechtigden. Het streven is om in de toekomst steeds meer (uitsluitend) digitaal te communiceren met de actieven en inactieven die hier voor hebben gekozen. Het bestuur houdt via de A&CC de digitale bereikbaarheid van de diverse doelgroepen in de gaten.

De BeterPensioen (een pensioenkrant met informatie van en over het fonds die in het voor- en najaar wordt verzonden aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden) wordt zowel per post verzonden als digitaal beschikbaar gesteld door middel van een e-mail met link naar het document op de website.

Het verkort jaarverslag wordt uitsluitend digitaal verstrekt aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met een "digitaal-profiel" én een e-mailadres.

Eind mei 2021 heeft Pensioenfonds MSD deelgenomen aan een landelijk pensioenonderzoek van een externe organisatie. Circa 500 (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds (circa 7% van de digitaal benaderde deelnemers) hebben de online vragenlijst ingevuld en hieruit is een eerste inzicht gekregen in hoe de deelnemers van het fonds denken over en kennis hebben van belangrijke pensioenonderwerpen zoals de huidige pensioenregeling, de nieuwe regeling in het nieuwe pensioenstelsel, risicobereidheid, etc. In de komende periode (2022) verwacht het fonds, met het oog op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, een onderzoek uit te voeren naar de risicopreferentie van de deelnemers. De risicopreferentie geeft het beleggingsrisico aan dat de deelnemers willen nemen in het nieuwe pensioenstelsel.

Verder is in 2021, o.a. in de jaarlijkse deelnemersvergadering, aandacht besteed aan communicatie over de gevolgen op pensioengebied over de afsplitsing van Organon & Co. zowel voor de vertrekkende groep actieve deelnemers alsmede voor alle achterblijvende deelnemers (inclusief gewezen deelnemers en pensioengerechtigden). In september 2021 is met een kleine groep gewezen deelnemers gesproken over de communicatie van het fonds met deze doelgroep. De uit dit onderzoek verkregen tips en aanbevelingen zullen waar mogelijk worden doorgevoerd.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur heeft een uitbestedingsbeleid waarin is vastgelegd aan welke eisen de externe partijen moeten voldoen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed of opgedragen. Het bestuur en/of een commissie monitort o.a. met rapportages en/of audits of deze externe partijen hun werkzaamheden conform afspraken (Service Level Agreements) uitvoeren. De van de externe partijen gevraagde ISAE 3402-rapportages worden door of namens het bestuur beoordeeld en besproken. Hierbij wordt met name gekeken naar de beheersingsmaatregelen. De rapportages hebben niet tot significante opmerkingen geleid. Het uitbestedingsbeleid is vastgelegd in een bijlage bij de ABTN en wordt periodiek geëvalueerd.

In 2021 zijn geen nieuwe uitbestedingsovereenkomsten afgesloten noch zijn bestaande uitbestedingsovereenkomsten gewijzigd.

Beloningsbeleid

Het bestuur heeft een beloningsbeleid vastgesteld voor leden van de fondsorganen. Op grond van dit beloningsbeleid ontvangen de leden die geen arbeidsovereenkomst hebben met de (aangesloten) werkgever, een vergoeding die past bij de tijdsbesteding en verantwoordelijkheden.

4. Overige fondsorganen, uitbesteding en uitvoeringskosten

Bestuurscommissies

Het bestuur heeft, om zijn werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren, drie commissies ingesteld die onder meer tot taak hebben besluiten voor te bereiden die het bestuur moet nemen. De commissies kunnen ook toezien op de uitvoering van de door het bestuur genomen besluiten. Het bestuur benoemt de leden van de commissies en kan besluiten dat externe deskundigen als adviseur deel uit maken van een commissie.

Beleggingscommissie (BC)

De BC informeert en adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid. De commissie houdt toezicht op de goede uitvoering van het uitbestede vermogensbeheer en is belast met het monitoren van de dekkingsgraad, het beleggingsmandaat alsmede de performanc cijfers van de verschillende vermogensbeheerders.

Tevens beoordeelt de BC de financiële risico's en hun onderlinge samenhang, evenals de beheersingsmaatregelen voor deze risico's.

De samenstelling van de BC is in het verslagjaar gewijzigd: mevrouw Raaijmakers is per 1 maart 2021 uitgetreden en mevrouw Willemse is per 1 oktober 2021 formeel BC-lid geworden.

De BC vergaderde twaalf maal in 2021. In dit bestuursverslag wordt separaat verslag gedaan van de beleggingen.

Administratie & Communicatie Commissie (A&CC)

De A&CC informeert en adviseert het bestuur over administratieve en IT aangelegenheden en over de wijze van communiceren met belanghebbenden bij het fonds.

De commissie houdt daarnaast toezicht op de goede uitvoering van gedelegeerde en uitbestede activiteiten en zorgt onder meer voor de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten op het gebied van de pensioenadministratie, IT en communicatie.

Tevens beoordeelt de A&CC de aan de commissie toegewezen niet-financiële risico's en de beheersingsmaatregelen voor deze risico's.

De A&CC is in het verslagjaar niet gewijzigd. De commissie vergaderde zeven maal in 2021.

Per 1 januari 2022 is mevrouw De Wolf formeel als lid toegetreden tot de commissie en heeft mevrouw Pennings het voorzitterschap overgenomen van de heer Koning die de commissie per 1 januari 2022 heeft verlaten.

Risk & Compliance Commissie (R&CC)

De R&CC bestaat uit de sleutelfunctiehouder risicobeheer (tevens bestuurslid en compliance officer wetgeving en opleiding), de compliance officer gunstbetoon en eventuele aanvullende leden vanuit de onderneming. De R&CC wordt waar nodig en gewenst ondersteund door een externe adviseur.

De R&CC bewaakt het risicomanagementproces van het pensioenfonds en borgt dat het fonds voldoet aan de voor het fonds van toepassing zijnde actuele wet- en regelgeving op het gebied van compliance. De R&CC adviseert en faciliteert het bestuur en de overige commissies bij de uitvoering van het risicomanagement.

Binnen de R&CC draagt de compliance officer wetgeving en opleiding zorg voor de vaststelling en bewaking van een opleidings- en geschiktheidsplan voor de bestuurs- en commissieleden alsmede de deskundigheid en opleiding van de leden van het VO. Tevens is deze compliance officer verantwoordelijk voor de opstelling en actualisering van een gedragscode voor bestuursleden en andere verbonden personen (leden VO, RvT en commissies).

Binnen de R&CC is de compliance officer gunstbetoon belast met het toezicht op de naleving van de voor de bestuurders en andere verbonden personen op grond van de gedragscode geldende bepalingen. De compliance officer gunstbetoon is een van het bestuur onafhankelijke externe persoon (de Legal Council van een van de aangesloten ondernemingen, Intervet international B.V., niet zijnde een bestuurslid).

De samenstelling van de R&CC is aan het einde van het verslagjaar gewijzigd. De heer Damen (lid R&CC) is per 31 december 2021 uitgetreden. De commissie vergaderde vijf maal in 2021.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het VO als vertegenwoordiging van de bij het fonds betrokken (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever. Het VO bestaat uit twee vertegenwoordigers van de werkgever, twee vertegenwoordigers van de deelnemers en twee vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden. De leden van het VO worden benoemd door het bestuur na voordracht door de directie (voor de vertegenwoordigers van de werkgever), na verkiezing door en uit de actieve deelnemers (voor de vertegenwoordigers van de deelnemers) of na verkiezing door en uit de pensioengerechtigden (voor de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden). De zittingsduur van de leden van het VO is vier jaar.

De samenstelling van het VO is in het verslagjaar gewijzigd: per 1 januari 2021 is mevrouw Poulie toegetreden als vertegenwoordiger van de deelnemers (opvolging van mevrouw Van Onzenoort die uit het VO is getreden in verband met haar overgang naar Organon & Co.).

In dit bestuursverslag wordt separaat verslag gedaan door het VO.

Intern toezicht door middel van een Raad van Toezicht (RvT)

Het intern toezicht wordt uitgevoerd door een RvT. De RvT bestaat uit drie onafhankelijke, externe deskundigen die zijn voorgedragen na overleg met en bindende voordracht van het VO. De RvT legt jaarlijks verantwoording af aan VO en werkgever. De RvT heeft als taak om doorlopend toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen het fonds. Het betreft tenminste het toezien op evenwichtige belangenafweging en een adequate risicobeheersing. Maar ook het goedkeuren van het jaarverslag, het goedkeuren van het beloningsbeleid, het goedkeuren van de profielschets voor bestuurders inclusief het toetsen of nieuwe (kandidaat) bestuurders voldoen aan het opgestelde functieprofiel, en het toezicht houden op de sleutelfuncties die bij bestuurders liggen alsmede het toezicht houden op de door de compliance officer gunstbetoon uitgevoerde werkzaamheden. Daarnaast staat de RvT het bestuur met raad terzijde.

In dit bestuursverslag wordt separaat verslag gedaan van de samenstelling en de bevindingen van de RvT.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

De administratie van het pensioenfonds wordt door AZL N.V. uitgevoerd. AZL draagt onder meer zorg voor de volgende zaken:

- de pensioen- en deelnemersadministratie;
- de pensioenbetalingen;
- de financiële administratie;
- de jaarverslaglegging;
- de ondersteuning van en de advisering aan het bestuur en overige fondsorganen.

Vermogensbeheer

Het vermogen van het fonds is in 2021 beheerd door Robeco Institutional Asset Management, het Merck Global Fixed Income Fund en het Merck CCF Fund. De vastgoedportefeuille is bijna afgebouwd en het nog overgebleven restant (minder dan 0,001% van het belegd vermogen) wordt beheerd door CBRE GMM. De vermogensbeheerders werken op basis van door het bestuur vastgestelde richtlijnen met betrekking tot het vermogensbeheer.

Beleggingsadministratie

De beleggingsadministratie wordt uitgevoerd door Institutional Trust Services.

Certificering en advisering

Adviserend actuaris

Het bestuur heeft de adviserende werkzaamheden opgedragen aan mevrouw H. Hofmans AAG van Mercer (Nederland) B.V.

Certificerend actuaris

Het bestuur heeft de certificerende werkzaamheden opgedragen aan de heer J. Schilder AAG van Towers Watson Netherlands B.V.

Controle

De controle van de jaarrekening is opgedragen aan de heer H. van der Rijst RA van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Uitvoeringskosten

Er wordt onderscheid gemaakt in de kosten van het pensioenbeheer en de kosten van het vermogensbeheer.

	2021	2020
Totaal pensioenuitvoeringskosten	€ 2.040.000,-	€ 1.797.000,-
Kosten pensioenbeheer per (actieve en pensioengerechtigde) deelnemer	€ 373,-	€ 286,-
Kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	€ 7.471.000,-	€ 6.366.000,-
Transactiekosten	€ 3.087.000,-	€ 4.133.000,-
Totale kosten vermogensbeheer	€ 10.558.000,-	€ 10.499.000,-
Gemiddeld belegd vermogen	€ 3.679.079.000,-	€ 3.335.370.000,-
Kosten vermogensbeheer (excl. transactiekosten) in % van het gemiddeld belegde vermogen	0,20%	0,19%
Transactiekosten in % van het gemiddeld belegde vermogen	0,08%	0,12%
Totale kosten vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegde vermogen	0,28%	0,31%

Toelichting kosten pensioenbeheer

De kosten van het pensioenbeheer bedragen per deelnemer € 373,- (2020: € 286,-) waarbij het aantal deelnemers gelijk is aan de som van het aantal actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw) en de gepensioneerden. Bij de kosten van het pensioenbeheer worden de totale (reguliere) pensioenuitvoerings- en

administratiekosten zoals verantwoord in de jaarrekening meegenomen; alleen de kosten van het vermogensbeheer blijven hier buiten beschouwing.

De stijging van de kosten per deelnemer in 2021 wordt enerzijds veroorzaakt door een toename van de totale kosten in 2021 versus 2020 (13,5%).

Deze stijging was voorzien: in de begroting voor 2021 was € 2.056.000,- voor pensioenbeheerkosten opgenomen en hier is het fonds net onder gebleven. De realisatie van boekjaar 2021 was € 243.000,- hoger dan in 2020 in verband met extra administratiekosten vanwege de afsplitsing van Organon & Co. en de verwerking van oude inkomende waardeoverdrachten van kleine pensioenen. Daarnaast waren er extra advieskosten in verband met de afsplitsing van Organon & Co. en de voorbereiding van een overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Ook is er sprake van toenemende compliancekosten als gevolg van gewijzigde wetgeving.

De kosten zullen de komende jaren naar verwachting verder toenemen gelet op de wettelijke wijzigingen. De begroting voor 2022 is dan ook € 170.000,- hoger vastgesteld dat de gerealiseerde kosten in 2021.

Ter compensatie van deze extra kosten voor het fonds heeft de werkgever eind 2020 een niet-verschuldigd bedrag van € 5,7 miljoen in het fonds gestort en niet teruggevorderd.

Anderzijds zijn de kosten per deelnemer in 2021 gestegen door een afname van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden eind 2021 (5.463) met circa 13% ten opzichte van eind 2020 (6.276). De afname van het aantal actieve deelnemers is het gevolg van de afsplitsing van Organon & Co.

Indien de totale pensioenbeheerkosten worden verdeeld over alle deelnemers, pensioengerechtigden én gewezen deelnemers, bedragen de kosten van het pensioenbeheer in 2021 per persoon € 183,- (in 2020 € 165,-).

Pensioenfonds MSD kent in verhouding tot de actieve deelnemers en gepensioneerden een relatief groot aantal gewezen deelnemers. Voor deze gewezen deelnemers worden door Pensioenfonds MSD ook werkzaamheden uitgevoerd, zoals de uitvoering van de rechtenadministratie en periodieke communicatie. Gewezen deelnemers ontvangen bij Pensioenfonds MSD, net als de deelnemers en de gepensioneerden, jaarlijks een UPO, een uitnodiging voor de deelnemersvergadering, informatie over het toeslagbeleid en zij ontvangen ook twee keer per jaar de pensioenkrant (BeterPensioen).

Het fonds neemt deel aan de LCP Kostenbenchmark. Deze kostenbenchmark geeft inzicht in de gemaakte uitvoeringskosten in vergelijking tot pensioenfonds van gelijke omvang (de peergroup). Eind 2021 zijn de resultaten met betrekking tot de uitvoeringskosten van boekjaar 2020 ontvangen. Volgens deze kostenbenchmark zijn de pensioenbeheerkosten van Pensioenfonds MSD in 2020 per actieve en gepensioneerde deelnemer precies gelijk aan het gemiddelde van de peergroup (€ 286,-). De peergroup bestond uit 27 pensioenfonds met 4.000 tot 7.000 actieve en gepensioneerde deelnemers (6.276 eind 2020 bij Pensioenfonds MSD). De pensioenbeheerkosten in de peergroup over 2020 liepen uiteen van € 134,- tot € 617- per deelnemer.

In de kostenbenchmark over boekjaar 2020 is ook gekeken naar de gemiddelde kosten over de jaren 2018, 2019 en 2020. Dit gemiddelde is voor Pensioenfonds MSD € 13,- per (actieve en gepensioneerde) deelnemer hoger dan bij de peergroup (€ 311,- versus € 298,-); dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de incidenteel hogere (advies)kosten bij Pensioenfonds MSD in 2018.

Het bestuur is zich er van bewust dat de kosten van de diverse pensioenfonds niet altijd goed met elkaar te vergelijken zijn door verschillen in kwaliteitsambities en complexiteit van regelingen. Voor controle op en beheersing van de kosten werkt het bestuur met een begroting voor de pensioenuitvoerings- en administratiekosten. De begroting versus werkelijke kosten wordt periodiek door de A&CC geëvalueerd. Ook de kwaliteit van de uitvoering wordt periodiek door deze commissie geëvalueerd. Bestuur en A&CC zijn van mening dat de kosten voor het pensioenbeheer aanvaardbaar zijn omdat er naast de huidige regeling

voor de actieven ook nog drie “oude” pensioenregelingen voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden moeten worden uitgevoerd. Daarnaast heeft het fonds een hoge ambitie met betrekking tot de kwaliteit van uitvoering en communicatie.

Toelichting kosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer bestaan bij het fonds uit beheerkosten en transactiekosten. Het fonds heeft geen performancegerelateerde kosten. Ook bij de vermogensbeheerkosten streeft het bestuur er naar om deze kosten, gegeven het beoogde rendement en het risico, zo laag mogelijk te houden.

De kosten voor het vermogensbeheer worden bepaald door de hoogte (omvang) van het belegd vermogen en de wijze waarop wordt belegd (beleggingsbeleid inclusief de keuze voor passief of actief vermogensbeheer).

Het bestuur hanteert een strategische beleggingsmix van 52,5% vastrentende waarden en 47,5% aandelen. De portefeuille vastrentende waarden is ondergebracht in het Robeco LDI Bespoke Fund (voornamelijk langlopende Nederlandse en Duitse staatsobligaties of staatsgegarandeerde obligaties en renteswaps; het fonds bevat ook kortlopende Franse staatsobligaties) en het Merck Global Fixed Income Fund (wereldwijde overheids- en bedrijfsobligaties). De aandelenportefeuille, ondergebracht in het Merck CCF Fund, bestaat uit 70% wereldwijde large developed caps, 15% small developed caps en 15% emerging markets caps. Het gebruik van derivaten is toegestaan voor zover deze worden aangegaan om het risicoprofiel te verminderen of om het portefeuillebeheer te vergemakkelijken. Het Robeco LDI Bespoke Fund heeft rentederivaten en het Merck GFI Fund en Merck CCF Fund hebben valutaderivaten. In het kader van het rentebeleid worden de nominale verplichtingen (kasstromen) in een marktrentekader voor 65% afgedekt. De beleggingsportefeuille wordt grotendeels passief beheerd; alleen de beleggingscategorieën emerging markets en small cap aandelen worden actief beheerd.

De totale procentuele kosten van het vermogensbeheer zijn in 2021 gedaald t.o.v. 2020: 0,28% versus 0,31% van het gemiddeld belegd vermogen in het boekjaar. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het belegd vermogen terwijl de totale vermogensbeheerkosten maar licht zijn toegenomen.

De (geschatte) procentuele transactiekosten zijn in 2021 gedaald t.o.v. 2020: 0,08% versus 0,12% van het gemiddeld belegd vermogen (deze zijn verwerkt in het rendement).

De procentuele beheerkosten (totale kosten vermogensbeheer minus transactiekosten) zijn in 2021 licht gestegen t.o.v. 2020: 0,20% versus 0,19% van het gemiddeld belegd vermogen. De procentuele toename van de beheerskosten komt doordat er in 2021 ten opzichte van 2020 relatief meer in zakelijke waarden is belegd, met hogere kosten als gevolg.

De BC evalueert periodiek de kwaliteit van de vermogensbeheerders en de gemaakte kosten en ziet hierbij toe op het uitgangspunt dat het pensioenfonds bij de uitvoering van het beleggingsbeleid geen andere kosten maakt dan die welke redelijk zijn in relatie tot de samenstelling van de beleggingen en de doelstellingen. De beheerkosten liggen vast in overeenkomsten met de vermogensbeheerders en zijn afhankelijk van het belegd vermogen inclusief fluctuaties als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten. Bij het bijsturen van de portefeuille is het streven om de transactiekosten beperkt te houden. Zo heeft de reeds geplande aankoop van Duits staatsgegarandeerde obligaties plaatsgevonden bij de herbalancering van de portefeuille per 31 maart 2021 als gevolg van het overschrijden van de maximum bandbreedte voor zakelijke waarden, waarmee extra (in- en uitstap) kosten zijn voorkomen.

Voor het monitoren en toetsen van de beleggingskosten maakt het fonds gebruik van de LCP kostenbenchmark. Hieruit blijkt hoe Pensioenfonds MSD het qua kosten vermogensbeheer doet t.o.v. andere fondsen. Eind 2021 zijn de resultaten met betrekking tot de vermogensbeheerkosten van boekjaar 2020 ontvangen. Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze kosten over boekjaar 2020 versus de LCP kostenbenchmark.

De kostenbenchmark laat zien dat de totale vermogensbeheerkosten in 2020 van Pensioenfonds MSD inclusief transactiekosten (0,31%) lager zijn dan de mediaan van de peergroup (0,42%). De peergroup voor de vergelijking van de vermogensbeheerkosten

bestond uit 16 pensioenfondsen met een belegd vermogen eind 2020 tussen de € 1 en € 5 miljard (circa € 3,6 miljard eind 2020 bij Pensioenfonds MSD). De totale vermogensbeheerkosten in de peergroup over 2020 lagen tussen de 0,15% en 1,51%. Over een vijf-jaarsperiode bezien (2016-2020) bedragen de gemiddelde –totale– vermogensbeheerkosten van Pensioenfonds MSD volgens de LCP Kostenbenchmark 0,29% en hiermee lager dan dezelfde kosten bij een peergroup van 177 pensioenfondsen (0,56% en zonder ABP en PZFW 0,49%). De gemiddelde transactiekosten van Pensioenfonds MSD bedroegen in de periode 2016-2020 0,09% en waren iets hoger dan de peergroup (0,08%). Het meetkundig (gewogen) gemiddelde netto beleggingsrendement van Pensioenfonds MSD over de periode 2016-2020 bedroeg 9,8% en dit is hoger dan de peergroup van 177 pensioenfondsen die in de periode 2016 tot en met 2020 in het jaarverslag de kosten en rendementen hebben gepubliceerd (8,3% en zonder ABP en PZFW 8,6%).

Bestuur en BC zijn van mening dat de kosten voor het vermogensbeheer aanvaardbaar zijn, zeker als de kosten worden gerelateerd aan het rendements- en risicoprofiel. Dit blijkt ook uit de LCP Kostenbenchmark van de in 2020 gemaakte kosten en gerealiseerd rendement in vergelijking tot pensioenfondsen van gelijke omvang (de peergroup).

In de volgende tabel zijn de vermogensbeheerkosten (x € 1.000) voor 2021 en 2020 weergegeven, waarbij deze kosten zijn uitgesplitst naar beheerkosten, transactiekosten en overige vermogensbeheerkosten. De beheer- en transactiekosten zijn daarnaast uitgesplitst naar de beleggingscategorieën vastgoed, aandelen, vastrentende waarden inclusief kosten overlay beleggingen (derivaten).

Transactiekosten zijn de kosten die het fonds moet maken om een (beleggings)transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze categorie kosten wordt geschat aangezien de transactiekosten is moeilijk te verbijzonderen zijn omdat de kosten impliciet onderdeel uitmaken van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie is overeengekomen (deze kosten worden dus ook al verrekend met het rendement).

In onderstaande tabel zijn de kosten (x € 1.000) voor 2021 en 2020 weergegeven:

	Totale Kosten		Totale Kosten	
	2021	%	2020	%
Beheerkosten				
Vastgoed	0		0	
Aandelen	4.694		3.740	
Vastrentende waarden (incl kosten overlay beleggingen)	1.812		1.871	
Totaal beheerkosten	6.506	61,62	5.611	53,44
Transactiekosten				
Vastgoed	0		0	
Aandelen	2.401		2.524	
Vastrentende waarden (incl kosten overlay beleggingen)	686		1.609	
Totaal transactiekosten	3.087	29,24	4.133	39,37

	Totale Kosten 2021		Totale Kosten 2020	
		%		%
Overige vermogensbeheerkosten				
Beleggingsadvies	82		69	
Beleggingsadministratie	58		52	
Bewaarloon	146		562	
Overige beleggingskosten	679		72	
Totaal overige vermogensbeheerkosten	965	9,14	755	7,19
Totaal kosten vermogensbeheer	10.558	100,00	10.499	100,00

Omdat de meeste vermogensbeheerkosten worden gesaldeerd met beleggingsopbrengsten, wordt in de jaarrekening een lager bedrag aan kosten verantwoord dan in dit bestuursverslag. ¹⁾

5. Financiële positie van het fonds en beleidskader

Ontwikkelingen in 2021

Het belegd vermogen van het fonds (inclusief liquide middelen binnen de beleggingsfondsen en vorderingen beleggingen) nam in het verslagjaar per saldo met circa € 0,2 miljard toe en bedroeg aan het eind van 2021 € 3,8 miljard. Het gemiddelde rendement op basis van total return bedroeg in 2021: 5,6% inclusief valutaresultaat (2020: 11,5%).

De totale technische voorzieningen zijn ultimo 2021 vastgesteld op € 2,6 miljard. Dit is inclusief herverzekering en de wachttijdvoorziening.

De technische voorzieningen per 31 december 2021 zijn berekend met de laatst vastgestelde Prognosetafel AG2020 met toepassing van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de sterftekansen. Deze correctiefactoren worden gebaseerd op landelijke waarnemingen voor wat betreft de relatie tussen inkomen en overlevingskansen. Het fonds gaat hierbij uit van het MercerModel ervaringssterfte 2019 en een middeling van de inkomensklassen "Hoog" en "Hoog-midden".

Dekkingsgraad en solvabiliteitseisen

Op basis van de hiervoor genoemde beleggingen en technische voorzieningen bedraagt de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad van het fonds per 31 december 2021 146,9%. Bij de bepaling van deze dekkingsgraad wordt de bestemmingsreserve voor het toeslagendepot buiten beschouwing gelaten. Deze DNB dekkingsgraad is vastgesteld op basis van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Deze rentecurve wordt voor looptijden vanaf 20 jaar gebaseerd op de zogenoemde Ultimate Forward Rate (UFR), een kunstmatig vastgesteld renteniveau dat een langetermijnschatting vormt van de toekomstige rente.

1) De directe kosten via facturen bedragen volgens de jaarrekening -/- 2.047 (2020: -/- 1.767). Dit bedrag is negatief in verband met retrocession fees. De indirecte kosten, zijnde de kosten vermogensbeheer die ook in de koersen/beleggingsrendementen zitten verdisconteerd, bedragen € 12,605 miljoen in 2021 (2020: € 12,266 miljoen). Waarmee de totale kosten in 2021 € 10,558 miljoen bedragen (in 2020: € 10,499 miljoen).

Daarnaast wordt op grond van het wettelijk Financieel Toetsingskader (FTK) vanaf 2015 maandelijks een beleidsdekkingsgraad aan DNB gerapporteerd. Deze beleidsdekkingsgraad is een voortschrijdend gemiddelde van de DNB dekkingsgraad van de laatste 12 maanden. De aan DNB gerapporteerde beleidsdekkingsgraad van het fonds bedraagt per 31 december 2021 140,6%. Omdat de beleidsdekkingsgraad het gemiddelde is van de DNB dekkingsgraden van de voorgaande 12 maanden, is een proces opgezet waarbij maandelijks aandacht wordt gegeven aan de betrouwbaarheid en volledigheid van de bezittingen van het fonds; de beleggingsstanden per maandeinde worden gecontroleerd en aangeleverd door Mercer Investments als adviseur van de BC. De verplichtingen voor de berekening van de maandelijks DNB dekkingsgraad worden maandelijks vastgesteld door Mercer Advisering als adviserend actuaris van het fonds; hierbij maakt de adviserend actuaris een keer per kwartaal gebruik van de door de administrateur per kwartaal geleverde kasstromen. Het bestuur is van mening dat met deze werkwijze de juistheid en volledigheid van de DNB dekkingsgraad van de desbetreffende maand en de berekening van de beleidsdekkingsgraad worden gewaarborgd.

De beleidsdekkingsgraad wordt door DNB gehanteerd voor de beoordeling of er sprake is van een tekort. Er is voor DNB sprake van een tekort indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan het vereist vermogen op basis van de strategische beleggingsmix. Dit strategisch vereist vermogen bedroeg eind 2021 119,5% zodat er, net als voorgaande jaren, per jaareinde bij het fonds geen sprake is van een tekort.

Naast de hiervoor genoemde beleidsdekkingsgraad op basis van UFR-rente, stelt het fonds nog steeds een dekkingsgraad op basis van zuivere marktrente vast. Dit omdat pensioenfondsen in de praktijk op de financiële markten niet tegen een UFR-rente kunnen beleggen of risico's afdekken. Pensioenfonds MSD hanteert deze marktwaarde dekkingsgraad voor beleidsbeslissingen van het fonds (zoals premievaststelling en toeslagverlening). De marktwaarde dekkingsgraad bedraagt per 31 december 2021 142,0%.

Tot slot stelt het fonds op grond van het FTK de reële FTK dekkingsgraad vast. De reële FTK dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegekend. Door het meenemen van de verwachte stijging van de prijzen als pensioenverplichting worden de totale pensioenverplichtingen van het pensioenfonds hoger. In deze berekening wordt gerekend met een vaste inflatie van 1,9% per jaar met voor de eerste vijf jaar een door DNB gepubliceerd ingroeipad. Daarnaast wordt er gerekend met een vaste rentevoet van 5,6%. Voor Pensioenfonds MSD bedraagt de reële FTK dekkingsgraad ultimo 2021: 112,8% (ultimo 2020: 101,2%). Naast vorengenoemde reële FTK dekkingsgraad berekent het fonds ook een reële marktwaarde dekkingsgraad. Deze reële marktwaarde dekkingsgraad is bepalend voor het beleidskader van het pensioenfonds. De reële marktwaarde dekkingsgraad per 31 december 2021 bedraagt 81,4% op basis van de zuivere marktrente (ultimo 2020: 84,4%).

Beleidskader en Asset Liability Management (ALM) studie

Het beleid en de financiële opzet van het fonds zijn gebaseerd op eerdere uitgevoerde ALM studies. De laatste ALM-studie is uitgevoerd in 2018. Dit heeft niet geleid tot een wijziging van het beleidskader. Het beleidskader bestaat uit een premie- en toeslagbeleid dat afhankelijk is van de marktwaarde dekkingsgraad en een beleggingsbeleid dat onafhankelijk is van de dekkingsgraad maar wel verband houdt met de door de werkgever toegezegde garantieregeling (bijstortingsbeleid). Als gevolg van het bijstortingsbeleid kan er bij het beleggen namelijk meer risico worden genomen. Het beleid (inclusief de gewenste mate van renteafdekking op 65%) is door het bestuur onafhankelijk van de sponsor vastgesteld.

In 2020 zijn enkele aanvullende indicatieve ALM-berekeningen uitgevoerd met het oog op de afsplitsing van Organon & Co. in 2021. Met deze globale ALM analyse heeft het bestuur de impact van de afsplitsing voor het fonds vanuit verschillende invalshoeken benaderd en vastgesteld dat er geen negatieve effecten zijn op het pensioenresultaat, de premiestelling, de toereikendheid van de kostenvoorziening en de risicoanalyse van het fonds.

Omdat de afsplitsing van Organon & Co. geen impact heeft gehad op de omvang van het belegd vermogen (er heeft bij de afsplitsing geen collectieve uitgaande waardeoverdracht plaatsgevonden) en het deelnemersbestand van het fonds ook

nog toeneemt als gevolg van nieuwe indiensttredingen bij andere aangesloten ondernemingen, vond het bestuur het niet noodzakelijk om in 2020/2021 een volledige nieuwe ALM-studie (of ALM-light-studie) uit te voeren.

Hierna worden het bijstortingsbeleid, het premiebeleid en het toeslagbeleid toegelicht. Het beleggingsbeleid wordt verder toegelicht in hoofdstuk 7 van dit bestuursverslag.

Bijstortingsbeleid

Op basis van de tussen de werkgever en het pensioenfonds afgesproken bijstortingsregeling stort de werkgever bij indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan het vereist vermogen op basis van de strategische beleggingsmix plus 5%-punt. In de uitvoeringsovereenkomst is vastgelegd hoe de bijstorting wordt berekend. Indien de DNB dekkingsgraad lager is dan het vereist vermogen (vastgesteld op basis van de strategische beleggingsmix), dan wordt zodanig bijgestort dat de DNB dekkingsgraad gelijk is aan dit strategisch vereist vermogen.

De bijstorting mag evenwel niet leiden tot een toeslagverlening. De bijstorting zal indien nodig worden vermindert zodat een marktwaarde dekkingsgraad van maximaal 125% resulteert. Dit is de grens voor gedeeltelijke toeslagverlening.

Op basis van de financiële cijfers eind 2021 is er geen sprake van een bijstorting door de werkgever per 31 december 2021.

De garantieregeling (bijstortingsverplichting voor de werkgever) is per 1 januari 2022 met een jaar verlengd tot 1 januari 2023 en is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever.

Premie

De doorsneepensioenpremie voor de in 2021 voor de actieve deelnemers geldende pensioenregeling (Pensioenreglement 2014) is in 2021 eenmalig gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. De premie bedroeg in 2021 circa 33,5% van de som van de pensioengrondslagen (pensioengevend salaris minus franchise). Hiermee is de in de ABTN (beleidskader) vastgelegde maximale pensioenpremie van circa 30,0% van de pensioengrondslag voor één jaar (alleen voor 2021) losgelaten. Het bestuur is van mening dat er met deze één-jaars afspraak geen sprake is van een significante wijziging van het premiebeleid waardoor er geen nieuwe aanvangshaalbaarheidstoets is uitgevoerd.

Feitelijke heffingspremie

In de CAO van MSD wordt de hoogte van de werknemerspremie bepaald. In de uitvoeringsovereenkomst van het fonds met de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd dat de feitelijke bijdrage van de werkgever tot stand komt door toepassing van diverse heffingspremiepercentages over de diverse (hierna genoemde) salariscomponenten waarbij de premiepercentages zodanig worden vastgesteld dat de totaal te ontvangen feitelijke (samengestelde) premie nagenoeg gelijk is aan de afgesproken doorsneepremie van de pensioengrondslagsom.

De heffingspremiepercentages voor de werknemer zijn in 2021 niet gewijzigd ten opzichte van 2020. Voor de werkgever is het heffingspremiepercentage voor de basispensioenregeling in 2021 (eenmalig) verhoogd naar 27,3% van de pensioengrondslag (exclusief ploegentoeslag). Dit was in 2020 23,8%.

De feitelijke heffingspremiepercentages zijn voor 2021 als volgt:

- De basispremie over het vaste pensioensalaris minus de franchise bedraagt 5,2% voor de werknemer en 27,3% voor de werkgever. Indien van toepassing wordt deze voor zowel de werknemer als de werkgever verhoogd met 5% van de ploegentoeslag.
- Indien het pensioengevend salaris uitgaat boven de WIA-uitkeringsgrens, is daarnaast een aanvullende bijdrage verschuldigd: voor de werknemer bedraagt deze 1% en voor de werkgever 6% van de excedentgrondslag (dat deel van het pensioengevend salaris dat uitgaat boven de WIA-uitkeringsgrens).

- Voor het WGA-hiaatpensioen is een premie verschuldigd over het pensioengevend jaarsalaris tot de WIA-uitkeringsgrens en deze bedraagt voor de werknemer 0,13% en voor de werkgever 0,27%.

De reguliere totale premieontvangst bedroeg in 2021 € 58,904 miljoen tegenover € 55,881 miljoen in 2020.

Gedempte kostendekkende premie (toetspremie)

Volgens de Pensioenwet dient deze ontvangen pensioenpremie (feitelijke premie) ten minste gelijk te zijn aan de kostendekkende premie. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt naar de zuivere kostendekkende premie en een zogenoemde gedempte kostendekkende premie.

Het bestuur heeft in 2015 besloten om vanaf 2016 de toetspremie vast te stellen op basis van een gedempte kostendekkende premie. Hierbij is dempingsperiode voor vijf jaar vastgesteld van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020. Per 1 januari 2021 is een nieuwe vijf-jaars-dempingsperiode ingegaan voor vaststelling van het verwacht reëel rendement waarbij ook de nieuwe maximale parameters in acht zijn genomen.

Het fonds toetst dus (vanaf 2016) de feitelijke premie op kostendekkendheid door een vergelijking te maken met de gedempte kostendekkende premie. Deze door het fonds gekozen toetspremie bedraagt € 58,932 miljoen. De totale feitelijk ontvangen premie is dus (ex-post) net lager dan de toetspremie (gedempte kostendekkende premie) voor boekjaar 2021.

Bij de gedempte kostendekkende premie is de gedempte rentevoet vastgesteld op basis van het verwachte rendement conform de bepalingen zoals vastgelegd in het wettelijk Financieel Toetsingskader (FTK). Dit betekent dat er voor de toetspremie wordt gerekend met een verwacht rendement van circa 3,4% op basis van de huidige beleggingsportefeuille waarbij er een correctie plaatsvindt voor de verwachte inflatie. Het reëel rendement bedraagt dan circa 1,3%.

Het bestuur is zich er van bewust dat de premiemarge gebaseerd is op een hogere rekenrente (verwacht rendement) in plaats van de huidige marktrente. Als het in werkelijkheid behaalde rendement tegenvalt en gedurende een langere periode niet minimaal gelijk is aan het verwacht rendement, komt de dekkingsgraad onder druk te staan en is er minder ruimte voor toeslagverlening. Hierover is destijds bij de besluitvorming rondom de overgang naar de methodiek van een gedempte kostendekkende premie en nogmaals bij de aanvang van de nieuwe vijfjaarsperiode voor de vaststelling van het verwacht rendement uitgebreid gesproken en dit is als aanvaardbaar beoordeeld. Ook is hierover overleg gevoerd met het VO en de werkgever, waarbij ook bij de toezegging van de werkgever van belang was dat deze garant staat voor de hogere kans op bijstorten als gevolg van de overgang naar premiedemping. Het bestuur heeft toen en vervolgens jaarlijks vastgesteld dat er (nog steeds) sprake is van een goede balans tussen het pensioenresultaat voor alle verzekerden (actieven en inactieven) en de pensioenopbouw versus premie-inbreng van en voor de actieve deelnemers.

De zuivere kostendekkende premie voor boekjaar 2021 bedraagt € 91,639 miljoen (versus de gedempte kostendekkende premie van € 58,932 miljoen en de feitelijk ontvangen reguliere premie van € 58,904 miljoen).

	2021	2020
De zuiver kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	76.072	68.595
Opslag in stand houden vereist vermogen	14.167	12.982
Opslag voor uitvoeringskosten	1.400	1.490
	91.639	83.067

	2021	2020
De gedempte kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	31.596	23.786
Opslag in stand houden vereist vermogen	5.733	4.304
Bijdrage aan voorwaardelijke onderdelen	20.203	14.082
Opslag voor uitvoeringskosten	1.400	1.490
	58.932	43.662

Uit het voorgaande blijkt dat in 2021 op basis van de ex-post toetsing (net) niet is voldaan aan de kostendeekkende toetspremie op basis van het FTK. Conform het beleid van het fonds wordt de kostendeekkende toetspremie vooraf (ex-ante) vastgesteld in het vierde kwartaal voorafgaand aan het boekjaar. Het ex-post premietekort over 2021 kan worden verklaard door het verschil tussen de geschatte herverzekeringpremies in de ex-ante premieschatting voor 2021 (€ 1,200 miljoen) en de daadwerkelijke betaalde ex-post herverzekeringpremies over boekjaar 2021 (€ 1,368 miljoen).

Wijziging premie 2022 (terug naar maximale premie in combinatie met verlaagde pensioenopbouw)

Eind 2021/begin 2022 heeft overleg van de werkgever met de vakbonden plaatsgevonden over de pensioenpremie en pensioenregeling voor 2022, omdat de afgesproken maximale doorsnee premie van circa 30%, niet meer toereikend is voor de fiscaal maximale pensioenopbouw die tot en met 2021 van toepassing was.

In het overleg tussen sociale partners is afgesproken dat vanaf 1 januari 2022 de pensioenpremie wordt vastgesteld op het maximum van circa 30% van de pensioengrondslag. Dit betekent dat het fonds de pensioenopbouw vanaf 2022 moet verlagen voor de actieve deelnemers en de deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid, om te kunnen voldoen aan de wettelijke eis van een kostendeekkende premie.

Deze wijzigingen per 1 januari 2022 zijn in de ABTN, uitvoeringsovereenkomst en Pensioenreglement 2014 van het fonds vastgelegd.

Toeslagverlening

Het fonds kent een voorwaardelijk toeslagbeleid waarbij, afhankelijk van de financiële positie, jaarlijks per 1 juli toeslagen kunnen worden verleend. Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen de actieve deelnemers en de inactieve deelnemers.

Uitgangspunt (ambitie) voor de toeslagverlening per 1 juli aan de actieve deelnemers is de ontwikkeling van de algemene looncomponent bij de werkgever in de periode 1 april tot en met 31 maart voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening. Deze ontwikkeling bedroeg 2,00% in de periode 1 april 2020 tot en met 31 maart 2021.

Uitgangspunt (ambitie) voor de toeslagverlening per 1 juli aan de inactieve deelnemers is de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex (reeks alle bestedingen) gedurende de periode april tot april voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening. De ontwikkeling van dit afgeleide prijsindexcijfer is door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voor de periode april 2020 tot april 2021 vastgesteld op 1,5%.

In het eigen beleidskader geldt een beleidsgrens voor gedeeltelijke toeslagverlening: als de marktwaarde dekkingsgraad (op peildatum 31 maart) lager is dan 125% kan er geen toeslag worden verleend. Als de marktwaarde dekkingsgraad (op peildatum

31 maart) tussen de 125% en 130% ligt, dan kan een gedeeltelijke (50%) toeslag worden verleend. Bij een marktwaarde dekkingsgraad van 130% of hoger kan een volledige (100%) toeslag worden verleend. De grens voor extra toeslagverlening indien in eerdere jaren geen of minder toeslag is verleend (inhaaltoeslag) bedraagt 145%. Per 31 maart 2021 bedroeg de marktwaarde dekkingsgraad 135,9%. Ook in de omliggende maanden was de marktwaarde dekkingsgraad hoger dan 125% of 130%.

Met inachtneming van de financiële positie en het toeslagbeleid heeft het bestuur in zijn bestuursvergadering op 28 juni 2021, gehoord de adviserend actuaris, besloten om een volledige toeslag te verlenen. Dit betekent dat de opgebouwde rechten van de actieve deelnemers, de ingegane pensioenen en de slapersrechten, alsmede de op 30 juni 2021 opgebouwde rechten van de arbeidsongeschikte deelnemers met premievrije doorbouw, per 1 juli 2021 zijn verhoogd conform de ambitie, dus een toeslagverlening van 2,0% per 1 juli 2021 aan de actieven en een toeslagverlening van 1,5% per 1 juli 2021 aan de inactieven.

De toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening. Ter financiering van de voorwaardelijke toeslagregeling is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

De grenzen voor toeslagverlening zijn zo vastgesteld dat een herstel van de financiële positie van het fonds vanuit een situatie met een relatief lage marktwaarde dekkingsgraad niet in de weg wordt gestaan. Overigens is in het toeslagbeleid vastgelegd dat het bestuur niet alleen kijkt naar de grenzen op peildatum 31 maart maar ook rekening houdt met de ontwikkeling van de marktwaarde dekkingsgraad in de omliggende maanden. Dit betekent dat een verhoging van het opgebouwde pensioen (toeslagverlening) bij een marktwaarde dekkingsgraad boven de genoemde beleidsgrenzen van 125% en 130% en 145% niet is gegarandeerd. Het bestuur kan in bijzondere omstandigheden van de vastgestelde uitgangspunten (grenzen beleidskader en ontwikkeling van de marktwaarde dekkingsgraad rondom de peildatum) afwijken.

De (maximale) cumulatieve toeslagachterstand op 1 juli 2021 bedraagt 20,82% voor de actieve deelnemers en 13,44% voor de inactieven. In deze cumulatieve toeslagachterstand van de inactieven is de negatieve prijsontwikkeling tussen april 2015 en april 2016 niet meegenomen. Het bestuur heeft in 2016 eenmalig besloten om de cumulatieve toeslagachterstand van de inactieven niet te verlagen. Het bestuur heeft in 2009 opdracht gegeven aan de administrateur (AZL) om de met ingang van 1 juli 2009 opgelopen toeslagachterstand per individu vast te stellen en te registreren.

Op grond van het beleidskader kan het bestuur in latere jaren, wanneer het financieel weer beter gaat, besluiten dit gemis aan toeslagverlening in te halen, de zogenaamde inhaaltoeslag. Ook deze inhaaltoeslagverlening is niet gegarandeerd. De in het beleidskader opgenomen beleidsgrens voor mogelijke inhaaltoeslagverlening (marktwaarde dekkingsgraad is 145% of hoger op de peildatum van 31 maart) geeft richting aan maar dit is geen recht. Het bestuur kan in bijzondere omstandigheden van de vastgestelde uitgangspunten (grenzen beleidskader en ontwikkeling van de marktwaarde dekkingsgraad rondom de peildatum) afwijken.

Op grond van het FTK mogen extra toeslagen (inhaaltoeslagen, incidentele toeslagen) alleen worden toegekend als dit geen gevolgen heeft voor de toekomstbestendigheid van de reguliere toeslagambitie. De beleidsdekkingsgraad mag door het geven van zo'n toeslag niet lager worden dan het vereist vermogen. Bovendien mag het fonds niet meer dan 1/5e deel van het beschikbare vermogen aanwenden voor een extra (incidentele) toeslagverlening.]

Aan de gewezen deelnemers die in juni zijn overgegaan naar Organon & Co. is per 1 juli 2021 een aanvullende toeslag van 0,5% verleend ten laste van het daarvoor bestemde toeslagendepot. Dit toeslagendepot is gevormd naar aanleiding van afspraken tussen sociale partners bij de afsplitsing van Organon & Co.

Conform deze afspraken heeft MSD een bedrag in het toeslagendepot gestort. De uitvoering van deze aanvullende toeslagregeling (inclusief voorwaarden) is vastgelegd in een addendum bij de uitvoeringsovereenkomst en de tekst van dit addendum is eveneens gepubliceerd op de website van het fonds (documentenpagina).

6. Pensioenen

De pensioenregeling 2014

De pensioenregeling 2014 (inclusief variabele gegevens boekjaar 2021) ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers die op 1 januari 2014 in dienst waren of vanaf 2014 in dienst zijn getreden:

Pensioensysteem	Middelloon (uitkeringsovereenkomst)
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Jaarlijks opbouw% ouderdomspensioen	1,738%
Jaarlijks opbouw% partnerpensioen	1,313%
Systeem partnerpensioen	Opbouwbasis (spaarbasis)
Pensioengevend salaris	Vast jaarsalaris plus ploegentoeslag
Maximum pensioengevend salaris	€ 112.189,00
Pensioengrondslag	(max) pensioengevend salaris min franchise
Franchise (deel salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd)	€ 14.544,00
Maximum pensioengrondslag	€ 97.645,00
Toeslagregeling (indexatie)	voorwaardelijk

Hieronder is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen over deze pensioenregeling.

De op 1 januari 2014 in werking getreden pensioenregeling 2014 is een middelloonregeling met pensioenleeftijd 67 jaar waarbij jaarlijks (per deelnemersjaar) een bepaald percentage van de pensioengrondslag aan ouderdomspensioen wordt opgebouwd. Dit opbouwpercentage bedraagt in 2021 (net als in 2020) 1,738% en is het maximaal fiscaal toegestane opbouwpercentage voor een middelloonregeling met pensioenleeftijd 67 jaar. Vanaf 2022 wordt deze opbouw verlaagd naar 1,578% in verband met de kostendekkendheid van de pensioenpremie.

Bij de vaststelling van de pensioengrondslag (pensioengevend salaris min de franchise) moet het fonds (vanaf 2015) een maximum pensioengevend jaarsalaris in acht nemen. Het fiscale maximum jaarsalaris bedraagt voor 2021 € 112.189,00 (niveau 2020: € 110.111,00). Deelnemers die meer verdienen dan dit maximum jaarsalaris kunnen deelnemen aan de zogenaamde 'netto premiepensioenregeling' van werkgever MSD. Deze nettopensioenregeling is niet bij dit fonds ondergebracht.

De pensioengrondslag wordt vastgesteld door het (maximum) pensioengevend jaarsalaris te verminderen met de franchise. De franchise is per 1 januari 2021 vastgesteld op € 14.544,00 (niveau 2020: € 14.167,00). De franchise is, zoals afgesproken tussen CAO- partijen, gelijk aan het fiscaal toegestane minimumbedrag.

De pensioenopbouw over alle deelnemersjaren bij elkaar opgeteld, vormt het opgebouwde (basis) ouderdomspensioen.¹⁾

De pensioenregeling 2014 kan op grond van de Pensioenwet worden gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst. Dit betekent dat het pensioen vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen.

De regeling voor partnerpensioen is in de pensioenregeling 2014, evenals in de voorgaande pensioenregelingen, een verzekering op opbouwbasis. Dit betekent dat er, net als bij het ouderdomspensioen, elk jaar een stukje partnerpensioen wordt opgebouwd.

1) Hierbij zijn de reeds opgebouwde aanspraken van degenen die op 31 december 2013 deelnemer waren aan Pensioenreglement 2006 en alle arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw per 1 januari 2014 overgedragen aan en ingebracht in het nieuwe pensioenreglement 2014 waarbij de reeds opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen met pensioeningangleeftijd 65 jaar actuariel neutraal zijn omgezet naar aanspraken die ingaan op 67-jarige leeftijd.

Deze jaarlijkse opbouw van het partnerpensioen is gelijk aan 1,313% van de pensioengrondslag. Vanaf 2022 wordt de opbouw van het partnerpensioen verlaagd naar 1,105% in verband met de kostendekkendheid van de pensioenpremie.

Het ouderdomspensioen en partnerpensioen kunnen worden opgebouwd tot de pensioendatum zijnde de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt of de eerdere datum waarop het dienstverband wordt beëindigd.

Bij overlijden van de deelnemer tijdens het dienstverband of premievrije opbouw in verband met arbeidsongeschiktheid, ontvangt de (huwelijks)partner in principe levenslang een partnerpensioen. Dit partnerpensioen is gelijk aan het reeds opgebouwde partnerpensioen verhoogd met het partnerpensioen dat de overleden deelnemer nog bij Pensioenfonds MSD zou opbouwen tot de pensioendatum (67 jaar).

Kinderen van de overleden deelnemer hebben tot de 18-jarige leeftijd in principe recht op wezenpensioen. Elk jaar wordt een percentage van de pensioengrondslag aan wezenpensioen opgebouwd (0,197% in 2021 en voorgaande jaren; vanaf 2022 is dit percentage verlaagd naar 0,166% in verband met de kostendekkendheid van de pensioenpremie). Het recht op wezenpensioen wordt verlengd tot de 27-jarige leeftijd indien het kind studeert of arbeidsongeschikt is. Het bedrag aan wezenpensioen zal worden verlaagd indien de overleden deelnemer meer dan 5 kinderen heeft die in aanmerking komen voor wezenpensioen.

Het nabestaandenpensioen is bij het fonds dus op basis van kapitaaldekking (opbouwbasis) verzekerd: er is dus een bedrag gereserveerd voor een uitkering van partner- en/of wezenpensioen bij overlijden. Ook als de overleden hoofdverzekerde niet meer in dienst is bij MSD of een aangesloten onderneming. Bij overlijden van een gewezen deelnemer is het uit te keren partner- en/of wezenpensioen in principe gelijk aan het reeds opgebouwde (premienvrije) partner- en/of wezenpensioen. Bij overlijden van een gepensioneerde deelnemer geldt dit ook met dien verstande dat het uit te keren partnerpensioen mede afhankelijk is van de bij pensionering gemaakte keuzes voor uitruil van pensioensoorten (flexibilisering).

De pensioenregeling 2014 kent net als de voorgaande pensioenregelingen een voorwaardelijke toeslagregeling waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen actieve deelnemers en inactieve deelnemers (de zogenaamde "slapers" en pensioengerechtigden alsmede de arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioendoorbouw).

Uitgangspunt (ambitie) voor een eventuele jaarlijkse toeslagverlening per 1 juli aan de actieve deelnemers is de algemene component van de loonontwikkeling zoals die bij de werkgever heeft plaatsgevonden van 1 april tot en met 31 maart voorafgaand aan het tijdstip van de toeslagverlening (1 juli). Uitgangspunt (ambitie) voor een eventuele jaarlijkse toeslagverlening per 1 juli aan de inactieven is de ontwikkeling van een consumentenprijsindexcijfer van april tot april voorafgaand aan het tijdstip van de toeslagverlening (1 juli). Het betreft de ontwikkeling van het door het CBS vastgestelde afgeleide consumentenprijsindexcijfer, reeks alle bestedingen.

Het bestuur neemt jaarlijks een besluit over de feitelijke toeslagverlening op basis van de financiële positie van het fonds en het in de ABTN opgenomen beleidskader en toeslagbeleid.

Voor de voormalige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van SPPF die op 31 december 2012 pensioenaanspraken en/ of pensioenrechten hadden jegens SPPF welke door middel van een collectieve waardeoverdracht zijn overgedragen aan dit fonds, gelden overgangsbepalingen. Deze overgangsbepalingen zijn eveneens opgenomen in het Pensioenreglement 2014 (ongewijzigd ten opzichte van Pensioenreglement 2006).

De (gewezen) deelnemer in de pensioenregeling 2014 kan, net als in de pensioenregelingen 2006 en 1998, voor een belangrijk deel zelf bepalen op welke wijze zijn/haar pensioenuitkering wordt aangewend. Zo kent de pensioenregeling 2014 de volgende flexibele keuzemogelijkheden:

- uitruil van ouderdoms- en partnerpensioen onderling;

- uitruil van een deel van het ouderdomspensioen in tijdelijk ouderdomspensioen;
- vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen en wel tussen de 55-jarige leeftijd en de 67-jarige leeftijd van de (gewezen) deelnemer (dit vervroegen gebeurt door het pensioen actuariëel te herrekenen);
- variabele uitkering van het ouderdomspensioen gedurende maximaal twee periodes;
- deeltijdpensionering.

Wijziging van de Pensioenreglementen

Per 1 januari 2021 is het Pensioenreglement 2014 gewijzigd in verband met de financiering van de pensioenregeling (vastlegging verhoogde premie voor 2021). Ook is het overzicht van de aangesloten ondernemingen in 2021 aangepast (mede in verband met de afsplitsing van Organon & Co.).

Verder heeft de (jaarlijkse) aanpassing van de actuariële tarieven voor afkoop en flexibilisering plaatsgevonden. Deze bijlagen bij het pensioenreglement 2014 (tarieven) worden in principe jaarlijks per 1 januari aangepast en gepubliceerd op de website. Overigens worden ook de bijlagen met actuariële tarieven bij de “oude” Pensioenreglementen 2006 en 1998 (die nog van toepassing zijn voor de gewezen deelnemers) jaarlijks aangepast.

Het voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden nog van toepassing zijnde “oude” pensioenreglement 1973 bevat geen bijlagen met tarieven. Voor deze pensioenregeling gelden beperkte flexibiliseringsmogelijkheden. Voor de afkoop- en beperkte flexibiliseringstarieven wordt verwezen naar de tarieven zoals opgenomen in pensioenreglement 2006.

Per 1 januari 2022 is in het Pensioenreglement 2014 de verlaagde pensioenopbouw vastgelegd in verband met de kostendekkendheid van de pensioenpremie.

Waardeoverdracht kleine pensioenen: minder dan € 503,24 bruto per jaar (2021)

Het bestuur maakt (op grond van de Wet waardeoverdracht klein pensioen) gebruik van het recht op:

- automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen die op of na 1 januari 2018 premievrij zijn geworden (beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2018);
- automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen die vóór 1 januari 2018 premievrij zijn geworden.

Automatische uitgaande waardeoverdracht van kleine pensioenen wil zeggen dat hiervoor geen toestemming nodig is van de gewezen deelnemer.

Zeer kleine pensioenen: € 2,00 bruto per jaar of minder

Deze pensioenaanspraken vervallen van rechtswege bij beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2019 als het ouderdomspensioen niet meer bedraagt dan € 2,00 bruto per jaar.

De vrijval in de voorziening die het gevolg is van het vervallen van de zeer kleine pensioenaanspraken wordt toegevoegd aan de algemene middelen van het pensioenfonds en komt daarmee ten goede aan het collectief.

Dit was in 2021 niet van toepassing bij het fonds.

Herverzekering

De pensioenaanspraken worden in eigen beheer opgebouwd. Alleen het loondervingsrisico bij arbeidsongeschiktheid is (her) verzekerd.

Dit loondervingsrisico bij arbeidsongeschiktheid betreft de uitbetaling van de diverse –aanvullende– pensioenuitkeringen tijdens arbeidsongeschiktheid. Het WGA-hiaatpensioen is verzekerd bij ASR (per 1 januari 2021 aflopend contract, hetgeen met twee jaar is verlengd tot 1 januari 2023). De tussenpersoon is Aevitae.

De verzekering voor het (verplichte) excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen en het (vrijwillige) aanvullend excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen zijn bij Allianz ondergebracht (per 1 januari 2021 eveneens aflopend contract en met twee jaar is verlengd tot 1 januari 2023). De tussenpersoon voor deze twee verzekeringen is Robidus.

De pensioenuitkeringen die in verband met arbeidsongeschiktheid worden uitbetaald, worden jaarlijks geïndexeerd conform de met de herverzekeraar overeengekomen vaste indexatie. De actuariële contante waarde van deze herverzekerde arbeidsongeschiktheidspensioenen (inclusief de waarde van de meeverzekerde toeslagen) wordt op de balans in de post herverzekering aan de activazijde opgenomen.

Voor enkele arbeidsongeschiktheidspensioenuitkeringen die nog op basis van oude contracten zijn herverzekerd, heeft het pensioenfonds wel nog het toeslagrisico. De contante waarde van deze nominale pensioenuitkeringen is eveneens in de balanspost herverzekering aan de activazijde opgenomen.

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2020	4.686	4.598	1.590	10.874
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	404	0	0	404
Ontslag met premievrije aanspraak	-234	234	0	0
Afsplitsing naar Organon & Co. Met premievrije aanspraak	-1.087	1.087	0	0
Uitgaande waardeoverdrachten	0	-100	0	-100
Ingang pensioen	-44	-140	217	33
Overlijden	-6	-4	-39	-49
Afkoop	0	0	-5	-5
Andere oorzaken ¹⁾	17	-10	-36	-29
Mutaties per saldo	-950	1.067	137	254
Stand per 31 december 2021	3.736 ²⁾	5.665	1.727	11.128

Specificatie pensioengerechtigden

	2021	2020
Ouderdompensioen	1462	1331
Partnerpensioen	228	218
Wezenpensioen	37	41
Arbeidsongeschiktheidspensioen ³⁾	0	0
Totaal	1.727	1.590

1) In deze mutaties zit een correctie in verband met (voorkoming van) dubbelstellingen.

2) Inclusief 221 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling in verband met arbeidsongeschiktheid.

3) Het fonds keert aan 73 gerechtigden een of meerdere pensioenuitkeringen uit in verband met arbeidsongeschiktheid. Deze 73 personen worden in verband met richtlijnen van de DNB (mede ter voorkoming van dubbelstelling) qua telling in de groep (gewezen) deelnemers meegenomen.

7. Beleggingen

In 2021 is de totale beleggingsportefeuille toegenomen van € 3,561 miljard in 2020 naar € 3,797 miljard. Deze stijging is veroorzaakt door de waardestijging van de aandelenportefeuille. De vastrentende waarden (de obligaties in de verschillende fondsen) hebben een daling laten zien vanwege de per saldo opgelopen rente in 2021 ten opzichte van eind 2020. Het totaal rendement over 2021 was 5,6% (2020: 11,5%).

De gestegen rente gecombineerd met een afdekking van de rente van 65% en de gestegen aandelenportefeuille heeft geleid tot een hogere marktwaarde dekkingsgraad in 2021 (142,0%) ten opzichte van 2020 (122,4%).

In dit beleggingsverslag geeft het bestuur een toelichting over het beleggingsbeleid, de beleggingsportefeuille, een terugblik op de economische ontwikkelingen in 2021 en de behaalde resultaten.

Beleggingsbeleid

De beleggingsstrategie in 2021 is wederom ongewijzigd gebleven en is gebaseerd op de ALM-studie die is afgerond in 2018. De ALM-studie heeft onder andere tot doel het strategische beleggingsbeleid te ontwikkelen en vast te leggen voor een periode van 5 jaar. De huidige beleggingsstrategie kent de volgende beleggingscategorieën in de volgende strategische verhoudingen:

Vastrentende waarden:	52,5%
– Robeco LDI bespoke Fonds	
– Merck GFI Fund	
Zakelijke waarden:	
– Merck CCF Fund:	47,5%
• worldwide equity	70%
• small caps	15%
• emerging markets	15%
Totaal	100%

De ALM kent daarnaast de volgende uitgangspunten:

- Afdekking van het renterisico tot ongeveer 65% van de nominale verplichtingen in een marktrentekader door middel van het voor het pensioenfonds opgerichte LDI “bespoke” fonds), waarbij de beleggingen in het Merck GFI meegenomen worden in de afdekking van het renterisico.
- Afdekking van de belangrijkste buitenlandse valuta tot ongeveer 50%.

Voor de genoemde strategische verhouding van zowel vastrentende waarden als de zakelijke waarden gelden bandbreedtes van + en -/ 5,0%. Als de portefeuilleverdeling de bandbreedtes overschrijdt, vindt in principe herbalancering plaats conform het in de ABTN vastgelegde beleid waarbij is vastgelegd dat het bestuur in exceptionele marktomstandigheden kan afwijken van het beleid. Een afwijking wordt uitvoerig door het bestuur en BC besproken. In 2021 is de beleggingsportefeuille één keer uit het mandaat gelopen: eind maart 2021 doorbrak de weging van de aandelenportefeuille de maximum bandbreedte van 52,5%. Het bestuur heeft, conform advies van de BC en conform het herbalanceringsbeleid, per deze datum aandelen verkocht en obligaties (inclusief Duitse staatsgegarandeerde obligaties) aangekocht waarmee de portefeuilleverdeling weer binnen de bandbreedtes kwam.

Beleggingsportefeuille

Het Robeco LDI Bespoke fonds is gericht op de renteafdekking van 65%. Dit fonds, dat specifiek voor Stichting Pensioenfonds MSD is ingericht, volgt de duratie (lengte) van de pensioenverplichtingen. Er wordt belegd in voornamelijk langlopende Nederlandse en Duitse staatsobligaties of staatsgegarandeerde obligaties en renteswaps. Het fonds bevat ook kortlopende Franse staatsobligaties.

Het Merck GFI Fund vastrentende mandaat belegt wereldwijd in beleggingen die minimaal een "investment grade" waardering kennen. Deze portefeuille bestaat uit zowel staats- als ook bedrijfsobligaties. Dit fonds is volledig gehedged naar Euro. Deze portefeuille wordt beheerd door Alliance Bernstein en is ondergebracht in het Merck Global Fixed Income Fund (Merck GFI Fund) in Ierland.

Het Merck CCF fonds is specifiek opgericht voor MSD / Merck pensioenfondsen en is gevestigd in Ierland. De portefeuille is verdeeld over meerdere vermogensbeheerders. De aandelenbeleggingen worden (eind 2021) verzorgd door zeven beheerders: één voor de large cap developed markets, vier voor de small cap developed markets en twee voor de emerging markets.

Het pensioenfonds heeft besloten gebruik te maken van deze Merck fondsen met het oog op een efficiënte inrichting, lage kostenstructuur en concentratie van de controlewerkzaamheden bij een beperkt aantal partijen. Het gaat om een pool van beleggingen, die worden aangestuurd door het Merck Investment Committee.

Stichting Pensioenfonds MSD heeft twee zetels in het Merck Investment Committee. De Nederlandse commissieleden overleggen de zaken die besproken zijn met de BC en eventuele voorgestelde wijzigingen in de Merck fondsen zullen door de BC voorgelegd worden aan het bestuur van het pensioenfonds ter goedkeuring. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds MSD heeft op deze wijze invloed op de besluiten binnen deze fondsen en behartigt zo de belangen van Stichting Pensioenfonds MSD.

In 2013 is door het bestuur besloten de vastgoedportefeuille af te bouwen. Vastgoedbeleggingen maakten in 2021 minder dan 0,01% van de totale beleggingsportefeuille uit (€ 21.243,-).

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Stichting Pensioenfonds MSD hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord beleggen en streeft ernaar haar beleggingsportefeuille in lijn hiermee in te richten. Het bestuur besteedt hierbij aandacht aan wet- en regelgeving (uitsluiting van controversiële sectoren of op grond van sanctie maatregelen) alsmede ecologische, sociale en governance onderwerpen (ESG). Voor meer gedetailleerde informatie over ESG wordt verwezen naar de hierna in dit hoofdstuk opgenomen ESG paragraaf.

Bij het beleggen van de pensioengelden zijn de financiële belangen van de deelnemers uiteraard van primair belang. Het pensioenfonds kijkt echter niet alleen naar de opbrengst van de beleggingen, maar besteedt hierbij ook, voor zover dit mogelijk is, aandacht aan duurzaamheidsfactoren zoals ESG-factoren. Bij ESG gaat het om ecologische factoren (milieu en klimaat), sociale factoren (mensenrechten) en governance factoren (sociale verhoudingen).

Stichting Pensioenfonds MSD gebruikt, waar mogelijk, zijn positie om processen te beïnvloeden. Het doel is dat ondernemingen waarin het fonds (door middel van beleggingsfondsen) belegt op lange termijn tot betere prestaties zullen komen. Onderdeel daarvan is dat deze ondernemingen bewust omgaan met duurzame factoren en dit een integraal onderdeel van hun beleid maken. Dit zal naar verwachting bijdragen aan een lager risicoprofiel van de desbetreffende ondernemingen.

Principes maatschappelijk verantwoord beleggen

Het bestuur hanteert de volgende principes bij maatschappelijk verantwoord beleggen:

1. Aan het pensioenfonds toevertrouwd vermogen is beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte maar ook de verantwoordelijkheid om waardecreatie op lange termijn centraal te stellen. De beleggingen van het pensioenfonds dienen bij voorkeur bij te dragen aan duurzame, economische groei.
2. Het pensioenfonds stelt zich, via haar vermogensbeheerders, op als actief aandeelhouder.
3. Het pensioenfonds geeft opdracht aan de vermogensbeheerders om bij het samenstellen/inrichten van de beleggingsfondsen, vanuit oogpunt van lange termijn waardecreatie, te kiezen voor ondernemingen die goed worden beoordeeld op hun corporate governance (waaronder een lange termijn oriëntatie en het respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders) en voor ondernemingen die aandacht hebben voor de impact van (de waardeketen van) hun onderneming op klimaatverandering en voor de beheersing van klimaatrisico's.
4. Het pensioenfonds verwacht van ondernemingen waarin wordt belegd dat deze fundamentele verantwoordelijkheden waarborgen omtrent mensen- en arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie zoals vervat in de UN Global Compact. Het pensioenfonds belegt niet in ondernemingen die (i) deze verantwoordelijkheden structureel schenden en/of, (ii) actief zijn in productie en distributie van en handel in controversiële wapens, die vallen onder verdragen waaraan de Nederlandse Staat zich heeft verbonden. Ten slotte belegt het pensioenfonds niet in landen die onderwerp zijn van sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten van Amerika en/of de Verenigde Naties.

Het pensioenfonds verwacht van vermogensbeheerders dat zij bovengenoemde ESG-factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën.

Thema: Corporate governance

Van ondernemingen met een sterke corporate governance wordt voor aandeelhouders (en andere stakeholders) een beter lange termijn rendement verwacht. Opzet en effectiviteit van corporate governance is sterk afhankelijk van lokale regelgeving. Het pensioenfonds verlangt dat nadrukkelijk aandacht besteed wordt aan de kernelementen van goed ondernemingsbestuur waaronder maar niet uitsluitend:

- risk oversight en een lange termijn oriëntatie;
- omgang met mens en milieu in de waardeketen van de onderneming;
- respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders.

Thema: Klimaatverandering

Het pensioenfonds ziet klimaatverandering als een belangrijk risico. Aandacht is daarom vereist voor de impact van de gehele waardeketen van een onderneming op klimaatverandering en voor de beheersing van klimaatrisico's voor duurzame (aandeelhouders)rendementen.

Thema: Engagement

De vermogensbeheerders van het pensioenfonds zijn in gesprek met de ondernemingen waarin wordt belegd.

Thema: Uitoefening van stemrecht

Het pensioenfonds moedigt haar vermogensbeheerders aan om gebruik te maken van het stemrecht in ondernemingen waarin belegd wordt.

Thema: Samenwerking

Stichting Pensioenfonds MSD heeft een beperkte omvang en daarmee als individuele belegger beperkte invloed. Om de impact van het pensioenfonds te maximaliseren wordt zoveel mogelijk, via de vermogensbeheerders, in samenwerking met andere beleggers die gebruik maken van de collectieve pensioenfondsen opgezet door moederbedrijf Merck, engagement en het

uitoefenen van stemrecht uitgevoerd. Het pensioenfonds verwacht van haar vermogensbeheerders dat deze op hun beurt de samenwerking zoeken met andere partijen om de beoogde doelen te bereiken.

Thema: Verantwoording

Stichting Pensioenfonds MSD legt primair via het jaarverslag en de website verantwoording af aan haar deelnemers over het gevoerde beleid.

Stapsgewijze invoering ESG en duurzaam beleggen bij Pensioenfonds

Het bestuur van het pensioenfonds heeft een positieve grondhouding ten aanzien van het inpassen van ESG-factoren en duurzaam beleggen in het beleggingsbeleid, maar door de omvang en inrichting van de totale beleggingsportefeuille zijn er (nog) beperkingen.

Zo wordt de beleggingsportefeuille voor een groot deel passief beheerd en hierbij zijn de beleggingsposities grotendeels afhankelijk van de gekozen benchmark. Er komen steeds meer en betere ESG-gerelateerde benchmarks beschikbaar. Pensioenfonds MSD zal dit in 2022 onderzoeken en verder gaan met de ESG-integratie.

In de actief beheerde portefeuilles (voor de beleggingscategorieën emerging markets en small cap aandelen) zullen de ESG-factoren worden meegewogen bij mutaties binnen de portefeuille en gaat, bij vergelijkbare overige criteria, de voorkeur uit naar de vermogensbeheerder met de betere ESG-score (rating).

ESG-ratings

De schaal van bij Pensioenfonds MSD gehanteerde ESG-ratings loopt van 1 tot en met 4. Bij een ESG1-rating heeft de vermogensbeheerder de ESG-factoren volledig opgenomen in het beleggingsproces en is de vermogensbeheerder één van de besten op ESG-gebied. Bij een ESG4-rating daarentegen besteedt de vermogensbeheerder minimale aandacht aan de ESG-factoren.

Stichting Pensioenfonds MSD streeft er bij het selecteren van nieuwe vermogensbeheerders naar dat deze vermogensbeheerders minimaal een ESG2-rating hebben.

De totaalscore van het pensioenfonds zit momenteel op 2,8 op een range van 1 (uitstekend) tot 4 (geen ESG-focus). Hierbij moet worden aangetekend dat er een zeer beperkt aantal vermogensbeheerders is dat een score van 1 heeft en dat het pensioenfonds voor haar deelnemers een goede balans moet vinden van een positieve ESG-score en een redelijk rendement.

“Opt-out” (negatieve verklaring) volgens Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Met ingang van 10 maart 2021 moest het fonds als financiële dienstverlener aan de regels van SFDR voldoen. Op grond van deze Europese verordening is in een zogenaamd SFDR-document, op een verplicht voorgeschreven wijze, informatie verstrekt over de duurzaamheid van de fondsbeleggingen c.q. de wijze waarop duurzaamheidsrisico's in het beleggingsbeleid van het fonds worden geïntegreerd. Hierbij heeft Pensioenfonds MSD, net als de meeste andere pensioenfondsen van deze omvang, vooralsnog gekozen voor “opt-out” hetgeen betekent dat het fonds niet de negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren meeweegt. Vanwege “opting-out” vereist de wetgeving de opname van de volgende zin: “De onderliggende beleggingen van de pensioenregelingen van het fonds (als financiële product) houden geen rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten”.

De reden om voor opt-out te kiezen is dat het op dit moment voor het pensioenfonds moeilijk is om de ‘belangrijkste ongunstige effecten’ en de EU-criteria in aanmerking te nemen zolang de aanvullende wetgeving (Regulatory Technical Standards) nog niet is

gepubliceerd. Een toekomstige keuze voor “opt-in” is daarnaast afhankelijk van de mate waarin de vermogensbeheerders kunnen ondersteunen bij de rapportagevereisten.

De keuze voor opt-out is consistent met het eerdere besluit van het fonds om het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Convenant Pensioenfondsen nog niet te ondertekenen.

ESG-ontwikkelingen in 2021 en komende jaren

Ondanks de hiervoor beschreven (formele) keuze voor opt-out in het kader van SFDR-regelgeving, is het fonds bezig met ESG. In 2021 is de focus op ESG en duurzaam (maatschappelijk verantwoord) beleggen sterker en bewuster geworden. Het pensioenfonds heeft in 2021 een inhoudelijke nulmeting op de beleggingen gedaan en de beleggingen die een ESG-rating hebben die afweken van de gewenste norm intern gemonitord. Een data service provider heeft deze informatie verstrekt vooruitlopend op verplichte kwartaalrapportages in de komende jaren.

Het fonds zal meer ESG-gerelateerde data gaan verzamelen en de ESG-focus in beleidsvorming en bestuursbeslissingen op basis van deze informatie verder vormgeven. Het beleggen overeenkomstig specifiek gekozen Sustainable Development Goal (SDG)-criteria (17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen/klimaatambities vastgesteld door de Verenigde Naties om onze wereld beter te maken), inclusief vermindering van de CO2 voetprint, zal meer focus krijgen. Dit in navolging van de duurzaamheidsprogramma's van MSD als onderneming (informatie hierover is in een volgende paragraaf opgenomen).

Op basis van deze informatie zal het fonds verder bekijken in hoeverre aanpassing van de beleggingsportefeuille gewenst is. Daarbij wordt een integrale afweging gemaakt waarin al de facetten van de beleggingen en de rol van deze beleggingen in performance en risicospreiding worden betrokken.

Het pensioenfonds zal de toekomstige verplichte rapportages, overeenkomstig de regelgeving, verder uitwerken. Het feit dat regelgeving veelal nog niet definitief wettelijk is vastgelegd, maakt implementatie van ESG moeilijker. Mede als voorbereiding op de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel waarbij wellicht beter aangegeven moet worden hoe keuzes voor “groener” beleggen gemaakt kunnen worden, verwachten we op dit terrein ook meer reflectie vanuit de deelnemers. Dit proces zal, als de regelgeving meer geformaliseerd is, door het bestuur en de commissies verder worden uitgewerkt. Enerzijds zullen de wettelijke nieuwe kaders daar een rol in moeten spelen, anderzijds zal goed geluisterd moeten worden naar mogelijke “groenere” wensen van de deelnemers. De uitkomsten van deze reflectie zullen kunnen leiden tot veranderingen in de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds. Goede voorlichting aan de deelnemers over aspecten van “groener” beleggen is daarbij erg belangrijk. Daarbij zullen de beleidsuitgangspunten met betrekking tot “groener” beleggen zoals op dit moment vastgesteld door het bestuur duidelijk moeten worden gecommuniceerd aan de deelnemers.

De ESG-dialoog met vermogensbeheerders, deelnemers en sponsors zal in de toekomst zeker verder vorm krijgen. Het pensioenfonds probeert positieve veranderingen te realiseren en partners te vinden die het fonds hierin willen steunen. Daarbij speelt een goede ESG-rating van onze vermogensbeheerders een belangrijke rol.

Duurzaamheidsprogramma's onderneming MSD

Stichting Pensioenfonds MSD is als fonds verbonden aan de MSD vestigingen in Nederland. MSD als bedrijf heeft haar ambities op het gebied van duurzaamheid in 2021 fors verhoogd. Zoals hiervoor aangegeven streeft het pensioenfonds er ook naar om, in de geest van de hieronder genoemde ambities en programma's van onderneming MSD, duurzaamheid verder te bevorderen in haar beleggingsbeleid.

MSD volledig CO2-neutraal in 2025

MSD heeft als bedrijf de doelstelling geformuleerd om de CO₂-uitstoot van de eigen activiteiten in 2025 wereldwijd tot nul terug te brengen en een reductie van 30% in de toeleveringsketen te bereiken. Dit geldt voor de locaties van MSD in Haarlem, Oss, Boxmeer en De Bilt.

De doelstellingen van MSD bouwen voort op de jarenlange focus van MSD op het voorkomen van de ergste gevolgen van klimaatverandering. Deze focus ligt op het bijdragen aan de doelstellingen van het VN-Klimaatakkoord van Parijs door de vraag naar energie te verminderen en de uitstoot van broeikasgassen te minimaliseren.

MSD gaat CO₂-neutraliteit bereiken in de eigen bedrijfsactiviteiten door innovaties in de bedrijfsvoering te implementeren die de efficiëntie verhogen, duurzame bouwnormen toepassen en de transitie van het gebruik van fossiele brandstoffen voortzetten. Indien nodig zullen de resterende broeikasgasemissies jaarlijks worden gecompenseerd door een portefeuille van hoogwaardige koolstofkredieten, waaronder koolstofverwijderingen.

De nieuwe klimaatactiedoelstellingen van MSD weerspiegelen de voortdurende inzet van MSD als bedrijf om verantwoord te werken en zullen helpen duurzaamheid op lange termijn te stimuleren voor het bedrijf, de samenleving en voor de patiënten.

Om de uitstoot in de toeleveringsketen met 30% te verminderen, zal MSD bestaande inkoop- en leveringsprocessen gebruiken om leveranciers aan te moedigen hun CO₂-uitstoot te verminderen en over te schakelen op groene energie.

Alleen groene energie bij MSD in 2025

MSD versnelt ook zijn eerdere doelstelling om groene energie tegen 2040 te gebruiken door het met 15 jaar te vervroegen. Om dit doel te bereiken, koopt MSD drie nieuwe virtuele energiecentrales in Texas en Spanje. Deze projecten zullen ongeveer 35% van de indirecte CO₂-uitstoot van ingekochte en gebruikte energie aanpakken door gezamenlijk 145 megawatt (MW) aan zonne- en windenergie aan het net toe te voegen. In 2018 kocht MSD al een virtuele windenergiecentrale in de VS die 60 megawatt levert.

Lokale duurzaamheidsprogramma's in Nederland

De wereldwijde doelstellingen van MSD vertalen zich in lokale programma's in Nederland om de MSD-locaties in Haarlem, Oss, De Bilt en Boxmeer te verduurzamen. MSD is hier al langer mee bezig. Zo is er in Haarlem onlangs een nieuw energiezuinig 'vrieshuis' gebouwd voor de opslag van vaccins en is de hoeveelheid plastic in het verpakkingsproces verminderd.

In Oss is de verlichting aangepakt, gebouwen zijn beter geïsoleerd en er wordt gebruik gemaakt van efficiëntere luchtbehandelingskasten. In De Bilt is het kantoorgebouw bijna klimaatneutraal door een warmtepomp en zonnepanelen. Tot slot wordt in Boxmeer het gebruik van aardgas vervangen door de installatie van warmtepompen.

Wet- en regelgeving: uitsluitingen en sanctiemaatregelen

Met betrekking tot het wettelijke verbod op beleggingen in clustermunitie hanteert het pensioenfonds een uitsluitingenlijst. Hierin zijn opgenomen beleggingen in ondernemingen die clustermunitie of cruciale onderdelen daarvan produceren, verkopen of distribueren. Periodiek wordt de lijst geactualiseerd. Het bestuur heeft dit investeringsverbod opgelegd aan alle vermogensbeheerders van het pensioenfonds en ziet er ook op toe dat dit wordt nageleefd.

Sanctiemaatregelen (zoals de EU-sanctiemaatregelen inzake territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne) zijn door het bestuur opgelegd aan alle vermogensbeheerders van het pensioenfonds. Het bestuur ziet er ook op toe dat deze worden nageleefd.

Terugblik economische ontwikkelingen 2021

De wereldeconomie bleef zich in 2021 herstellen van wat één van de scherpste en diepste recessies in de geschiedenis was. Hoewel het coronavirus een factor van belang bleef, was de impact daarvan minder voelbaar dan in 2020. Dit kwam doordat de lockdownmaatregelen in grote ontwikkelde economieën niet zo willekeurig waren als in 2020, maar met beperkingen die vooral gericht waren op de dienstensector. Bovendien rolden veel landen hun vaccinatieprogramma's uit, die langzaam maar zeker het aantal ziekenhuisopnames, ernstige zieken en overlijdens verminderden.

Niet alle landen hadden gelijke toegang tot vaccins en niet alle landen vaccineerden in een gelijk tempo. Deze landen vertrouwden in plaats daarvan op striktere lockdownmaatregelen om het stijgend aantal besmettingen tegen te gaan. Dit leidde tot uiteenlopend wereldwijd herstel. De VS, Europa en andere regio's met sterk gevaccineerde populaties zijn heropend, wat heeft geleid tot een scherpe opleving van de economische activiteit. Een groot deel van Azië-Pacific, zoals Japan, Australië, China en een aantal opkomende landen waar de vaccinatiegraad niet hoog was, kozen ervoor om de beperkingen opnieuw op te leggen. Dit zorgde ervoor dat het economisch herstel van deze landen achterbleef bij de rest.

Centrale banken zetten hun steunmaatregelen voort, met soepele financiële voorwaarden als gevolg om het lenen gemakkelijker te maken. Banken en obligatiemarkten waren zeer bereid om te lenen, wat zowel het bedrijfs- als het consumentensentiment stimuleerde. Ook de regeringen bleven steunen, met de uitbreiding van tal van maatregelen voor de crisisrespons, zoals inkomenssteun in de VS en verlofmaatregelen in het Verenigd Koninkrijk (VK), maar ook de Nederlandse overheid verlengde de coronasteun voor ondernemers.

De heropening in grote delen van de wereld in combinatie met ondersteunende beleidsmaatregelen hielpen de wereldeconomie sterk groeien in het tweede en derde kwartaal op weg naar volledig herstel. Het economisch momentum vertraagde enigszins in het vierde kwartaal op het moment waarop centrale banken zich bezighielden met een mogelijk versnelde afbouw van de financiële stimulans, maar ook door de energieprijzen die stegen, de verstoorde toeleveringsketens en een vertraagde Chinese economische groei.

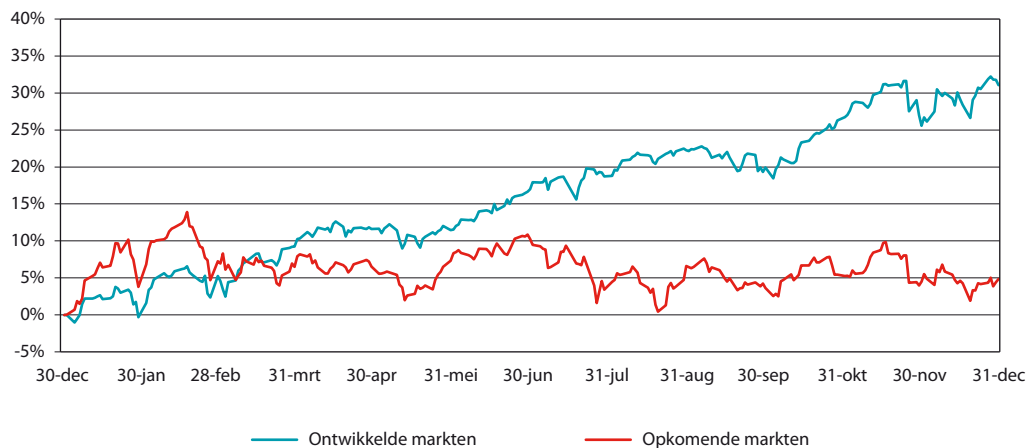
Eén van de meest besproken onderwerpen van het jaar was inflatie. De inflatie trok sterk aan in een aantal economieën vanwege de hoge consumentenvraag, hogere grondstofprijzen en verstoorde toeleveringsketens die op hun beurt bijdroegen aan de druk op goederenprijzen.

Financiële markten

Aandelen

2021 was een geweldig jaar voor aandelen in ontwikkelde markten, die stegen met ongeveer 31% year-to-date. Echter, het is geenszins een rustig jaar geweest met tal van ontwikkelingen die zich afspeelden binnen deze beleggingscategorie. De eerste maanden van het jaar kunnen worden geclassificeerd als "reflatie". Dat wil zeggen een omgeving van hoge groei en toenemende inflatie. Voor aandelen betekent dit dat bedrijven die geldstromen eerder ontvangen beter presteren dan bedrijven die geldstromen later ontvangen. In type aandelen (factor termen) betekende het dat waarde-aandelen beter presteerden dan groei-aandelen.

Figuur 1: Aandelen ontwikkelde vs opkomende markten (% t.o.v. 31 dec. 2020, euro)

Bron: Bloomberg

De rotatie van groei naar waarde-aandelen stopte rond de zomer, te midden van zorgen om de Delta-variant van het coronavirus. De markt herprijsde zijn verwachtingen voor een krappere beleid van de centrale bank in. Dat leidde ertoe dat technologieaandelen goed presteerden en voor een outperformance zorgden.

De bedrijfswinsten van 2021 zijn sterk gestegen, zowel in ontwikkelde- als opkomende markten. Oplevende economische activiteit in combinatie met aanhoudende soepele financiële voorwaarden, hielpen hierbij. Terwijl inflatie zorgde voor enige druk op de marges aan het einde van het jaar, zijn bedrijven er in 2021 in geslaagd deze stijging door te berekenen naar de consument.

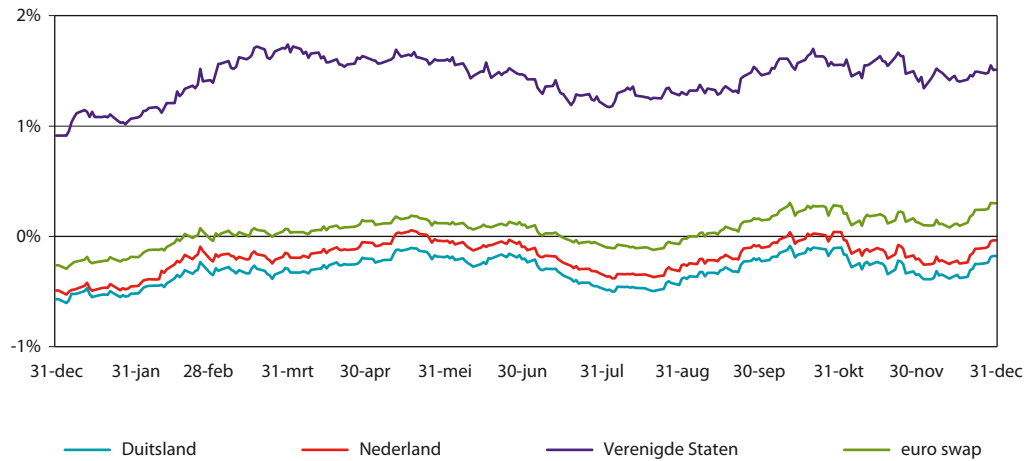
Aandelenkoersen in opkomende markten hadden het relatief moeilijk, wat mede werd veroorzaakt door dalende koersen in China. Andere opkomende markten deden het beter, maar bleven achter bij de indices van ontwikkelde landen. Aandelen van opkomende markten rendeerden year-to-date ongeveer 5%, ongeveer 26%-punt achterblijvend bij ontwikkelde markten.

Vastrentende waarden

In een reflatie-omgeving presteren activa met korte looptijden beter dan activa met lange looptijden. Als het gevolg van het inprijzen van de reflatie gingen Staatsobligaties in het begin van het jaar fors in de verkoop. De breakeven inflaties stegen fors. Hierdoor daalden de reële rentes over het jaar 2021. In het midden van het jaar stegen de obligatiekoersen vanwege zorgen over de Delta-variant, alvorens deze opnieuw in de verkoop gingen in september en oktober. Inflatiegebonden obligaties leverden in 2021 over het algemeen positieve rendementen op.

De daling van obligatiekoersen was breed gedragen in alle ontwikkelde landen. De Amerikaanse en Britse rentes leidden de weg omhoog in, gevolgd door de rente op Nederlandse en Duitse staatsobligaties. De koersen van Japanse obligaties bewogen niet veel. De centrale bank van Japan verankerde de rentecurve en inflatieverwachtingen nog steeds op zeer lage niveaus.

Figuur 2: Ontwikkeling 10-jaars rentes (% in 2021)

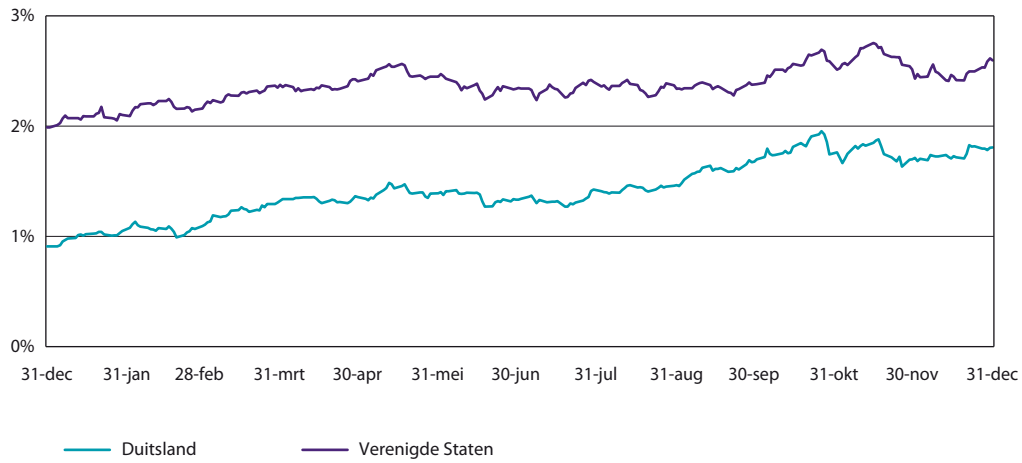
Bron: Bloomberg

Voor de kredietmarkten was 2021 een vrij rustig jaar, waarbij spreads van investment-grade bedrijfsobligaties licht daalden, terwijl de wereldeconomie zich herstelde. Hoogrentende bedrijfsobligaties deden het iets beter, hoewel de spreads veel stabielere waren dan vorig jaar. Spreads daalden (verkraptten) en stegen (verruimden) in een patroon dat vergelijkbaar was met de aandelenkoersen over het jaar.

Rendementen van obligaties in lokale valuta uit opkomende markten (Emerging Market Debt) werden gedreven door twee factoren: het rendement dat obligaties genereren in hun lokale valuta's en de performance van die valuta's ten opzichte van de euro. Hoewel obligaties in lokale valuta uit opkomende markten goed standhielden, was het de waardevermindering t.o.v. euro die de rendementen naar beneden trok.

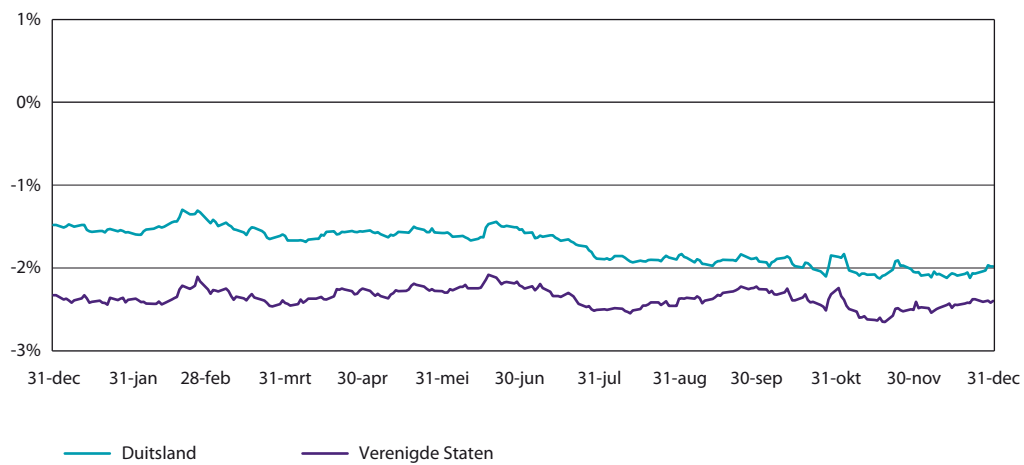
Rendementen van obligaties in harde valuta (bijv. EUR of USD) uit opkomende markten werden ook gedreven door twee factoren: de performance van de Amerikaanse staatsobligaties en door het verkrappen dan wel het verruimen van de spreads van obligaties uit opkomende markten. In 2021 daalden de spreads van opkomende markten, maar was de performance van de staatsobligaties van de ontwikkelde markten negatief. Dit leidde tot een negatief totaal rendement voor obligaties in harde valuta uit opkomende markten.

Figuur 3: Ontwikkeling breakeven inflatie 10-jaars rentes (% in 2021)

Bron: Bloomberg

Figuur 4: Ontwikkeling reële 10-jaars rentes (% in 2021)

Bron: Bloomberg

Behaalde resultaten

	Aandeel	Rendement	
	31-12-2021	Fonds	Benchmark
Vastrentende waarden (norm 52,5% met bandbreedtes van +5,0% en -/- 5,0% ¹⁾):	47,7%		
– Robeco LDI Bespoke Fonds	37,2%	-12,7%	-12,7%
– Merck GFI Fund	10,5%	-1,6%	-2,2%
Zakelijke waarden (norm 47,5% met bandbreedtes van +5,0% en -/- 5,0% ¹⁾):	52,1%		
– Aandelen	52,1%	23,4%	22,7%
• Merck CCF fund	52,1%	23,4%	22,7%
– Onroerend goed	0,00%		
Liquide middelen	0,2%	NVT	NVT
Totaal:	100,0%	5,6%	5,2%

De rendementen in bovenstaande tabel betreffen netto rendementen.

8. Risicomanagement

Risicostrategie en risicohouding

De risicostrategie van het fonds is gebaseerd op de doelstellingen van het fonds en de in de missie, visie en strategie van het fonds genoemde kenmerken zoals de financiële zekerheid van de pensioenen, het toeslagstreven, een correcte uitvoering van de pensioenregeling, duidelijke communicatie, maatschappelijke verantwoordelijkheid, (kosten) efficiëncy en prudentie. Ook is de risicostrategie gebaseerd op de kortetermijn- en langetermijnrisicohouding die het bestuur in overleg met VO en sociale partners in 2015 formeel heeft vastgesteld in het kader van het wettelijk FTK.

De mate waarin het fonds bereid is risico's te lopen en de mate waarin het fonds risico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds (de risicohouding), is vertaald naar een strategische beleggingsportefeuille met bandbreedtes. De strategische beleggingsmix is vanaf 2014 vastgesteld op 47,5% aandelen en 52,5% vastrentende waarden in combinatie met een afdekking van het renterisico van 65,0% berekend op basis van marktrente. Dit was mede mogelijk door de bijstortingsgarantie van de werkgever (afgesproken voor de jaren 2014 tot en met 2018). Ook het toeslagstreven rechtvaardigt een ruimere risicohouding vanaf 2014. De strategische beleggingsmix is in 2018 opnieuw beoordeeld in de ALM-studie; deze herbeoordeling heeft niet geleid tot een aanpassing. De bijstortingsregeling van het fonds met de werkgever is per 1 januari 2019 verlengd met drie jaar en loopt dus tot 1 januari 2022.

Per 1 januari 2022 is deze regeling met een jaar verlengd tot 1 januari 2023.

1) De bandbreedtes van + 5,0% en -/- 5,0% zorgen ervoor dat de categorieën in beperkte mate kunnen meebewegen met de marktontwikkelingen zonder dat er direct hoeft te worden ingegrepen.

Kortetermijnrisicohouding

De grenzen voor de kortetermijnrisicohouding zijn bandbreedtes rondom het vereist eigen vermogen gemeten bij de strategische beleggingsportefeuille. De ondergrens van 16% en bovengrens van 23% correspondeert met de bandbreedtes van het strategische beleggingsbeleid (inclusief de bandbreedtes van de renteafdekking). Het vereist eigen vermogen wordt berekend conform de voorwaarden en methodiek van het standaardmodel, zoals opgesteld door de toezichthouder (DNB). Indien op enig moment het vereist vermogen op basis van de strategische beleggingsportefeuille zich buiten deze bandbreedtes bevindt (gecorrigeerd voor renteontwikkelingen), is dit een eerste indicatie dat het gevoerde beleid niet in lijn is met de doelstellingen van het fonds. Gedurende 2021 is het vereist vermogen binnen deze bandbreedtes gebleven.

Langetermijnrisicohouding, haalbaarheidstoets

De grenzen voor de langetermijnrisicohouding komen tot uitdrukking in de jaarlijks terugkerende haalbaarheidstoets. Het pensioenresultaat is de belangrijkste uitkomst waarnaar gekeken wordt in de haalbaarheidstoets. Het pensioenresultaat is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. De ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat is gedefinieerd ter grootte van 95% met een maximale afwijking in een slechtweerscenario van 35%.

In 2015 heeft het fonds voor het eerst voldaan aan deze wettelijke verplichting door middel van de aanvangshaalbaarheidstoets. Dit heeft geleid tot een verwacht pensioenresultaat op fondsniveau van 109,6%. De afwijking van het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario bedroeg 30,1%.

Tevens is met de aanvangshaalbaarheidstoets getoetst dat het premiebeleid (inclusief de overgang naar een gedempte kostendekkende premie vanaf 2016) over de gehele berekeningshorizon voldoende realistisch en haalbaar is en dat het fonds voldoende herstelcapaciteit heeft om vanuit een fictieve startdekkingsgraad van het minimaal vereist vermogen (104,2%) binnen de looptijd van het herstelplan (10 jaar) aan de vereisten voor het vereist eigen vermogen te voldoen.

De haalbaarheidstoets 2021 heeft een verwacht pensioenresultaat op fondsniveau van 106,3% laten zien. De afwijking van het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario bedroeg in 2021 24,8%.

Risicomanagementsysteem

Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de risico's verbonden aan de uitvoering van de pensioenregelingen en het beheer van het vermogen. Het bestuur probeert de risico's die het fonds loopt of die zich kunnen voordoen continu te managen. Het risicomanagement wordt vormgegeven door een risicomanagementcyclus en een bijbehorende governance. Dit betekent dat uitgaande van de doelstellingen en risicobereidheid van het fonds de risico's worden geïdentificeerd, beheersingsmaatregelen worden besproken en de risico's continu worden gemonitord.

Het risicomanagement vindt plaats op basis van de "three lines of defence" methodologie.

De eerste lijn is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering. Het bestuur vult deze lijn in door de overall directe verantwoordelijkheid voor de financiële en niet-financiële risico's te aanvaarden. De commissies (en adviseurs) ondersteunen het bestuur bij deze taak.

In de tweede lijn is het toezicht belegd. Deze lijn is ingevuld door een actuariële functie, een risicobeheerfunctie en compliance officers aan te stellen die toezicht houden op het doorlopen van de stadia in de risicomanagementcyclus en de kwaliteit van de uitvoering. Daarnaast adviseert en faciliteert de risicobeheerfunctie het bestuur, de BC en A&CC bij de uitvoering van de eerste lijnstaken.

De risicobeheerfunctie is gesplitst in een sleutelfunctiehouder risicobeheer (een bestuurder) en een sleutelfunctie vervuller risicobeheer (R&CC). Voor de actuariële functie is het houderschap en de vervulling uitbesteed aan de certificerende actuaaris.

De derde lijn vult het bestuur in door een sleutelfunctiehouder voor de interne auditfunctie (een bestuurder) aan te stellen. Deze sleutelfunctiehouder is belast met de periodieke evaluatie of interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen adequaat en doeltreffend zijn. Voor het vervullen van werkzaamheden kan gebruik gemaakt worden van de Internal Audit afdeling van de werkgever, de uitvoerders en/of van een externe organisatie.

De uitgebreidere risicoanalyse is vormgegeven door een risicomatrix. Voor ieder risico is bepaald wat het bruto risico is, wat de mitigerende maatregelen zijn, hoe en met welke periodiciteit deze zullen worden gemonitord, wat het uiteindelijke netto risico is en of dit wordt geaccepteerd door het bestuur.

In deze opzet voor de risicoanalyse worden de diverse risico's toebedeeld aan ofwel het gehele bestuur, ofwel één van de commissies. De BC is verantwoordelijk voor de beleggingsgerelateerde risico's (nagenoeg alle financiële risico's). Het betreft de matchingrisico's, de marktrisico's, de kredietrisico's en het uitbestedingsrisico vermogensbeheer.

De A&CC is verantwoordelijk voor de volgende aan hen toebedeelde risico's: het communicatierisico, het uitbestedingsrisico pensioenbeheer, het IT risico en het juridisch toezeggingsrisico.

De resterende risico's zijn toebedeeld aan het gehele bestuur: de verzekeringstechnische risico's, het sponsorrisico, de omgevingsrisico's alsmede de niet aan de commissies toebedeelde operationele risico's en overige risico's (waaronder de strategische risico's).

Het bestuur zal continu blijven zorgen voor een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Dit gebeurt onder andere door een zorgvuldige risico- en belangenafweging plaats te laten vinden bij het bepalen en wijzigen van het beleid, alsmede bij de belangrijkste besluiten die het bestuur neemt. Deze afweging wordt in de vergaderverslagen vastgelegd en zo nodig met belanghebbenden gecommuniceerd.

Voor zover werkzaamheden aan derde partijen zijn uitbesteed, heeft het bestuur zich ervan vergewist dat deze partijen hun eigen risicomanagementsysteem hebben, een en ander periodiek controleren en de risicobeheersing in hun rapportages aan het bestuur meenemen. Het bestuur heeft met de betrokken partijen voorts enkele, adequate instrumenten contractueel vastgelegd om zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot het risicomanagement te kunnen waarmaken.

De voornaamste risico's van het fonds in 2021 en (effectiviteit van) de beheersingsmaatregelen

De belangrijkste financiële risico's in 2021 voor het fonds waren nog steeds het marktrisico alsmede het renterisico en het valutarisico (beiden onderdeel van de matchingrisico's). Van de niet-financiële risico's wordt het sponsorrisico (lange termijn) als belangrijkste risico ingeschat.

Deze vier belangrijkste risico's voor het fonds worden hierna toegelicht inclusief de door het bestuur en commissies getroffen beheersingsmaatregelen.

Marktrisico

Bij het marktrisico gaat het om de ontwikkelingen op de financiële markten die kunnen leiden tot zakelijkwaardenrisico oftewel koersrisico: het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en onroerend goed in waarde dalen. De waarschijnlijkheid dat dit marktrisico leidt tot een grote impact is hoog. De beheersing van het marktrisico wordt door het bestuur als voldoende aangemerkt met een spreiding (diversificatie) van de beleggingsportefeuille naar categorieën, regio's, sectoren en kredietkwaliteit en een periodieke monitoring door middel van diverse rapportages inclusief een risicodashboard-rapportage. De BC monitort en evalueert periodiek de volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) en bespreekt dit indien nodig. Risico's worden verder beperkt door niet te beleggen met geleend geld alsmede geen waardepapieren te verkopen die het fonds niet bezit (short selling). Het uitlenen van effecten (Securities Lending) is onder voorwaarden toegestaan binnen de aandelenportefeuille.

Het fonds kan bewust meer aandelenrisico lopen door de bijstortingsverplichting van de werkgever die is afgesproken voor de jaren 2019 t/m 2022. De strategische beleggingsmix bestaat vanaf 2014 uit 47,5% aandelen.

Voor een kwantificering van het marktrisico in 2021 wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de jaarrekening. Op pagina **xx** wordt een verdeling van de aandelenportefeuille naar markten weergegeven (ontwikkelde markten en opkomende markten). Op pagina **xx** wordt een verdeling van de zakelijke waarden per regio weergegeven en op pagina **xx** per sector.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de verplichtingen van het fonds bij een rentedaling sterker in waarde zullen toenemen dan de beleggingen. De rente is een grote bepalende factor voor de ontwikkeling van de pensioenverplichtingen. Het fonds is gevoelig voor wijzigingen in de rente omdat de looptijd (rentegevoeligheid of duration) van de beleggingen in beginsel lager is dan de looptijd van de pensioenverplichtingen (de zogenaamde duration mismatch). Op pagina **xx** wordt meer inzicht gegeven in de rentegevoeligheid van de vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen.

Om de aanwezige mismatch te beperken heeft het fonds het renterisico afgedekt door middel van beleggingen in langlopende overheidsobligaties en een op maat gemaakt beleggingsfonds met een hoge rentegevoeligheid. Strategisch wordt 65% van het renterisico afgedekt op basis van de nominale kasstromen van de verplichtingen gewaardeerd op basis van de (euro swap) marktrente. Daarnaast heeft het bestuur bandbreedtes bepaald, waarbinnen de renteafdekking kan bewegen. De bandbreedtes van 5% zijn passief. Het bestuur staat geen tactisch beleid toe ten aanzien van de renteafdekking. De renteafdekking wordt periodiek gemonitord middels maand- en kwartaalrapportages. Ook de kwaliteit (effectiviteit) van de afdekking is hier een onderdeel van.

De beheersing van het renterisico is goed doordat wordt afgedekt op de specifieke kasstromen van het fonds en niet op die van een gemiddeld pensioenfonds. Door de bijstortingsregeling met de werkgever ligt de strategische renteafdekking op 65% in plaats van 100%. Vanwege de niet volledige afdekking en vanwege de keuzes voor afdekking op bepaalde punten van de rentecurve is het renterisico bewust niet volledig beheerst. Het bestuur is zich bewust van de bijkomende risico's zoals basis-, curve-, krediet- en tegenpartijrisico en heeft deze met richtlijnen beperkt. Genoemde risico's worden gemonitord door middel van periodieke rapportages.

Het bestuur is van mening dat de beheersing van het matching-/renterisico voldoende is.

Voor een kwantificering van het renterisico inclusief afdekking in 2021 wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de jaarrekening. Hoewel het bestuur voor 2022 geen grote wijzigingen in dit risico verwacht, realiseert het bestuur zich dat risico's in de financiële wereld soms onverwachts wijzigen. Het bestuur zal in dat geval naar bevind van zaken handelen, overeenkomstig de regels die het hiertoe aan zichzelf heeft opgelegd. Het bestuur zal zich daarnaast in 2022 verder voorbereiden op mogelijke wijzigingen met betrekking tot het renterisico in de context van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Valutarisico

De verplichtingen van het pensioenfonds noteren in euro. Het pensioenfonds wil daarom dat een groot deel van de beleggingen ook in euro noteert. Per categorie of vermogensbeheerder heeft het pensioenfonds bepaald op welke wijze met non-euro beleggingen wordt omgegaan. Binnen het Robeco LDI Bespoke Fund zijn beleggingen in non-euro valuta niet toegestaan. In het Merck Global Fixed Income Fund zijn posities in non-euro valuta wel toegestaan. De non-euro valuta posities die voortkomen vanuit de benchmark worden afgedekt naar euro. Het account wordt actief beheerd en er kunnen gelimiteerd non-euro valuta posities worden aangegaan vanuit dit actieve beheer. Binnen het Merck CCF Fund worden posities in non-euro valuta ingenomen. De posities in de grotere valuta van de ontwikkelde markten worden hierbij voor 50% afgedekt naar euro. De valutaposities binnen de opkomende markten worden niet afgedekt. Voor een kwantificering van het valutarisico wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de jaarrekening.

Sponsorrisico (lange termijn)

Het pensioenfonds heeft het sponsorrisico gesplitst in een sponsorrisico voor de korte termijn en een sponsorrisico voor de lange termijn. Het sponsorrisico voor de korte termijn betreft het risico dat de sponsor zijn financiële verplichtingen (bijstorting) niet na kan komen. Het pensioenfonds heeft dit risico in 2020 opnieuw specifiek beoordeeld mede naar aanleiding van het uitbreken van de coronacrisis. Ook bij deze hernieuwde analyse is dit risico als laag ingeschaald.

Het sponsorrisico voor de lange termijn is door het pensioenfonds gedefinieerd als het risico dat de sponsor de bijstortingsregeling niet wil verlengen of stop wil zetten. De kans dat dit risico zich voordoet acht het pensioenfonds niet groot. De huidige bijstortingsregeling beschermt het pensioenfonds tegen lage dekkingsgraden. De impact van dit risico wordt door het pensioenfonds ingeschaald als zeer groot. Het pensioenfonds heeft een aantal mitigerende maatregelen (beheersing) getroffen om de kans dat het risico zich voordoet en de impact ervan te beperken.

Zo is er een schriftelijke overeenkomst afgesloten met een vaste looptijd voor de bijstortingsafspraken. Deze overeenkomst kan door de werkgever alleen bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden worden beëindigd per 31 december van enig jaar, met inachtneming van een opzeggingstermijn van tenminste zes maanden.

De relatie met de sponsor is goed en stabiel. De goede relatie is niet afhankelijk van individuele bestuursleden, maar wordt breed gedragen. Daarnaast is er een open en transparante communicatie met de sponsor, waarbij relevante (wettelijke) wijzigingen direct worden gedeeld, zowel vanuit de financiële lijn als de HR lijn.

In de ALM-studie worden het sponsorrisico en de financiële consequenties daarvan meegenomen.

Het sponsorrisico voor de lange termijn inclusief de mitigerende maatregelen (het netto risico) wordt door het pensioenfonds aanvaardbaar geacht.

Het bestuur heeft op een aantal momenten in 2021 uitgebreid stil gestaan bij de diverse risico's. Onder andere bij de afronding van de eerste eigenrisicobeoordeling (ERB) in het tweede kwartaal van 2021. Elk fonds is vanaf 2019 verplicht om eens in de drie jaar een ERB uit te voeren en bij DNB in te dienen. In de ERB is specifiek aandacht besteed aan de risico's rondom de afsplitsing van Organon & Co.

Ook is in de ERB, naast de bestaande (niet) financiële risico's en de risico's van de afsplitsing, gekeken naar nieuwe en opkomende risico's zoals economisch, milieu, geopolitiek, sociaal en technologisch. Op basis van de analyse van de (niet) financiële risico's sponsorrisico lange termijn, renterisico en marktrisico heeft het bestuur vastgesteld dat de nieuwe en opkomende risico's, met uitzondering van de geopolitieke en sociale risico's die reeds zijn onderkend en beschreven bij het sponsorrisico, geen ander effect hebben op Pensioenfonds MSD dan op andere pensioenfonds. Het bestuur ziet geen mogelijkheden om hierop te anticiperen, anders dan met de reeds ingerichte mitigerende maatregelen.

In 2021 heeft het fonds deelgenomen aan een DNB-onderzoek naar de beheersing van ESG-risico's. Deze risico's krijgen, net als het ESG-beleggingsbeleid, steeds meer aandacht. ESG-risico's zijn voor een deel ingebed in het risico raamwerk van het fonds (het klimaatrisico als financieel risico) maar DNB heeft begin 2022 teruggesloopt dat verdere implementatie nodig is. In april 2022 heeft hierover een overleg met DNB plaatsgevonden; de R&CC zal, samen met de BC en in combinatie met de stapsgewijze implementatie van het ESG beleid, de komende jaren steeds meer aandacht geven aan ESG-risico's als nieuwe en opkomende risico's in het risicobeheer van het fonds.

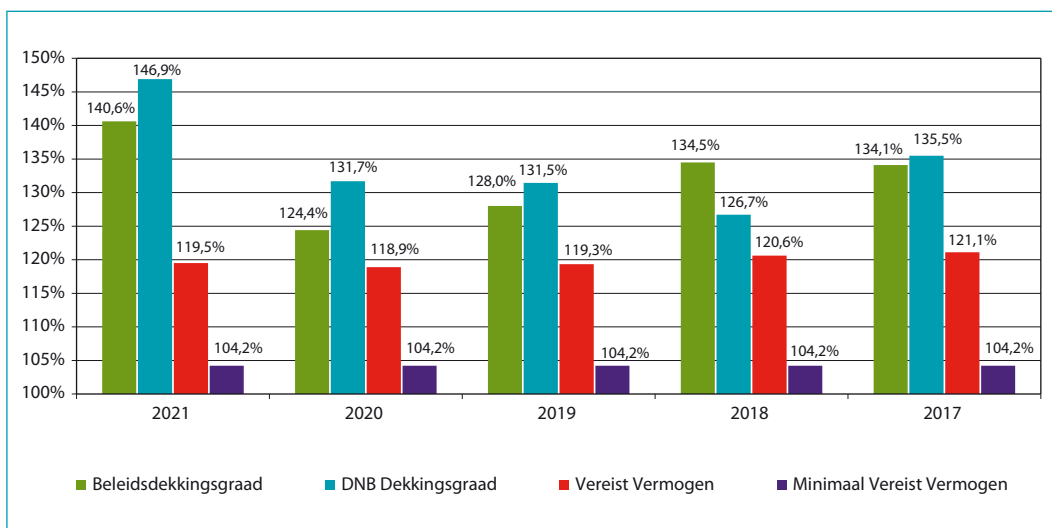
De risico-analyses en ERB hebben niet geleid tot een heroverweging van het beleid of een wezenlijk andere inschatting van de risico's. In 2020 en 2021 heeft het bestuur een tijdelijke extra risico toegevoegd aan de risicoanalyse rondom de afsplitsing van Organon & Co. Eind 2021 is dit risico weer komen te vervallen omdat de afsplitsing volledig is afgewikkeld.

Het renterisico is en blijft voor het fonds het grootste risico. Voor een kwantificering van de financiële risico's wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de jaarrekening.

9. Samenvatting actuariel verslag

Dekkingsgraad

De DNB dekkingsgraad van het pensioenfonds is gestegen van 131,7% ultimo 2020 naar 146,9% ultimo 2021. De beleidsdekkingsgraad bedraagt ultimo 2021 140,6%. Voor het oordeel over de vermogenspositie en de toereikendheid van de technische voorzieningen wordt verwezen naar het oordeel van de waarmerkend actuaris in de actuariële verklaring. De dekkingsgraad ultimo 2021 is hoger dan het minimaal vereist eigen vermogen ultimo 2021 (104,2%). De dekkingsgraad is eveneens hoger dan het vereist eigen vermogen ultimo 2021 (119,5%). Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de dekkingsgraad zien met ingang van 2017:

Technische voorzieningen

Het volgende overzicht geeft het vermogen en de totale voorziening weer (in duizenden euro). De voorziening is uitgesplitst naar de verschillende deelnemersgroepen en de overige technische voorzieningen en tevens naar de voorziening voor risico van de herverzekeraar en de voorziening voor risico van het fonds.

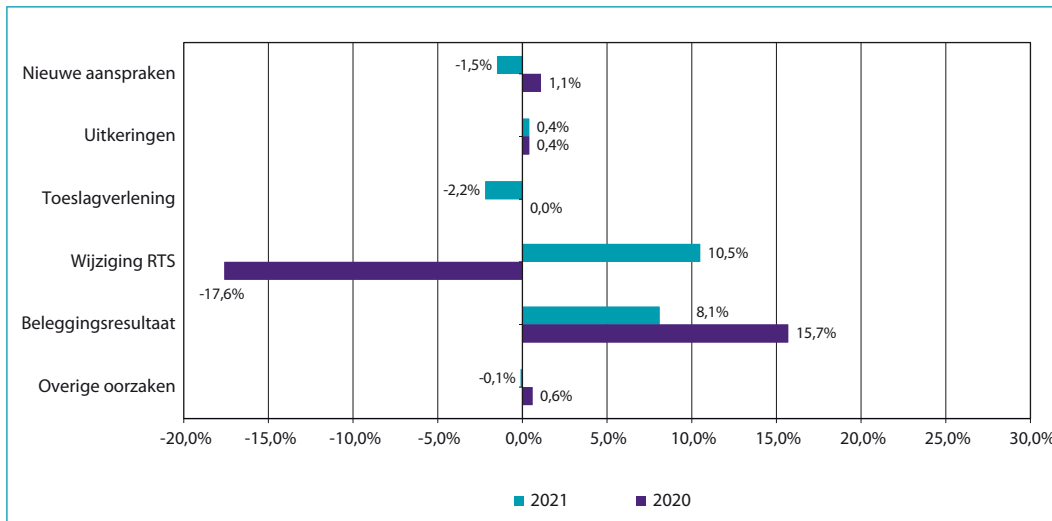
Jaar	2021	2020	2019	2018	2017
Voorziening actieven ¹⁾	826.391	1.091.977	903.414	736.280	685.895
Voorziening gewezen deelnemers	1.111.540	917.481	893.747	773.465	748.711
Voorziening gepensioneerden	648.392	647.451	576.712	496.354	453.912
Wachttijdvoorziening	4.524	2.235	2.054	1.819	1.709
Totale TV	2.590.847	2.713.144	2.375.927	2.007.918	1.890.227
TV voor risico van de herverzekeraar	5.191	5.235	4.616	3.911	4.014
TV voor risico van het fonds	2.585.656	2.707.909	2.371.311	2.004.007	1.886.213
Vermogen	3.806.852	3.573.279	3.123.306	2.544.228	2.561.567
Dekkingsgraad	146,9%	131,7%	131,5%	126,7%	135,5%

Analyse van het resultaat

Het resultaat van het pensioenfonds toonde in 2021 een positief saldo van 358.670, volgend op een positief resultaat over 2020 van 112.757. Het resultaat op beleggingen, inclusief wijziging rentetermijnstructuur is doorgaans de meest significante (en volatiele) post in de bepaling van het jaarresultaat. In 2021 bedroeg dit beleggingsresultaat 415.105.

1) Inclusief de arbeidsongeschikte deelnemers met premievrije pensioenopbouw.

De DNB dekkingsgraad vertoonde in 2021 een stijging van 15,2%-punt. De invloed van het resultaat op de dekkingsgraad is in onderstaande tabel weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak.

Uit dit overzicht blijkt dat de dekkingsgraad in het boekjaar met name is gestegen door de wijziging van de rentetermijnstructuur en het positieve beleggingsresultaat.

10. Vooruitblik 2022

Interne ontwikkelingen

Per 1 januari 2022 geldt een nieuwe CAO bij MSD en zoals in hoofdstuk 5 onder het premiebeleid aangegeven, is de doorsneepremie voor 2022 weer gelijk aan en dus verlaagd naar het eerder met de werkgever afgesproken en in het beleidskader opgenomen maximum van circa 30,0% van de pensioengrondslag. Omdat deze doorsneepremie niet toereikend (kostendekkend) is voor continuering van de t/m 2021 geldende pensioenregeling, is het fonds genoodzaakt om de pensioenregeling per 1 januari 2022 te versoberen (verlaging van het pensioenopbouwpercentage). Alle actieve deelnemers en arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw zijn hierover in februari 2022 geïnformeerd.

Integratie van ESG in beleggingen, dat wil zeggen het meewegen van milieu-, sociale en governance-aspecten bij investeringsbeslissingen, zal in 2022 verder worden onderzocht door BC en bestuur inclusief eventuele implementatie van ESG-reporting en uitwerken van de principes die bestuur en BC willen volgen. In dit kader zullen ook de criteria voor het ESG-risicobeheer verder worden opgesteld en uitgewerkt. Communicatie over ESG zal ook steeds meer aandacht krijgen in het jaarverslag en op de website.

In 2022 zal ook de driejaarlijkse herijking van het risicomanagement plaatsvinden. Doelstellingen, risicobereidheid en governance incl. driejaarlijkse integrale risicoanalyse (risicomatrix) zullen opnieuw worden beoordeeld. Daarbij is ook aandacht voor ESG-risicobeheer, systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) en transitierisico's in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (o.a. vastlegging toezicht op evenwichtige belangenafweging en risicohouding).

Verder zal ook in 2022 een formele evaluatie van de sleutelfuncties plaatsvinden aan de hand van vooraf vastgestelde criteria: inventariseren knelpunten en/of verbeterpunten v.w.b. algemeen, opzet, werking en –persoonlijke– invulling door de sleutelfunctiehouders.

Externe ontwikkelingen

Het bestuur bereidt zich, in overleg met commissies en adviseurs, voor op de overgang naar een nieuw pensioenstelsel. Ook vindt hierover periodiek overleg met sociale partners plaats.

Het wetsvoorstel toekomst pensioenen, dat de invoering van het nieuwe pensioenstelsel mogelijk moet maken, is op 30 maart 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer maar er wordt nog gewerkt aan de afronding van de lagere regelgeving (nadere uitwerking van het wetsvoorstel). Deze lagere regelgeving wordt na de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer nog opengesteld voor internetconsultatie. Duidelijk is wel dat de impact van de stelselherziening voor het fonds, alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en de werkgever aanzienlijk zal zijn. Uiterlijk 1 januari 2027 zullen alle pensioenfondsen de pensioenopbouw van deelnemers volgens de dan formeel wettelijke vereisten moeten organiseren. Ook ten aanzien van de tot dat moment opgebouwde aanspraken, zullen er keuzes moeten worden gemaakt. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is complex en het fonds bereidt zich voor op een passende communicatie naar haar deelnemers gedurende het traject.

Afhankelijk van de door sociale partners te kiezen overgangsdatum, zal al in 2022 of 2023 een onderzoek naar de risicobereidheid van deelnemers dienen plaats te vinden.

In het kader van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel krijgt datakwaliteit steeds meer aandacht. In 2022 zal het fonds het IT beleidsdocument uitbreiden met beleid inzake datakwaliteit.

En uiteraard worden de ontwikkelingen in de wereld en de eventuele consequenties op de financiële markten continu gevolgd. Er is sprake van een onzekere situatie sinds de inval van Rusland in Oekraïne begin maart 2022: de wereld ziet er ineens anders en risicovoller uit. Het bestuur heeft kennisgenomen van de sanctiemaatregelen en ook de aandelenbeleggingen in Rusland in kaart gebracht (0,57% binnen de emerging markets aandelenfondsen hetgeen neerkomt op circa € 10 miljoen eind 2021). Vanwege de geringe omvang van de aandelenbeleggingen in Rusland (circa € 10 miljoen eind 2021), is het hiermee verband houdende risico voor het pensioenfonds als zeer gering gekwantificeerd. Het bestuur zal uiteraard alle aspecten en risico's die verband houden met de oorlog, zoals de eventuele meldingen in het kader van sanctiemaatregelen of het risico van Russische hacks, blijven monitoren. Als gevolg van de sancties kunnen de aandelenbeleggingen in Rusland in 2022 niet verhandeld worden en heeft er in 2022 een afwaardering naar 0 plaatsgevonden.

Haarlem, 14 juni 2022

L. Eilers, voorzitter

P. Koopman

A. Koning, plaatsvervangend voorzitter

J. Admiraal

F. Mattijssen

I. Hüttner

M. van Hal

I. Pennings

O. Sanchez

11. Verslag Verantwoordingsorgaan (inclusief reactie van het bestuur)

Algemeen

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft op grond van de Pensioenwet de bevoegdheid een oordeel te geven over het beleid van het bestuur en de uitvoering ervan, en over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het VO het recht advies uit te brengen over een aantal onderwerpen zoals vastgelegd in het Reglement VO van de Stichting Pensioenfonds MSD. Verder kan het VO het bestuur ongevraagd advies geven. Het reglement VO is in 2021 door het bestuur in overleg met het VO gewijzigd.

Samenstelling VO

Het VO bestaat uit twee vertegenwoordigers van de actieve deelnemers (werknemers), twee namens de pensioengerechtigden en twee namens de werkgever. Per 1 januari 2021 heeft mevrouw Poulie als vertegenwoordiger namens de deelnemers mevrouw Van Onzenoort opgevolgd.

Per 1 januari 2022 waren de heren Mens en Van Nispen en mevrouw Van Denderen volgens rooster aftredend. Naar aanleiding van de oproep tot kandidaatstelling voor (nieuwe) vertegenwoordigers van de deelnemers en pensioengerechtigden, is er slechts één aanmelding geweest en wel voor de deelnemerszetel. Omdat deze deelnemer is toegetreden tot de A&CC, betekent dat, dat mevrouw Van Denderen namens de deelnemers en de heer Van Nispen namens de pensioengerechtigden per 1 januari 2022 zijn herbenoemd. Ook de heer Mens is per deze datum herbenoemd namens de werkgever. In verband met de bevoegdheden die het VO heeft bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, hecht het VO waarde aan continuïteit en voortzetting van de werkzaamheden in ongewijzigde samenstelling.

Zelfevaluatie VO

Begin 2021 is de onderlinge samenwerking van de fondsorganen geëvalueerd onder leiding van een externe partij waarbij de voorzitter van het VO is geïnterviewd. Uit de bespreking van de resultaten met het VO is naar voren gekomen dat de taken en verantwoordelijkheden van het VO helder zijn en dat de samenwerking tussen het bestuur en het VO prima verloopt. Dit geldt ook voor de samenwerking tussen het VO en de RvT.

Het voorgaande is bevestigd in de zelfevaluatie die het VO in het najaar van 2021 heeft uitgevoerd. Alle VO-leden hebben een vragenlijst ingevuld waarna de uitkomsten geanonimiseerd en collectief zijn besproken. Hierbij is vastgesteld dat het VO goed functioneert en er geen acties nodig zijn.

Overleg en informatie

Het VO heeft in 2021 vier keer vergaderd; daarnaast waren er drie gezamenlijke vergaderingen met het bestuur en twee gezamenlijke vergaderingen met de RvT. In verband met de coronamaatregelen hebben alle vergaderingen online via videoconferenties plaatsgevonden.

In de maand mei vindt een gezamenlijke vergadering plaats tussen het bestuur, het VO en de RvT, waarbij alle conceptjaarstukken, in aanwezigheid van de adviserend actuaire, de certificerend actuaire en de accountant worden toegelicht en besproken. De RvT legt in een separate gezamenlijke vergadering van de RvT en het VO verantwoording af aan het VO over haar uitvoering van taken en uitoefening van bevoegdheden door middel van een toelichting van het RvT-rapport aan het VO. Het VO heeft op haar verzoek continu digitaal toegang tot fondsdocumenten. Het gaat om algemene fondsdocumenten, fondsdocumenten met betrekking tot risk & compliance en beleggingsdocumenten. Verder de uitvoeringsovereenkomsten en studies en de correspondentie met toezichthouders. Tussentijds ontvangt het VO van het bestuur desgevraagd de (concept) besluitenlijsten van bestuursvergaderingen (incl. motivering) en informatie over de financiële positie. Een keer per jaar ontvangt het VO een overzicht met informatie over communicatie met deelnemers.

Uitgebrachte adviezen

Het VO heeft in 2021 desgevraagd adviezen uitgebracht over de wijziging van het beloningsbeleid (het betrof een technisch formele wijziging n.a.v. de SFDR-verordening), de vaststelling van een addendum bij de uitvoeringsovereenkomst met

MSD B.V. (in verband met de vorming van het toeslagendepot bij de afsplitsing van Organon & Co.), de wijziging van het Reglement RvT (n.a.v. de statutenwijziging i.v.m. de regeling ontstentenis en belet), diverse governance-vraagstukken (wel of geen vertegenwoordiging van gewezen deelnemers in bestuur en/of VO, wel of geen wijziging bestuurssamenstelling / zetelverdeling tussen actieven en gepensioneerden in het bestuur, regeling voor belet en ontstentenis voor bestuur en RvT), het communicatiejaarplan 2022 en de premie 2022 in combinatie met de wijziging van de uitvoeringsovereenkomst. De adviezen die het VO heeft uitgebracht waren positief; enkele onderwerpen worden hieronder nader toegelicht.

Bevindingen

Het VO heeft geconstateerd dat het bestuur de aanbevelingen naar aanleiding van het vorige jaarwerk (boekjaar 2020) van de certificerend actuaire, de accountant en de RvT heeft besproken, afgehandeld of geadresseerd en onderbouwd heeft gedocumenteerd.

Een belangrijk thema binnen het fonds in het verslagjaar was de afsplitsing van Organon & Co. Het VO is door het bestuur voortdurend en goed geïnformeerd over de impact en voortgang van de afsplitsing van Organon & Co. voor het pensioenfonds. De afsplitsing van 1.087 actieve deelnemers had gevolgen voor de administratie en communicatie, maar beperkte impact (geen negatieve effecten) op pensioenresultaat, premiestelling, kosten en risico's. De 1.087 werknemers blijven gewezen deelnemer aan het fonds omdat hun pensioenvermogen niet is overgedragen; er heeft geen collectieve uitgaande waardeoverdracht plaatsgevonden. De afsplitsing was daarom formeel niet adviesplichtig. Het VO is van mening dat het bestuur gedurende het traject van deze afsplitsing de belangen van alle stakeholders (zowel de deelnemers als de werkgever) goed in ogenschouw heeft genomen. De administratieve verwerking inclusief communicatie is in 2021 uitgevoerd en afgerond.

Als gevolg van de afsplitsing is de groep gewezen deelnemers enorm gegroeid. Daarom heeft het VO uitgebreid met het bestuur van gedachten gewisseld over een eventuele opname van vertegenwoordigers van gewezen deelnemers in het bestuur en/of het VO. Het VO kan zich uiteindelijk vinden in de door het bestuur genoemde redenen om vooralsnog geen vertegenwoordigers van de gewezen deelnemers in de fondsorganen op te nemen. De belangrijkste redenen die ten grondslag liggen aan dit besluit, zijn de volgende:

- de gewezen deelnemers hebben in principe geen andere belangen dan de gepensioneerden (beide doelgroepen betalen geen premie meer en ze hebben hetzelfde belang van toeslagverlening);
- de belangen van alle doelgroepen dienen door alle bestuurders te worden afgewogen.

Ook kon het VO instemmen met de overwegingen van het bestuur om nu, gelet op de voorbereiding van de overgang naar een nieuw pensioenstelsel (NPS), geen wijzigingen in de huidige bestuurssamenstelling en dus geen wijziging in de zetelverdeling tussen actieven en gepensioneerden aan te brengen. Hiermee wordt de huidige zetelverdeling in het bestuur vanaf 2022 gehandhaafd (vijf werkgeverszetels, vier werknemerszetels en een zetel voor de pensioengerechtigden) en is de heer Koopman per 1 januari 2022 herbenoemd als werknemersbestuurslid.

Na de overgang naar het NPS zal opnieuw worden gekeken naar de samenstelling van bestuur en VO.

Voor wat betreft de regeling voor belet en ontstentenis heeft het VO van het bestuur de niet-wettelijk verplichte bevoegdheid gekregen om één of twee waarnemende bestuurders aan te wijzen in geval van belet of ontstentenis. Deze bevoegdheid is door het bestuur bij het VO neergelegd en niet bij de RvT, omdat de leden van het VO meer binding hebben met het bedrijf dan de leden van de RvT. Wel geldt in dat geval een hoorrecht voor de RvT. In geval van belet of ontstentenis van één of meer leden van de RvT heeft het VO een bindend adviesrecht als het bestuur één meer of waarnemende leden aanwijst. Deze wijzigingen zijn ook in het reglement VO verwerkt en in de flowchart VO-RvT.

Het VO stelt vast dat veel aandacht wordt besteed aan de voorbereiding op het NPS. Het VO heeft, conform haar verzoek, ook in 2021 een training over dit onderwerp gehad. Het VO volgt dit onderwerp nauwlettend (via webinars e.d.) en wordt hierover

ook door het bestuur geïnformeerd. Dit mede met het oog op een versterkt adviesrecht voor het VO in verband met door sociale partners te maken keuzes bij de overgang inzake wel of niet invaren en wel of geen compensatie uit fondsvermogen.

Het VO constateert dat het bestuur samen met de A&CC veel en goed aandacht heeft voor de communicatie met alle doelgroepen waarbij de communicatie ook steeds meer wordt toegespitst op de specifieke doelgroepen. Het VO signaleert een continue verbetering en dus professionalisering. In het communicatiejaarplan 2022 en de communicatiespeerpunten zijn, waar mogelijk, de uitkomsten van onderzoeken onder de deelnemers verwerkt zoals de verkregen input uit de enquête voor het risicobereidheidsonderzoek en het zogenaamde focusgroeponderzoek onder gewezen deelnemers waarbij specifiek naar de communicatie met slapers is gekeken. Ook de deelnemersvergaderingen zijn een belangrijk onderdeel in de communicatie met alle doelgroepen. In juni 2021 zijn deze weer digitaal georganiseerd omdat ze (als gevolg van het coronavirus) voor het tweede achtereenvolgende jaar niet fysiek op locatie konden plaatsvinden.

Tot slot heeft het VO aan het eind van 2021 de besluitvorming rondom de pensioenpremie voor 2022 beoordeeld. Voor 2021 was de premie eenmalig verhoogd naar 33,5% waarbij de werkgever deze verhoging van de premie eenmalig voor zijn rekening had genomen. Het VO vond dit een mooi gebaar van de werkgever waarmee de fiscaal maximale pensioenopbouw voor 2021 gehandhaafd kon blijven.

Op basis van de door sociale partners voor 2022 gemaakte cao-afspraken is de premie per 1 januari 2022 verlaagd naar circa 30% zijnde de maximale doorsneepremie. Met als gevolg een lagere pensioenopbouw vanaf 2022. De uitvoeringsovereenkomst is in lijn met het premiebesluit voor 2022 per 1 januari 2022 aangepast, waarbij ook de verlenging van de garantieregeling (bijstortingsverplichting) van de werkgever voor één jaar (dus tot 1-1-2023) is vastgelegd.

Het VO heeft vastgesteld dat er conform het toeslagbeleid per 1 juli 2021 een volledige toeslag is verleend aan alle deelnemers. Het VO is op haar verzoek in een vroeg stadium door het bestuur meegenomen in de gedachtengang (voorbereiding) van de uiteindelijke besluitvorming. Ook heeft het VO vastgesteld dat het beleggingsbeleid in 2021 conform de in de ABTN opgenomen bepalingen is uitgevoerd.

Conclusie en oordeel

Op basis van de verkregen informatie en de diverse besprekingen, inclusief die met het bestuur en met de RvT, alsmede op basis van de hiervoor toegelichte bevindingen, heeft het VO zich een positief oordeel gevormd over de gemaakte beleidskeuzes, het gevoerde beleid en het handelen van het bestuur in 2021.

Het VO is van mening dat het (voorgenomen) beleid consequent, adequaat en met volle inzet is uitgevoerd door het bestuur. Hierbij is aandacht geweest voor evenwichtige belangenafwegingen.

Het VO spreekt haar waardering hierover uit.

Haarlem, 14 juni 2022

Reactie van het bestuur op verslag en oordeel van het Verantwoordingsorgaan boekjaar 2021

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het verslag en het oordeel van het Verantwoordingsorgaan (VO).

In de gezamenlijke vergaderingen van het bestuur en het VO heeft open en constructief overleg plaatsgevonden en zijn goede (beleidsmatige) discussies gevoerd. In verband met de coronamaatregelen hebben deze vergaderingen in 2021 online via videoconferenties plaatsgevonden.

Ook hebben het bestuur en het VO tussentijds regelmatig contact gehad per e-mail, waarin het bestuur het VO informeerde over de gang van zaken binnen het fonds dan wel advies vroeg aan het VO.

Het bestuur is van mening dat het VO een toegevoegde waarde heeft voor het pensioenfonds door de gestructureerde en zorgvuldige wijze waarop het VO invulling geeft aan zijn toetsende en adviserende taak. De kritische houding van het VO en de positieve samen- en wisselwerking helpen het bestuur scherp en alert te blijven en zorgen voor extra "checks en balances" (systeem van wederzijdse controle, maatregelen en evenwicht). Zo heeft het VO een goede discussie binnen het bestuur geïnitieerd over wel of geen vertegenwoordiging van gewezen deelnemers in het bestuur en/of VO mede als gevolg van de afsplitsing per 2 juni 2021 van Organon & Co.

Er wordt veel waarde gehecht aan de door het VO gestelde beleidsmatige vragen en uitgebrachte adviezen die in 2021 betrekking hadden op de (technische) wijziging van het beloningsbeleid, de vaststelling van het addendum bij de uitvoeringsovereenkomst met MSD B.V. in verband met de vorming van een toeslagendepot bij de afsplitsing van Organon & Co., de wijziging van het Reglement RvT en het Reglement VO in verband met de regeling ontstentenis en belet, de vaststelling van het communicatiejaarplan 2022, de vaststelling van de premie voor 2022 in combinatie met de wijziging van de uitvoeringsovereenkomst en diverse governance- vraagstukken.

Het bestuur dankt het VO voor haar werkzaamheden in 2021 en ziet uit naar de voortzetting van de goede en constructieve samenwerking in de komende jaren.

Haarlem, 14 juni 2022

12. Verslag intern toezicht door Raad van Toezicht (inclusief reactie van het bestuur)

Algemeen

Dit rapport bevat de observaties, aandachtspunten, adviezen en het algemeen oordeel van de Raad van Toezicht (hierna, de raad) van Stichting Pensioenfonds MSD (hierna, het fonds) over het verslagjaar 2021.

De raad heeft als taak om doorlopend toezicht te houden op het beleid van het bestuur van Pensioenfonds MSD en op de algemene gang van zaken binnen het fonds. Dit houdt tenminste in het toezien op evenwichtige belangenafweging en een adequate risicobeheersing door het bestuur. Andere taken van de raad betreffen:

- het goedkeuren van het bestuursverslag en de jaarrekening;
- het goedkeuren van de profielschets voor bestuurders;
- het goedkeuren van het beleid inzake beloningen met uitzondering van de beloning van de raad zelf;
- het toezicht op de houder van de risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en/of actuariële functie (indien deze houder tevens bestuurder van het pensioenfonds is); en
- het toezicht op de door de compliance officer gunstbetoon uitgevoerde werkzaamheden.

Daarnaast staat de raad het bestuur met raad terzijde. Bij deze taken betreft de raad (de naleving van) de Code Pensioenfonds en de VITP Toezichtcode.

Over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden legt de raad verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en de werkgever.

In het verslagjaar heeft het bestuur de volgende voorgenomen besluiten ter goedkeuring aan de raad voorgelegd:

- het jaarverslag boekjaar 2020;
- de wijziging van het beloningsbeleid i.v.m. het voldoen aan de regels van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR);
- de wijziging van het reglement raad van toezicht i.v.m. regeling inzake belet en ontstentenis.

De raad heeft tijdens het verslagjaar de volgende overleggen gehad:

- tweemaal met het bestuur,
- tweemaal met het verantwoordingsorgaan,
- eenmaal gezamenlijk met het bestuur en het verantwoordingsorgaan.

Daarnaast heeft de raad diverse commissievergaderingen als toehoorder bijgewoond en is er regelmatig contact geweest met bestuurders buiten de vergaderingen om. Tot slot heeft de raad diverse webinars van AZL bijgewoond om de ontwikkelingen bij deze belangrijke pensioenuitvoerder van het fonds goed te kunnen volgen.

Verder is op 4 februari 2021 door de raad en het bestuur de onderlinge samenwerking geëvalueerd en zijn hierover werkafspraken gemaakt. Gedurende het verslagjaar hebben beide organen hun tevredenheid geuit over de gemaakte werkafspraken.

Thema's verslagjaar 2021

Adequaat bestuur

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De raad complimenteert het bestuur voor de goede bestuurlijke dynamiek en de bestuurlijke effectiviteit. De raad wordt goed en tijdig geïnformeerd over ontwikkelingen en de bestuursdocumenten zijn helder en volledig. In de voorleggers die bij de bestuursdocumenten worden bijgevoegd ziet de raad verbetering. Wel vraagt de raad aandacht voor het consequent invullen van de verschillende onderdelen in de voorlegger, met name in het onderdeel risicobeoordeling. De raad constateert dat de opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer vaker gevraagd zou kunnen worden.

De raad is positief over de opzet van het Bestuursplan 2021 waarin de doelstellingen zijn vastgelegd. De raad ziet dit als een goed communicatiemiddel tussen de diverse gremia. Gedurende het verslagjaar constateert de raad dat er opvolging is gegeven aan het Bestuursplan 2021 en de meeste doelstellingen zijn gehaald. Verder is er binnen het bestuur ook aandacht voor het tijdig bepalen van de hoofddoelen 2022, de prioriteiten en de vertaling naar commissies.

Zowel over de ontwikkelingen en impact rond corona als recentelijk bij de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is de raad adequaat geïnformeerd. De raad complimenteert het bestuur voor de wijze waarop de werkzaamheden zijn voortgezet tijdens de coronacrisis.

Per jaareinde was er sprake van een goede financiële positie. Dit is het gevolg van een gedegen beleggingsbeleid en goede financiële afspraken met de sponsor. Dit heeft ertoe geleid dat het bestuur per 1 juli 2021 de volledige indexatie heeft kunnen toekennen. Daarnaast is de toezegging vanuit de sponsor verkregen om de bijstortingsgarantie te verlengen t/m jaareinde 2022.

Versterking governance

Tijdens het verslagjaar is een van de bestuursleden afgetreden. De opvolging is opgepakt door het bestuur met het benoemen van een aspirant bestuurslid dat al bij vergaderingen aanzit. Naar verwachting zal deze in de loop van 2022 formeel als bestuurslid benoemd worden ter vertegenwoordiging namens de werkgever.

Door de afsplitsing van Organon & Co is het aantal actieven aanzienlijk gedaald en het aantal slapers fors toegenomen. Op basis van de getalsverhouding zouden de gepensioneerden een extra zetel in het bestuur kunnen krijgen ten koste van de werknemers. Na afstemming met de raad en afstemming en advies van het verantwoordingsorgaan (VO) heeft het bestuur het besluit genomen om de huidige samenstelling te handhaven.

In reactie op de vraag van het VO voor een eventuele rol van slapers is eenzelfde traject gevolgd met dezelfde uitkomst.

De raad ziet dat het bestuur voortdurend aandacht heeft voor diversiteit, succession planning, functiescheiding en de samenstelling binnen de fondsorganen. Het VO en de raad worden daarbij zorgvuldig betrokken.

Het bestuur heeft de keuze gemaakt veel activiteiten uit te besteden. Hierbij is het belangrijk bewust te zijn welke onderdelen uitbesteed kunnen worden en oog te hebben voor afhankelijkheid, tijdsbesteding en de beschikbare tijd van bestuursleden. Het bewaken van de countervailing power en afhankelijkheid t.o.v. uitbestedingspartijen en consultantbureaus blijft dan ook een aandachtspunt.

Het governance model na invoering van NPS dient nog opgepakt te worden. Ter voorbereiding op het NPS adviseert de raad de benodigde deskundigheid binnen het bestuur te ontwikkelen op het gebied van uitvoeringstechnische aspecten van de DC-regeling.

Op grond van IORP II-wetgeving heeft het bestuur drie sleutelfuncties ingericht ter ondersteuning van de governance van het fonds. Het betreft een risicobeheerfunctie (2e lijn, door een bestuurslid ingevuld), een actuariële functie (2e lijn, extern ingevuld) en een interne auditfunctie (3e lijn, door een bestuurslid ingevuld).

In het eerste halfjaar van 2021 heeft de raad een overleg gehad met de sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit. Dit is door de betrokkenen als positief ervaren.

Voor de evaluatie met de sleutelfunctiehouders in 2022 vraagt de raad aandacht voor het vooraf bepalen van de criteria. Tevens geeft de raad het belang aan van contact tussen de sleutelfunctiehouder risicobeheer van het fonds en risicomangement van pensioenuitvoerder AZL.

De afsplitsing van Organon & Co.

De daadwerkelijke afsplitsing van Organon & Co. heeft op 2 juni 2021 plaatsgevonden. Het bestuur heeft een analyse gemaakt van de financiële en niet-financiële gevolgen van de afsplitsing op korte en langere termijn. Daarnaast zijn afspraken gemaakt met de werkgever over de financiering van een toeslagendepot dat door het fonds wordt uitgevoerd en van de kosten in het kader van de afsplitsing van Organon & Co. De raad is van mening dat het proces rond de afsplitsing zorgvuldig is uitgevoerd. De raad is met regelmaat geïnformeerd over de stand van zaken, de complicaties en de voortgang rond de afsplitsing.

Evenwichtige belangenafweging

Aan het besluit over de premie 2021 lag een door Mercer opgestelde analyse en notitie ten grondslag. Uit de ontvangen notitie en de notulen van de vergadering blijkt dat de evenwichtige belangenafweging van de diverse groepen deelnemers nadrukkelijk onderwerp van discussie is geweest. De raad constateert dat het proces rond de besluitvorming over de premie gedegen is uitgevoerd. De pensioenpremie 2021 lag boven het afgesproken maximum van circa 30% en daarvoor is eenmalig de werkgeversbijdrage verhoogd.

Voor 2022 zou ook een premie benodigd zijn ruim boven de 30%. Het bestuur heeft aan de sociale partners aangegeven wat de consequenties zijn van de maximering van de premie op circa 30%. De sociale partners hebben het besluit genomen de premie op maximaal circa 30% te handhaven en als gevolg daarvan het opbouwpercentage te verlagen.

Bij het proces en de besluitvorming rond de afsplitsing van Organon & Co. en de eerder genoemde besluitvorming rond de handhaving van de samenstelling van bestuur, is ruim aandacht geweest voor de evenwichtige belangenafweging.

Evenwichtige belangenafweging zal in alle aspecten een belangrijke rol spelen bij de overgang naar het NPS. De raad zal dit met belangstelling volgen.

Zorgvuldig risicomangement

De Risico & Compliance Commissie (R&CC) ziet toe op het risicomangementproces van het pensioenfonds en borgt dat het fonds voldoet aan de voor het fonds van toepassing zijnde actuele wet- en regelgeving op het gebied van compliance. De R&CC adviseert en faciliteert daarbij het bestuur en de overige commissies bij de uitvoering van het risicomangement en compliancevraagstukken. In het verslagjaar heeft een onafhankelijk lid van de commissie zijn werkzaamheden beëindigd. Over de opvolging wordt nagedacht door het bestuur.

Vastgesteld wordt dat de toenemende eisen op het gebied van compliance en risicomangement zorgen voor extra belasting voor (en afhankelijkheid van) met name de voorzitter van de R&CC. De werkdruk is bij het bestuur onder de aandacht. De raad volgt dit op de voet.

Op het gebied van risicomangement en de bespreekpunten in de commissies ziet de raad verbetering in de structuur, de agendering en prioritering (meer formalisering/ vastlegging). De raad ziet dat er per commissie matrixen zijn opgesteld waarin het belang van onderwerpen en hun urgentie tegen elkaar zijn afgezet.

In het verslagjaar zijn er in totaal 4 audits uitgevoerd door de sleutelfunctiehouder interne audit, te weten:

- de beoordeling ISAE 3402 en ISAE 3000 van AZL over boekjaar 2020;
- een audit bij MSD over pensioengevende componenten;
- een fondsspecifieke audit bij AZL inzake Arbeidsongeschiktheidsmutaties (ingang AO, einde AO en wijziging AO)
- een audit inzake het proces Herverzekeren.

De raad constateert dat er goede stappen zijn gezet met betrekking tot het risicobeheer en interne audit en dat de raad hier goed over geïnformeerd wordt.

Het bestuur heeft een Eigenrisicobeoordeling (ERB) uitgevoerd met als focus de impact van de afsplitsing van Organon & Co. De raad concludeert dat de ERB uitgevoerd is conform de format van de Pensioenfederatie. Voor het fonds is dit passend en ook het onderwerp is juist gekozen. Bij de ERB is er extra aandacht geweest voor opkomende risico's die inmiddels onderdeel zijn gemaakt van het reguliere proces van de R&CC.

De jaarlijkse ISAE 3402 is een assurance-rapport. Hiermee krijgt het bestuur een beeld van de kwaliteit van de dienstverlening van de uitbestede processen. Ook biedt het inzicht in onder andere de IT (application controls en IT general controls), uitbesteding en cyber security. De Administratie & Communicatie Commissie (A&CC) heeft op basis van de ISAE 3402 en de scores in de SLA geconstateerd dat er een aantal aandachtspunten waren, maar dat deze niet zorgelijk waren. Een en ander heeft binnen het bestuur en de A&CC aanleiding gegeven voor veelvuldig overleg met AZL. Bij de ISAE 3402 over 2021 en ook bij de SLA rapportage in 2021 is er veel verbetering te zien.

Datakwaliteit

Pensioenfonds moeten beschikken over een beheerste en integere bedrijfsvoering. Aantoonbare datakwaliteit is een noodzakelijke voorwaarde om aan die vereisten te voldoen. DNB heeft in de good practice 'Robuuste pensioenadministratie' expliciet gemaakt dat fondsen verantwoordelijk zijn voor datakwaliteit. De komst van NPS maakt datakwaliteit met nog meer nadruk een belangrijk onderwerp.

Datakwaliteit is belangrijk voor het risicomanagement en is daarnaast onderwerp van de interne audit. De raad ziet dat het ruim aandacht krijgt van het bestuur en de sleutelfunctiehouders. De raad geeft ter overweging mee dat er diverse partijen zijn die kunnen begeleiden bij de aanpak van datakwaliteit. Dit kan veel tijd en werk uit handen nemen van de bestuursleden.

De actuarieel sleutelfunctiehouder heeft een onderzoek datakwaliteit met focus op het proces uitgevoerd met positieve uitkomst. Het bestuur heeft een werkgroep ingericht. In de werkgroep is een stappenplan opgesteld waarbij de processtappen geïnventariseerd zijn. Geconstateerd is dat veel controles al plaatsvinden. Geanalyseerd wordt welke vervolgacties nodig zijn. De raad is betrokken bij een sparringssessie met de werkgroep. Gezien het grote belang blijft de raad, zowel de procesgang als de datakwaliteit, als een punt van aandacht zien.

IT-beleid

De raad ziet dat het bestuur aandacht heeft voor het uitwerken van het IT-beleid en volgt de ontwikkelingen en beleidsvorming op dit gebied met belangstelling. Ook de sleutelfunctiehouders en commissies zijn via de Assurance Diensten van AZL betrokken bij de diverse IT-onderwerpen zoals cyberrisico en security. De raad ziet verbreding van kennis binnen het bestuur op IT-gebied als aandachtspunt gelet op de snelle ontwikkelingen op IT-gebied.

De raad heeft vorig jaar aandacht gevraagd voor de uitdagingen op het gebied van wendbaarheid van het AZL IT landschap, omdat het fonds nog aangesloten is op een oud platform voor de administratie. Dit is onder de aandacht bij de A&CC. De ervaring vanuit het fonds is dat bij AZL wettelijke voorzieningen tijdig, functioneel en binnen budget gerealiseerd worden. De raad

adviseert het bestuur om de gevolgen van een nieuwe strategie van AZL en de daarop aansluitende mogelijke organisatorische wijzigingen, met name op het IT-gebied, nauwgezet te volgen en daarop te anticiperen.

ESG risico's

Het DNB-onderzoek over de wijze waarop ESG wordt meegenomen in de risicobeheersing van het fonds, is afgerond. DNB ziet dat het bestuur veel aandacht besteedt aan dit onderwerp, maar ook dat in de risicobeheercyclus diverse verbeterstappen mogelijk zijn. Een gesprek van DNB met het bestuur voor een nadere toelichting op de resultaten van het onderzoek zal begin 2022 plaatsvinden.

Verantwoord beleggingsbeleid

Vanuit DNB en Europa komt steeds meer wet- en regelgeving op het gebied van verantwoord beleggingsbeleid. Ook in de media en in toenemende mate bij deelnemers is veel aandacht hiervoor. De raad heeft hier vorig jaar aandacht voor gevraagd. Het bestuur heeft extra stappen op het gebied van ESG gezet. Zo is met Institutional Trust Services B.V. (ITS) gekeken naar mogelijkheden voor classificatie van de portefeuille. Zowel in het jaarverslag als in de algemene communicatie is het bestuur voornemens meer aandacht aan ESG te geven.

De raad constateert dat door de Beleggingscommissie (BC) en het bestuur in brede zin goede stappen gezet zijn op beleggingsgebied. De vergaderingen zijn beter gestructureerd, afgesproken doelstellingen met managers zijn nadrukkelijker onder de aandacht, de verslagen van de commissie zijn uitgebreid en er is duidelijke verbetering in kennisvergaring bij zowel commissie als bestuur te zien.

Communicatie

Het fonds heeft deelgenomen aan het deelnemersonderzoek van Montae & Partners. De A&CC concludeerde dat de risicobereidheid onder jongeren bij MSD o.b.v. dit 'basisonderzoek' lager is dan bij andere werkgevers en dat deelnemers van het fonds meer belang hechten aan ESG. Het bestuur heeft naar aanleiding van het deelnemersonderzoek vervolgacties bepaald. Het bestuur heeft in het verslagjaar ook een onderzoek onder slapers gehouden en actie ondernomen op de genoemde verbeterpunten.

Voor de groep die bijna met pensioen gaat (55+) zal het fonds de tool "Starten met Stoppen" aanbieden op de website. Deze tool geeft inzicht in welke informatie iemand nog nodig heeft als het gaat om bijna met pensioen gaan.

Het bestuur heeft ook aandacht voor niet-Nederlandstalige deelnemers. Zo is op de website van het fonds een instructie opgenomen om de website te vertalen naar het Engels.

De raad is positief over de ontwikkelingen en plannen rond communicatie aan deelnemers en constateert dat het bestuur ruime aandacht heeft voor communicatie aan deelnemers.

Per 1 januari 2023 komt als nieuwe wettelijke eis de zorgplicht en keuzebegeleiding omtrent tijdige, transparante en begrijpelijke communicatie richting de deelnemers. Dit zal met name een belangrijke rol spelen bij de overgang naar het NPS. De raad constateert dat het bestuur zich dit zeer bewust is, waarvan de "Starten met Stoppen" tool een goed voorbeeld is.

Vorbereiding NPS

Gelet op de continue ontwikkelingen in de pensioensector en de benodigde voorbereiding op de aanstaande transitie naar het NPS, is het voor pensioenfondsen steeds belangrijker om snel en flexibel te kunnen inspelen op veranderingen. Het bestuur heeft uitgebreid gesproken over de wens tot complexiteitsreductie voorafgaand aan de transitie naar het NPS en is tot het besluit

gekomen dit niet te doen. De conclusie van het bestuur was destijds dat het uit kosten- en communicatieoogpunt niet efficiënt was om de complexiteit in de pensioenregelingen al voorafgaand aan de transitie naar het NPS te verminderen.

Voor het bestuur is het van belang voldoende geïnformeerd te blijven door AZL over de bestaande administratieve infrastructuur, tijdige omzetting naar de NPS-omgeving en hoe het bestuur hier in control is, zodat waar nodig, bijsturing kan plaatsvinden. Uitvoerbaarheid wordt besproken in het reguliere overleg van het fonds met AZL.

In de praktijk constateert de raad dat het bestuur goed aandacht heeft voor de uitvoerbaarheid (zowel qua administratie, vermogensbeheer en IT), gelet op foutgevoeligheid en complexiteit.

Voor de raad is het proces rond NPS goed te volgen. Het bestuur heeft het 'Vastleggingsdocument nieuw pensioencontract' opgesteld waarin een tien-stappenplan is vastgelegd. In dit rapport is de vastlegging van de gekozen denkrichting van het bestuur voor de verschillende stappen opgenomen. De raad ziet dat de bestuursleden die niet participeren in de werkgroep goed worden betrokken. Geconstateerd wordt dat het proces goed begeleid wordt vanuit Mercer en dat het bestuur de juiste vragen stelt en 'in control' is. De raad ziet ook dat het VO zich bewust is van zijn rol in het NPS-project.

De raad volgt de meer gedetailleerde uitwerking van de planning, de samenhang van de verschillende elementen en de logische volgorde met belangstelling.

Het bestuur heeft in het verslagjaar de uitvraag van DNB over regievoering nieuwe pensioenregeling ingestuurd. Het valt de raad op dat de beleidsmatige kant en planning minder concreet zijn ingevuld. Gedurende het verslagjaar heeft het bestuur vorderingen gemaakt. De raad adviseert nog steeds om een projectmanager aan te stellen die dit kan oppakken.

De raad volgt de informatie over de transitie naar NPS, het omzetten van de aanspraken in kapitalen en het proces om dit uit te voeren op de voet.

Algemeen oordeel

De raad complimenteert het bestuur voor de goede bestuurlijke dynamiek en de bestuurlijke effectiviteit. De raad is positief over de opstelling van het Bestuursplan 2021 waarin de doelstellingen zijn vastgelegd. De raad ziet dit als een goed communicatiemiddel tussen de diverse gremia. Gedurende het verslagjaar constateert de raad dat er opvolging is gegeven aan het Bestuursplan 2021 en de meeste doelstellingen zijn gehaald. Verder is er binnen het bestuur ook aandacht voor het tijdig bepalen van de hoofdoelen 2022, de prioriteiten en de vertaling naar commissies.

Het bestuur heeft goede aandacht voor evenwichtige belangenafweging en voor de communicatie richting de deelnemer. De interactie met het bestuur en het verantwoordingsorgaan wordt door de raad zeer op prijs gesteld.

De raad constateert dat het bestuur compliant is aan de Code Pensioenfondsen en aandacht heeft gegeven aan de aanbevelingen van de raad over het vorige verslagjaar.

De raad adviseert het bestuur om de gevolgen van een nieuwe strategie van AZL en de daarmee samenhangende organisatorische wijzigingen, met name op het IT-gebied nauwgezet te volgen en daarop te anticiperen.

Voor de komende jaren ziet de raad als belangrijkste uitdaging voor het bestuur (het voorbereiden op) de overgang naar het NPS. De raad ziet dat dit onder de aandacht is bij het bestuur en VO en dat er vorderingen gemaakt zijn. De raad adviseert nog steeds om een projectmanager aan te stellen. Daarnaast adviseert de raad, in het kader van NPS, de benodigde deskundigheid binnen het bestuur te ontwikkelen op het gebied van uitvoeringstechnische aspecten van de DC-regeling.

De raad vraagt het bestuur de genoemde adviezen mee te nemen bij de besluitvorming in 2022.

Speerpunten 2022

De raad heeft voor het toezicht over 2022 de volgende onderwerpen/ speerpunten benoemd om met extra belangstelling te volgen:

1. Voorbereiding transitie naar het Nieuw Pensioen Stelsel en met name aandacht voor:
 - a. De huidige governance met de bestaande rollen, taken, kennis & kunde
 - b. Communicatie inzake NPS met o.a. zorgplicht door middel van inzichtelijk maken gevolgen voor de deelnemers, keuzebegeleiding en correctheid scenariobedragen.
 - c. Risicomanagement (transitie naar het NPS)
 - d. Kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing evenwichtige belangenafweging
2. IT & Datakwaliteit
3. ESG-risico's inzichtelijkheid en beheersing
4. Integraal Risico Management met o.a. Inrichting en werking van IRM.

De Raad van Toezicht

Dhr. C. de Wuffel (voorzitter)

Mw. N. Platenburg

Dhr. R. Hommes

Reactie van het bestuur op verslag van de Raad van Toezicht boekjaar 2021

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het rapport van de Raad van Toezicht (RvT) met daarin de observaties, aandachtspunten, adviezen en het algemeen oordeel van de RvT over het verslagjaar 2021. Dit rapport is door de RvT toegelicht en besproken in de gezamenlijke vergadering van het bestuur en de RvT op 24 mei 2022.

In de diverse gezamenlijke vergaderingen van het bestuur en de RvT zijn de (pre-) observaties, aandachtspunten en adviezen besproken en zijn goede (beleidsmatige) discussies gevoerd. Tussentijds is ook regelmatig gespard tussen bestuurders en RvT-leden over actuele ontwikkelingen en specifieke onderwerpen. Dit draagt naar de mening van het bestuur bij aan verbreding van de inzichten van het bestuur en een efficiëntere besluitvorming.

Het bestuur kan zich vinden in het (positieve) algemeen oordeel van de RvT en hecht veel waarde aan de door de RvT uitgebrachte adviezen: deze zorgen voor extra 'checks en balances' en helpen het bestuur in het streven naar een continue verbetering. Zo heeft het bestuur in 2021 onder meer opvolging gegeven aan de aanbeveling van de RvT tot het opstellen van een bestuurlijk jaarplan, waarin de belangrijkste speerpunten, doelstellingen en tijdslijnen zijn opgenomen. Het bestuurlijk jaarplan geeft niet alleen goed inzicht, maar vormt ook een transparant communicatiemiddel tussen het bestuur, het VO en de RvT. Het bestuur heeft voor 2022 opnieuw speerpunten geformuleerd die vrijwel overeenkomen met de door de RvT voor 2022 geformuleerde speerpunten.

De aanbevelingen van de RvT houden met name verband met (de transitie naar) het NPS, het bewaken van countervailing power en afhankelijkheid ten opzichte van uitbestedingspartijen en consultants, het volgen van (strategie en IT-) ontwikkelingen bij de pensioenuitvoerder en datakwaliteit. Deze elementen hebben reeds de aandacht van het bestuur en de diverse commissies.

Het bestuur zal nadenken over specifieke aanbevelingen met betrekking tot (de transitie naar) het NPS zoals het aanstellen van een projectmanager en de ontwikkeling van deskundigheid op het gebied van uitvoeringstechnische aspecten van een DC-regeling. Het bestuur verwacht het NPS-traject goed te kunnen stroomlijnen door middel van een stuurgroep NPS. De lijnen vanuit de stuurgroep met het bestuur en de sociale partners zijn kort, waardoor indien nodig snel en kordaat actie kan worden ondernomen. Het NPS is een vast agendapunt op de bestuursvergaderingen en er vinden regelmatig aparte informatie-/trainingssessies plaats waarin het voltallige bestuur wordt geïnformeerd en getraind over diverse NPS-elementen, waaronder de beleggingsaspecten. Het bestuur zal ervoor zorgen dat het VO en de RvT aangehaakt blijven in (de voortgang van) dit traject.

Het bestuur waardeert de wijze waarop de RvT invulling geeft aan zijn toezichthoudende en adviserende taak. Hierdoor kan het bestuur de integere en beheerste bedrijfsvoering van het fonds verder versterken. Het bestuur verwacht de open en constructieve samenwerking met de RvT in de toekomst te continueren.

Haarlem, 14 juni 2022

Jaarrekening

Balans per 31 december

na resultaatverdeling, in duizenden euro

Activa	2021	2020
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Onroerende zaken	21	67
Zakelijke waarden	1.983.892	1.720.182
Vastrentende waarden	1.813.030	1.840.967
Derivaten	0	0
	3.796.943	3.561.216
Herverzekerd arbeidsongeschiktheidsrisico [2]	5.191	5.235
Vorderingen en overlopende activa [3]	366	965
Liquide middelen [4]	8.380	7.013
	3.810.880	3.574.429

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2021	2020
Reserves		
Solvabiliteitsreserve [5]	504.492	513.533
Extra Reserve [6]	711.029	346.053
Bestemmingsreserve (toeslagendepot) ¹⁾ [7]	2.800	0
Reserve gedeeltelijk arbeidsongeschikten [8]	485	550
	1.218.806	860.136
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen [9]	2.581.132	2.705.674
Wachttijdvoorziening [10]	4.524	2.235
Voorziening herverzekerd arbeidsongeschiktheidsrisico [11]	5.191	5.235
	2.590.847	2.713.144
Kortlopende schulden en overlopende passiva [12]	1.227	1.149
	3.810.880	3.574.429

1) Voor een verdere toelichting van het toeslagendepot wordt er verwezen naar de grondslagen.

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

in duizenden euro

	2021	2020
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfond		
Directe beleggingsopbrengsten [13]	-63	-58
Indirecte beleggingsopbrengsten [14]	198.352	359.500
Kosten van vermogensbeheer (kasstroom) [15]	2.047	1.767
	200.336	361.209
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [16]	63.404	115.881
Saldo van overdrachten van rechten [17]	5.858	2.740
Pensioenuitkeringen [18]	-30.111	-27.531
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfond		
[19]		
Premies	-73.526	-65.916
Toeslagverlening	-45.836	0
Afkoop	36	14
Intresttoevoeging	14.657	7.731
Overgenomen pensioenverplichtingen	-7.174	-3.406
Uitkeringen eigen rekening	29.838	27.269
Vrijgevallen voor excassokosten	0	818
Overgedragen pensioenverplichtingen	903	300
Technisch resultaat	2.509	3.043
Correcties	-113	264
Flexibilisering	-364	-118
Mutaties arbeidsongeschiktheid	-4.231	-994
Wijziging excasso	835	5.258
Wijziging RTS	200.112	-368.095
Wijziging grondslagen	4.150	0
Wijziging prognosetafel	0	57.418
Wijziging stelposten	2.746	-3
	124.542	-336.417

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2021	2020
Mutatie wachttijdvoorziening [20]	-2.289	-181
Herverzekering		
Premies [21]	-1.452	-1.561
Uitkeringen uit herverzekering [22]	422	323
	-1.030	-1.238
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [23]	-2.040	-1.797
Overige baten en lasten [24]	0	91
Saldo van baten en lasten	358.670	112.757
Bestemming van het saldo		
Solvabiliteitsreserve	-9.041	54.288
Extra reserve	364.976	58.511
Bestemmingsreserve (toeslagendepot)	2.800	0
Reserve gedeeltelijk arbeidsongeschikten	-65	-42
	358.670	112.757

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

in duizenden euro

	2021	2020
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	63.404	115.881
Uitkeringen uit herverzekering	422	323
Overgenomen pensioenverplichtingen	6.783	3.161
Overige	0	1
	70.609	119.366
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-30.053	-27.531
Overgedragen pensioenverplichtingen	-925	-421
Premies herverzekering	-803	-1.561
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-2.028	-2.124
Overige	-3	14
	-33.812	-31.623
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	0	2.771
Verkopen en aflossingen beleggingen	562.969	34.226
Kosten vermogensbeheer	2.049	0
Overige	0	112
	565.018	37.109
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-600.385	-126.469
Kosten vermogensbeheer	0	-1.054
Directe beleggingsopbrengsten	-63	0
Overige	0	0
	-600.448	-127.523
Mutatie geldmiddelen	1.367	-2.671
Saldo geldmiddelen 1 januari	7.013	9.684
Saldo geldmiddelen 31 december	8.380	7.013

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Stichting Pensioenfonds MSD heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de uitgangspunten van Titel 9 Boek 2 BW toegepast, alsmede de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ), waarvan in het bijzonder RJ 610.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Stelselwijzigingen

In 2021 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de indirecte methode opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Waardering

Beleggingen voor risico pensioenfondsen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen en overlopende activa gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onroerende zaken

De waardering van participaties in onroerendgoedfondsen geschiedt tegen actuele waarde. Indien deze instellingen aan de beurs genoteerd zijn, is dit de beurswaarde per balansdatum. Indien dit niet het geval is, wordt voor de actuele waarde genomen het evenredig deel van de netto vermogenswaarde waartoe het fonds gerechtigd is.

Zakelijke waarden

De ter beurse genoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

De ter beurse genoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen. Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen. RJ 610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven.

Herverzekering arbeidsongeschiktheidsrisico

Het fonds heeft in het verleden ter dekking van het premievrijstellings- en loondervingsrisico bij arbeidsongeschiktheid gelijkblijvende jaarlijkse pensioenuitkeringen herverzekerd, dus zonder rekening te houden met een mogelijke indexatie van deze gelijkblijvende pensioenuitkeringen. De contante waarde van de in de toekomst van de herverzekeraar(s) op basis van deze herverzekeringscontracten te ontvangen uitkeringen wordt aan de activazijde van de balans opgenomen. De contante waarde van de in de toekomst nog op te bouwen aanspraken (inclusief eventueel al verleende indexaties) is aan de passivazijde van de balans in de technische voorziening (herverzekering) begrepen. Vanaf boekjaar 2019 zijn de toekomstige onvoorwaardelijke indexaties die zijn opgenomen in de herverzekeringscontracten meegenomen in de berekening van de TV voor de betreffende herverzekerde aanspraken.

Deze posten hebben dus uitsluitend betrekking op een beperkte en gesloten groep arbeidsongeschikte deelnemers voor wie het pensioenfonds nog een risico loopt (het arbeidsongeschiktheids- en indexatierisico). Daarnaast heeft het fonds met ingang van boekjaar 2011 (per einde 2011) de contante waarde van de verzekerde uitkeringen in verband met arbeidsongeschiktheid waar indexatie is meeverzekerd en het fonds een mogelijk kredietrisico loopt, zowel aan de actiefzijde van de balans als in de technische voorzieningen opgenomen.

Reserves

Solvabiliteitsreserve

De hoogte van de solvabiliteitsreserve is minimaal gelijk aan nul en maximaal gelijk aan de grens die door De Nederlandsche Bank (DNB) is gesteld voor het Vereist Eigen Vermogen. Vanaf 1-1-2007 (invoering Financieel Toetsingskader) wordt de maximale hoogte van de solvabiliteitsreserve bepaald door hetgeen in dat kader ten aanzien van het Vereist Eigen Vermogen is vastgelegd.

Extra reserve

Deze reserve dient ter opvang van mutaties in de solvabiliteitsreserve en het dekken van andere algemene risico's. Jaarlijks wordt, nadat de voorziening pensioenverplichtingen en alle overige technische voorzieningen en de solvabiliteitsreserve op een voldoende peil zijn gebracht, het resultaat van het fonds ten gunste dan wel ten laste van de extra reserve gebracht.

Bestemmingsreserve (toeslagendepot)

Deze bestemmingsreserve is voor de eerste keer gevormd in 2021. De werkgever heeft eenmalig 4,5 miljoen gestort ter aanvulling van dit depot. Dit depot dient ter opvang van het verschil tussen de toeslagverlening voor actieve en gewezen deelnemers voor de groep die uitdienst zijn getreden door de afsplitsing van Organon. De onttrekking aan het toeslagendepot voor de aanvullende toeslag wordt vastgesteld op basis van de contante waarde van de te verlenen aanvullende toeslag, berekend op basis van de marktrente en de overige grondslagen vermenigvuldigd met de actuele nominale (marktwaarde) dekkingsgraad van het Pensioenfonds op het moment van toekenning van de toeslag. Over het (resterende) saldo van het toeslagendepot per ultimo van enig jaar vergoedt het Pensioenfonds het rentetarief zoals dat gehanteerd is voor de rekening courant rekening van het pensioenfonds over dat jaar (Ester rente minus 10 basispunten). Deze rente kan ook negatief zijn.

Reserve gedeeltelijk arbeidsongeschikten

Voor personen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt waren op het moment van wisseling van de herverzekeringsovereenkomst, loopt het pensioenfonds het risico dat bij herziening van het arbeidsongeschiktheidspercentage, wegens dezelfde ziekteoorzaak, een hogere uitkering verstrekt dient te worden. Deze hogere uitkering is niet meer via de herverzekering gedekt. Derhalve is hiervoor tot en met 2018 een voorziening getroffen.

De berekening van deze reserve was gebaseerd op dezelfde actuariële grondslagen als bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen.

Hierbij wordt rekening gehouden met een jaarlijkse aanpassing van de pensioenuitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid ter grootte van 2%.

Schattingswijziging

In 2021 is de reservering voor het uitgesteld wezenpensioen verlaagd van 3,0% naar 1,5%. Tevens is de opslag voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid in 2021 aangepast.

Technische Voorzieningen

De voorziening betreft de verplichting in verband met de pensioenaanspraken van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De voorziening is bepaald op basis van de per balansdatum opgebouwde rechten van de deelnemers in overeenstemming met de bepalingen van het pensioenreglement.

Door deze methode van bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen kan geen financieringsachterstand ontstaan.

De voorziening herverzekerde pensioenverplichtingen is berekend als de contante waarde van de periodieke uitkeringen die het pensioenfonds verwacht te ontvangen van de herverzekeraar, als gevolg van reeds opgetreden arbeidsongeschiktheid.

Het gaat hierbij om vrijgestelde voortzetting van de pensioenopbouw, excedent-arbeidsongeschiktheidspensioenen, WGA-hiaatpensioenen en 10% aanvullende (excedent-) arbeidsongeschiktheidspensioenen. De waardering geschiedt op actuele waarde. Dit betreffen alleen onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen en er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen. Er wordt rekening gehouden met een voorzienbare trend in overlevingskansen.

In de TV is de wachttijdvoorziening opgenomen. Deze wachttijdvoorziening betreft de reservering van de in de premie begrepen opslag voor dekking van het premievrijstellingsrisico. Bij het optreden van een schade als gevolg van het premievrijstellingsrisico wordt de contante waarde van de opgetreden schade, voor zover niet gedekt uit herverzekering, aan de wachttijd voorziening onttrokken. De wachttijdvoorziening is minimaal gelijk aan tweemaal de in de premie begrepen opslag voor dekking van het premievrijstellingsrisico en is maximaal gelijk aan driemaal de in de premie begrepen opslag voor dekking van het premievrijstellingsrisico.

De berekening van de voorziening is gebaseerd op de navolgende actuariële grondslagen:

Overlevingstafels

Mannen/vrouwen: AG prognosetafel 2020, startjaar 2022 (2020: startjaar 2021), met correctiefactoren op de sterftekansen gebaseerd op het gemiddelde van inkomensklasse "Hoog-Midden" en "Hoog" volgens Mercer ES2019.

Leeftijdverschil: Voor het partnerpensioen wordt verondersteld dat mannelijke deelnemers 3 jaar ouder zijn dan hun partner en dat vrouwelijke deelnemers 2 jaar jonger zijn dan hun partner.

Gehuwdheidsfrequenties: Bij de berekening voor het nabestaandenpensioen is het onbepaalde man/vrouw systeem gehanteerd. Hierbij is uitgegaan van partnerfrequenties conform de door het AG gepubliceerde gehuwdheidsfrequenties over de waarnemingsperiode 1980-1985. Voor het uitruilbare partnerpensioen wordt de partnerfrequentie vanaf de reglementaire pensioendatum op 100% gesteld.

Rentevoet

De door DNB gepubliceerde RTS per 31 december 2021 en 2020 en een Ultimate Forward Rate (UFR).

Kosten

In de voorziening is een bedrag begrepen voor toekomstige uitbetalingskosten ter grootte van 2,8% (2020: 2,8%) van de pensioenuitkeringen per jaar. Dit geldt eveneens voor de voorziening uit hoofde van herverzekerde arbeidsongeschiktheidspensioenen. Omdat de pensioenen worden uitgekeerd in maandelijkse termijnen bij achterafbetaling, is geen rekening gehouden met verschuldigd pensioen en pensioentegoed.

Verder is in de premie een opslag opgenomen voor lopende kosten. Deze bedraagt 0,8% van de pensioengrondslagsom (eventueel verleende kortingen op de premie worden buiten beschouwing gelaten).

Overige technische voorzieningen

Overige technische voorzieningen worden opgenomen voor met de pensioenverplichtingen samenhangende risico's voor zover niet opgenomen in de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen, zoals arbeidsongeschiktheidsuitkeringen of overige uitkeringen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde DNB dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de renteopbrengst verminderd met de kosten; bij de zakelijke waarden wordt, voor wat betreft de aandelen, hieronder verstaan het bruto-dividend, voor aftrek van dividendbelasting, verminderd met de kosten. Tevens wordt hieronder verantwoord de gedeclareerde dividenden en verdiende interest, alsmede de ontvangen provisies uit hoofde van bruikleen van effecten. De rentes van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen, aandelen vastgoedmaatschappijen en obligaties;
- valutaverschillen inzake bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Mutatie wachttijdvoorziening

De mutatie wachttijdvoorziening betreft de wijziging in de waarde van de wachttijdvoorziening.

Mutatie overige technische voorzieningen

De mutatie overige technische voorzieningen betreft de wijzigingen in de waarde van de overige technische voorzieningen.

Herverzekering

De herverzekeringresultaten betreffen de betaalde herverzekeringspremies en de uitkeringen uit herverzekering.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2020	Aankopen/Verstrekkingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2021
Onroerende zaken						
Beleggingsfondsen	67	0	-45	-8	7	21
Zakelijke waarden						
Beleggingsfondsen	1.720.182	35.856	-159.936	45.480	342.310	1.983.892
Vastrentende waarden						
Beleggingsfondsen	1.840.967	564.529	-403.029	24.491	-213.928	1.813.030
Totaal belegd vermogen	3.561.216	600.385	-563.010	69.963	128.389	3.796.943

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through") ¹⁾	Stand ultimo 2021	Lopende interest en dividendbelasting	Toe-passing Look Through	Stand risico-paragraaf 2021	Stand risico-paragraaf 2020
Onroerende zaken	21	0	67.428	67.449	54.864
Zakelijke waarden	1.983.892	0	-97.629	1.886.263	1.639.421
Vastrentende waarden	1.813.030	0	-78.809	1.734.221	1.716.139
Derivaten	0	0	302.708	302.708	442.239
Overige beleggingen	0	1	-193.698	-193.697	-291.446
	3.796.943	1	0	3.796.944	3.561.217

De beleggingen staan ter vrije beschikking aan het fonds. Voor verdere specificaties wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

Per 31 december 2021 zijn door de emerging markets fondsen binnen het Merck CCF Fund beleggingen uitgeleend. Pensioenfonds MSD leent zelf geen beleggingen uit; binnen de beleggingsfondsen wordt wél uitgeleend.

1) Bij toepassing van het look-through principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden onderliggende beleggingen toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: Directe marktwaardering: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Level 2: Afgeleide marktwaardering: geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data danwel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).

Level 3: Modellen en technieken: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")¹⁾	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2021
Onroerende zaken	67.438	11	0	67.449
Zakelijke waarden	1.886.263	0	0	1.886.263
Vastrentende waarden	1.734.221	0	0	1.734.221
Derivaten	0	302.708	0	302.708
Overige beleggingen	-193.697	0	0	-193.697
Totaal belegd vermogen	3.494.225	302.719	0	3.796.944

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")¹⁾	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2020
Onroerende zaken	54.798	66	0	54.864
Zakelijke waarden	1.639.421	0	0	1.639.421
Vastrentende waarden	1.716.139	0	0	1.716.139
Derivaten	0	8.440	433.799	442.239
Overige beleggingen	-291.446	0	0	-291.446
Totaal belegd vermogen	3.118.912	8.506	433.799	3.561.217

1) Bij toepassing van het look-through principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden onderliggende beleggingen toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.

	2021	2020
[2] Herverzekerd arbeidsongeschiktheidsrisico	5.191	5.235
In deze post herverzekering is de contante waarde opgenomen van de in de toekomst van de herverzekeraar(s) te ontvangen uitkeringen op basis van in het verleden afgesloten herverzekeringscontracten. Het betreft de contante waarde van verzekerde uitkeringen voor wie het fonds nog een indexatierisico loopt (beperkte en gesloten groep arbeidsongeschikte deelnemers). Daarnaast heeft het fonds met ingang van boekjaar 2010 (per einde 2010) de contante waarde van de verzekerde uitkeringen in verband met arbeidsongeschiktheid waar indexatie is meeverzekerd en het fonds een mogelijk kredietrisico loopt, in deze post opgenomen. Overigens is de contante waarde van de verzekerde uitkeringen niet alleen in deze balanspost opgenomen, maar is de contante waarde ook in de technische voorzieningen opgenomen aan de passiefzijde van de balans.		
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen		
Terugvorderbare dividendbelasting	1	1
Vorderingen uit vermogensbeheer	341	300
Vorderingen op uitkeringen	24	15
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten volgende boekjaar	0	649
	366	965
Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.		
[4] Liquide middelen		
Pensioenrekeningen	8.380	7.013
De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan het fonds. Er is een intraday kredietfaciliteit ter hoogte van 1.200 overeengekomen met ING Bank B.V.		

Passiva	2021	2020
Reserves		
[5] Solvabiliteitsreserve		
Stand per 01-01	513.533	459.245
Dotatie uit bestemming saldo	-9.041	54.288
Stand per 31-12	504.492	513.533
De solvabiliteitsreserve is maximaal gelijk aan de grens die wordt bepaald door hetgeen in de Pensioenwet ten aanzien van het Vereist Eigen Vermogen is vastgelegd. Het Vereist Eigen Vermogen ultimo 2021 bedraagt 119,5%. 19,5% van de voorzieningen voor risico fonds exclusief de wachttijdvoorziening bedraagt € 504,5 miljoen.		
[6] Extra reserve		
Stand per 01-01	346.053	287.542
Dotatie uit bestemming saldo	364.976	58.511
Stand per 31-12	711.029	346.053
[7] Bestemmingsreserve (toeslagendepot)		
Stand per 01-01	0	0
Eénmalige storting gedurende boekjaar	4.500	0
Onttrekking gedurende boekjaar	-1.682	0
Rendementstoevoeging	-18	0
Stand per 31-12	2.800	0
De rendementstoevoeging in het boekjaar (-/- 18) is gebaseerd op het (geraamde) gemiddelde rendement op de pensioenrekening in het boekjaar van -/- 0,67%.		
[8] Reserve gedeeltelijk arbeidsongeschikten		
Stand per 01-01	550	592
Dotatie uit bestemming saldo	-65	-42
Stand per 31-12	485	550
Totale reserves	1.218.806	860.136

	2021	2020
Het minimaal vereist vermogen bedraagt:	104,2%	104,2%
Het vereist vermogen bedraagt:	119,5%	118,9%
De dekkinggraad is:	146,9%	131,7%
De beleidsdekkinggraad is:	140,6%	124,4%
<p>De DNB dekkinggraad is vastgesteld als het totaal vermogen (reserves (exclusief de bestemmingsreserve voor het toeslagendepot) + technische voorzieningen) gedeeld door de technische voorzieningen die voor risico van het fonds zijn.</p> <p>De berekening is als volgt: $3.806.853 / 2.590.847 \times 100\% = 146,9\%$.</p>		
Technische voorzieningen		
[9] Voorziening pensioenverplichtingen		
Stand per 01-01	2.705.674	2.369.257
Dotatie conform actuariële berekening	-124.542	336.417
	2.581.132	2.705.674
Wachttijdvoorziening	4.524	2.235
Stand per 31-12	2.585.656	2.707.909
De technische voorzieningen zijn als volgt opgebouwd:		
- Actieve en arbeidsongeschikte deelnemers (inclusief wachttijdvoorziening)	830.915	1.094.212
- Gewezen deelnemers	1.111.540	971.481
- Pensioengerechtigden	648.392	647.451
Totaal	2.590.847	2.713.144
Af: herverzekerd	5.191	5.235
Stand technische voorziening voor risico fonds per 31-12	2.585.656	2.707.909

	2021	2020
Ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen		
Stand per 01-01	2.705.674	2.369.257
Premies	73.526	65.916
Toeslagverlening	45.836	0
Afkoop	-36	-14
Intresttoevoeging	-14.657	-7.731
Overgenomen pensioenverplichtingen	7.174	3.406
Uitkeringen eigen rekening	-29.838	-27.269
Vrijgevallen voor excassokosten	0	-818
Overgedragen pensioenverplichtingen	-903	-300
Technisch resultaat	-2.509	-3.043
Correcties	113	-264
Flexibilisering	364	118
Mutaties arbeidsongeschiktheid	4.231	994
Wijziging excasso	-835	-5.258
Wijziging RTS	-200.112	368.095
Wijziging grondslagen	-4.150	0
Wijziging prognosetafel	0	-57.418
Wijziging stelposten	-2.746	3
Stand per 31-12	2.581.132	2.705.674
[10] Wachtijdvoorziening		
Stand per 01-01	2.235	2.054
AO-mutaties en diverse correcties	1.111	-937
Technisch resultaat	1.178	1.118
Stand per 31-12	4.524	2.235

	2021	2020
[11] Voorziening herverzekerd arbeidsongeschiktheidsrisico		
In deze post herverzekering is de contante waarde opgenomen van de in de toekomst van de herverzekeraar(s) te ontvangen uitkeringen op basis van in het verleden afgesloten herverzekeringscontracten. Het betreft de contante waarde van verzekerde uitkeringen voor wie het fonds nog een indexatierisico loopt (beperkte en gesloten groep arbeidsongeschikte deelnemers). Daarnaast heeft het fonds met ingang van boekjaar 2010 (per einde 2010) de contante waarde van de verzekerde uitkeringen in verband met arbeidsongeschiktheid waar indexatie is meeverzekerd en het fonds een mogelijk kredietrisico loopt, in deze post opgenomen. Overigens is de contante waarde van de verzekerde uitkeringen niet alleen in deze balanspost opgenomen, maar is de contante waarde ook in de technische voorzieningen opgenomen aan de actiefzijde van de balans.		
Stand per 01-01	5.235	4616
Vermindering/Vermeerdering conform actuariële berekening	-44	619
Stand per 31-12	5.191	5.235
Totaal technische voorziening	2.590.847	2.713.144
[12] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Loonheffing en sociale lasten	728	660
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	42	40
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	295	286
Vooruit ontvangen bedragen volgend boekjaar	162	163
	1.227	1.149
Alle schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.		

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft meerjarige contracten met AZL ten behoeve van de pensioenuitvoering afgesloten en met Allianz en ASR ten behoeve van de herverzekering. De voor komend boekjaar begrote kosten voor dienstverlening door AZL bedragen € 1.346.000. De contracten met Allianz en ASR betreffen de door het pensioenfonds in 2022 te betalen premies voor de pensioenverzekering ad € 1.209.000.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds, MSD, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. De bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het pensioenfonds op basis van voorwaarden in het pensioenreglement.

Het pensioenfonds heeft een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met de werkgever ten aanzien van de uitvoering van het pensioenreglement. Hierin zijn onder andere de zorgplicht van de werkgever inzake de aanlevering van basisgegevens en procedures bij premieachterstand opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats van looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd. Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. De effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters zijn opgenomen in de volgende tabel.

(x € 1.000)	50% UFR / 50% nUFR	
	Huidig	(vanaf 2022)
Technische voorziening	2.590.847	2.616.601
Dekkingsgraad	146,9%	145,5%

Oorlog Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Er is sprake van een grote humanitaire ramp. De oorlog heeft gevolgen voor de economie en de financiële markten, ook op langere termijn. De oorlog heeft direct gevolgen voor de voedsel- en energiemarkten en zal mogelijk voor een toenemende inflatie zorgen. Het bestuur heeft kennisgenomen van de sanctiemaatregelen en ook de aandelenbeleggingen in Rusland in kaart gebracht (0,57% binnen de emerging markets aandelenfondsen). Deze aandelenbeleggingen zijn als gevolg van de oorlog in 2022 afgewaardeerd naar 0. Vanwege de geringe omvang van de aandelenbeleggingen in Rusland (circa € 10 miljoen eind 2021), is het hiermee verband houdende risico voor het pensioenfonds als zeer gering gekwantificeerd. Daarnaast heeft pensioenfonds MSD geen pensioengerechtigden wonend in Rusland dan wel Oekraïne.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

Er is een beloningsbeleid van toepassing waarbij de bestuursleden die geen arbeidsovereenkomst met de (aangesloten) werkgever hebben, een vergoeding ontvangen die past bij de tijdsbesteding en verantwoordelijkheden. In 2021 is er in totaal € 52.000 uitgekeerd voor bestuursvergoedingen, vergoedingen voor de Raad van Toezicht en verantwoordingsorgaan (in 2020 bedroeg dit € 57.000).

Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en/of VO	2021	2020
Bestuursvergoedingen	4	4
Vergoedingen RvT ¹⁾	44	50
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	4	3
Totaal	52	57

Personeel

Gedurende het boekjaar 2021 had Stichting Pensioenfonds MSD geen personeelsleden in dienst (2020 idem).

Baten en lasten	2021	2020
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[13] Directe beleggingsopbrengsten		
Afrekening betalingsverkeer banken	-64	-59
Intrest op waarde-overdrachten	1	1
	-63	-58
[14] Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Koersverschillen</i>		
Onroerende zaken	-1	-2
Zakelijke waarden	387.790	114.621
Vastrentende waarden	-189.437	244.881
	198.352	359.500

1) De RvT-vergoedingen zijn in 2021 lager door het vervallen van de BTW.

	2021	2020
[15] Kosten van vermogensbeheer (kasstroom)		
<i>Beheerkosten</i>		
Kasstroom	2.197	1.888
<i>Transactiekosten</i>		
Kasstroom	0	0
<i>Overige vermogensbeheerkosten</i>		
Kasstroom beleggingsadvies	-92	-69
Kasstroom beleggingsadministratie	-58	-52
Kasstroom overig	0	0
Totaal overige vermogensbeheerkosten	-150	-121
Totaal kosten van vermogensbeheer	2.047	1.767
[16] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Werkgeverspremie		
Regulier	49.125	45.531
Werknemerspremie		
Regulier	9.779	10.350
	58.904	55.881
Bijstorting werkgever	0	60.000
Eénmalige storting toeslagendepot	4.500	0
	63.404	115.881
De zuiver kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	76.072	68.595
– Opslag in stand houden vereist vermogen	14.167	12.982
– Opslag voor uitvoeringskosten	1.400	1.490
	91.639	83.067

	2021	2020
De gedempte kostendeckende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	31.596	23.786
– Opslag in stand houden vereist vermogen	5.733	4.304
– Bijdrage aan voorwaardejke onderdelen	20.203	14.082
– Opslag voor uitvoeringskosten	1.400	1.490
	58.932	43.662
De premie over 2021 is (ex-post gezien) net niet kostendeckend.		
[17] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen regulier	6.783	3.161
Overgedragen pensioenverplichtingen regulier	-925	-421
	5.858	2.740
[18] Pensioenuitkeringen		
Ouderdompensioen	-26.283	-23.966
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-755	-693
Partnerpensioen	-2.913	-2.736
Wezenpensioen	-169	-182
Ontvangen uitkeringen van UWV	40	57
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-31	-11
	-30.111	-27.531

	2021	2020
[19] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Premies	-73.526	-65.916
Toeslagverlening	-45.836	0
Afkoop	36	14
Intresttoevoeging	14.657	7.731
Overgenomen pensioenverplichtingen	-7.174	-3.406
Uitkeringen eigen rekening	29.838	27.269
Vrijgevallen voor excassokosten	0	818
Overgedragen pensioenverplichtingen	903	300
Technisch resultaat	2.509	3.043
Correcties	-113	264
Flexibilisering	-364	-118
Mutaties arbeidsongeschiktheid	-4.231	-994
Wijziging excasso	835	5.258
Wijziging RTS	200.112	-368.095
Wijziging grondslagen	4.150	0
Wijziging prognosetefel	0	57.418
Wijziging stelposten	2.746	-3
	124.542	-336.417
[20] Wachtijdvoorziening		
Mutatie wachtijdvoorziening	-2.289	-181
Herverzekering		
[21] Premies		
Premie pensioenverzekering	-1.452	-1.561
[22] Uitkeringen uit herverzekering		
Arbeidsongeschiktheidsuitkering	422	323
	-1.030	-1.238

	2021	2020
[23] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Regulier		
Administratie	-844	-721
Governance	-65	-87
Controle kosten ¹⁾	-171	-178
Advies kosten	-798	-648
Contributie - en toezichtkosten	-153	-157
Overige kosten	-9	-6
	-2.040	-1.797
[24] Overige baten en lasten		
Naverrekening BTW en beleggingsfee	0	91
Resultaat	358.670	112.757
Actuariële analyse van het resultaat		
	2021	2020
Benodigde intrest	14.657	7.731
Beleggingsopbrengsten	200.336	361.209
Marktrente aanpassing	200.112	-368.095
Beleggingsresultaat	415.105	845
Premies	-18.568	45.796
Toeslagverlening	-45.836	0
Sterfte	2.509	3.043
Kosten	196	511
Mutaties / diversen	6.448	-53
Arbeidsongeschiktheid	-5.334	-61
Wijziging grondslagen	4.150	62.676
Resultaat	358.670	112.757

1) Onder de controle kosten vallen onder meer de accountantskosten. Deze bestaan uit de kosten voor de wettelijke controle van de jaarrekening en verslagstaten ad. 80 (2020: 82). De kosten zijn toegerekend aan het boekjaar waar ze betrekking op hebben. Verder worden er geen diensten afgenomen van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (PWC).

Resultaatbestemming

	2021	2020
Solvabiliteitsreserve	-9.041	54.288
Extra reserve	364.976	58.511
Bestemmingsreserve (toeslagendepot)	2.800	0
Reserve gedeeltelijk arbeidsongeschikten	-65	-42
	358.670	112.757

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd. Conform de berekeningen van het vereist eigen vermogen in het Actuarieel Rapport is de risicoparagraaf gebaseerd op basis van het doorkijkbeginsel (look through principe).

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde DNB dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat het strategische vereiste vermogen afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2021 van 119,5% en 2020 van 118,9%.

	2021		2020	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	32.632	0,8	6.716	0,2
Zakelijke waarden risico (S2)	445.852	11,3	464.181	11,4
Valutarisico (S3)	142.249	3,6	133.541	3,3
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	28.429	0,7	36.036	0,9
Verzekeringstechnisch risico (S6)	85.770	2,2	91.941	2,3
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	34.747	0,9	34.743	0,8
Diversificatie-effect	-265.187		-253.625	
Vereist eigen vermogen	504.492	19,5	513.533	18,9
Aanwezige DNB dekkingsgraad		146,9		131,7
Beleidsdekkingsgraad		140,6		124,4
Minimaal vereist vermogen		104,2		104,2
Strategisch vereist vermogen		119,5		118,9
Feitelijk vereist vermogen		121,0		119,1

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde DNB dekkingsgraad. In boekjaar 2021 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 140,6%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2020 van 124,4%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 16,2%-punt.

Renterisico

De pensioenverplichtingen van het fonds hebben een rentegevoeligheid die vrijwel gelijk is aan de rentegevoeligheid van de beleggingen van het fonds. Het fonds heeft het renterisico daarmee grotendeels afgedekt. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie en de duratie van de portefeuilles. Per einde boekjaar is de rentegevoeligheid als volgt:

Duratie van de vastrentende waarden: 18,9

Duratie van de pensioenverplichtingen: 22,2 ¹⁾

Voor de vaststelling van het renterisico bij het vereist vermogen worden de kasstromen van de rentegevoelige beleggingen afgezet tegen de kasstromen van de voorziening pensioenverplichtingen. Vervolgens worden beide kasstromen afgezet tegen door DNB bepaalde renteschokken die per looptijd verschillen. Op basis van deze renteschokken kan de impact op de technische voorziening en de impact op alle rentegevoelige beleggingen worden berekend. Overeenkomstig kan een afdekkingspercentage worden berekend. Rentegevoeligheid is één van de belangrijkste factoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie van de portefeuille. Het bestuur heeft ervoor gekozen om strategisch 65% van de voorziening pensioenverplichtingen af te dekken. Hierbij wordt gekeken naar de rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen voor de swapcurve. Ten behoeve van het vaststellen van de DNB dekkingsgraad wordt de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De vastrentende waarden worden gewaardeerd op de swapcurve. Het (verplicht) hanteren van twee verschillende rentecurves kan gevolgen hebben voor de hoogte van de renteafdekking; een effect op de ene rentecurve kan namelijk een ander effect op de andere rentecurve tot gevolg hebben. De feitelijke afdekking o.b.v. de berekening van het renterisico binnen het vereist eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 64,7%.

Derivaten

Er wordt voor de renteafdekking onder meer gebruik gemaakt van beleggingen in een long duration fonds.

Hoogte buffer

Op basis van de Vereist Eigen Vermogen berekeningen bedraagt de buffer voor het feitelijk renterisico 31.627 (0,8%) en voor het strategisch renterisico 32.632 (0,8%) ultimo 2021.

1) *De duratie van de pensioenverplichtingen betreft de modified duration, zoals die ook opgenomen moet worden in de DNB jaarstaten. Voor de rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen is het effect van een schok op de marktrente bepalend (in plaats van een schok op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur). De rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen voor een schok op de marktrente bedraagt 19,9.*

Zakelijke waarden risico

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in de allocatie van het vermogen naar beleggingscategorieën.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden per categorie:</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	1.674.833	88,8	1.429.983	87,2
Opkomende markten (Emerging markets)	211.430	11,2	209.438	12,8
	1.886.263	100,0	1.639.421	100,0

Derivaten

Het fonds maakt geen gebruik van derivaten ter afdekking van het risico op zakelijke waarden.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch zakelijke waarden risico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. Deze standaardschokken zijn verder opgehoogd om zodoende rekening te houden met de volgende additionele risicocomponenten: leverage-risico en liquiditeitsrisico. Leverage is het gebruik van geleend geld (vreemd vermogen) om winstmogelijkheden te verhogen. Financiering van vreemd vermogen komt voor binnen de vastgoedportefeuille van het fonds. De buffer voor het feitelijk zakelijke waarden risico bedraagt 486.170 (12,5%) en voor het strategisch zakelijke waarden risico 445.852 (11,3%).

Valutarisico

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke risico's als gevolg van valutakoersontwikkelingen komen daarom alleen bij de beleggingen tot uitdrukking. Het valutarisico is voor 48,7% afgedekt. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Voor bepaling van het effect van een daling van valutakoersen wordt onderscheid gemaakt tussen valuta in ontwikkelde markten waarvoor een waardedaling van 20% wordt verondersteld en valuta in opkomende markten waarvoor een waardedaling van 35% wordt gehanteerd. Bij de aggregatie van het Vereist Eigen Vermogen voor valutarisico (S3) wordt tevens rekening gehouden met correlaties.

Voor bepaling van het valutarisico in het Vereist Eigen Vermogen op basis van de strategische mix is aangenomen dat de valuta exposure (voor en na afdekking) en het relatieve belang per valuta gelijk zijn aan die in de feitelijke beleggingsportefeuille. Het fonds dekt geen valuta of voor onroerende zaken.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Beleggingen naar valuta voor afdekking met derivaten</i>				
Euro	1.692.503	44,6	1.998.509	56,3
Amerikaanse dollar	1.370.213	36,1	974.323	27,4
Britse pound sterling	79.391	2,1	60.138	1,7
Japane yen	195.677	5,2	123.404	3,5
Canadese dollar	68.886	1,8	47.639	1,3
Australische dollar	50.762	1,3	34.595	1,0
Zwitserse Frank	42.731	1,1	37.930	1,1
Hongkongse dollar	71.536	1,9	84.578	2,4
Mexicaanse peso	4.916	0,1	5.421	0,2
Zuidkoreaanse won	42.193	1,1	42.934	1,2
Taiwanese dollar	30.626	0,8	26.092	0,7
Zweedse kroon	20.485	0,5	16.886	0,5
Deense kroon	12.961	0,3	11.286	0,3
Noorse kroon	8.150	0,2	4.297	0,1
Singapore dollar	4.891	0,1	4.698	0,1
Overige	98.017	2,8	80.047	2,2
	3.793.938	100,0	3.552.777	100,0
<i>Beleggingen naar valuta na afdekking met derivaten</i>				
Euro	2.719.358	71,6	2.575.215	72,3
Amerikaanse dollar	657.974	17,3	552.416	15,5
Britse pound sterling	39.413	1,0	28.504	0,8
Japane yen	76.096	2,0	72.199	2,0
Canadese dollar	31.987	0,8	27.553	0,8
Australische dollar	16.114	0,4	20.315	0,6
Zwitserse Frank	20.105	0,5	24.311	0,7
Hongkongse dollar	65.388	1,7	78.567	2,2
Mexicaanse peso	4.976	0,1	7.326	0,2
Zuidkoreaanse won	41.478	1,1	27.106	0,8
Taiwanese dollar	30.638	0,8	26.128	0,7
Zweedse kroon	11.748	0,3	9.973	0,3
Deense kroon	6.932	0,2	6.464	0,2
Noorse kroon	6.663	0,2	7.716	0,2
Singapore dollar	2.324	0,1	366	0,0
Overige	65.750	1,9	97.058	2,7
	3.796.944	100,0	3.561.217	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het valutarisico bedraagt feitelijk 144.018 (3,7%) en strategisch 142.249 (3,6%).

Grondstoffenrisico

Bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 30%. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

De portefeuille vastrentende waarden van het fonds bevat een belegging in een fonds dat belegt in bedrijfsobligaties. Op deze bedrijfsobligaties wordt een kredietrisico gelopen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand. Het kredietrisico is berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een stijging van de creditspread van kredietgevoelige beleggingen, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar ratingklasse:

- Europese staatsobligaties met een AAA rating: geen stijging;
- Overige instrumenten met een AAA rating: stijging van 60 basispunten;
- Instrumenten met een AA rating: stijging van 80 basispunten;
- Instrumenten met een A rating: stijging van 130 basispunten;
- Instrumenten met een BBB rating: stijging van 180 basispunten;
- Instrumenten met een lagere rating of instrumenten zonder rating: stijging van 530 basispunten.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	1.324.421	76,3	1.254.544	73,1
AA	203.094	11,7	251.732	14,7
A	111.941	6,5	98.611	5,7
BBB	91.254	5,3	96.257	5,7
Lager dan BBB	1.406	0,1	2.379	0,1
Geen rating	2.105	0,1	12.616	0,7
	1.734.221	100,0	1.716.139	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	340.954	19,7	476.139	27,7
Resterende looptijd <> 5 jaar	103.010	5,9	113.353	6,6
Resterende looptijd >= 5 jaar	1.290.257	74,4	1.126.647	65,7
	1.734.221	100,0	1.716.139	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd voor de rentegevoelige beleggingen die een creditspread groter dan 0% hebben. De creditspread wordt bepaald op basis van de rentegevoelige kasstromen van het fonds. Afgaande op de hierboven genoemde creditspread resulteert dit in een buffer voor het kredietrisico van feitelijk 28.783 (0,7%) en strategisch 28.429 (0,7%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's zijn vertaald in een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het verzekeringstechnisch risico bedraagt 85.770 (2,2%).

Liquiditeitsrisico

Een pensioenfonds kan het risico lopen dat het niet over voldoende liquide financiële middelen beschikt om op het beoogde moment aan de pensioenuitkeringsverplichtingen te voldoen. Daarnaast is er ook sprake van een liquiditeitsrisico als een lange periode vooraf gaat aan de volledige verkoop van een beleggingsobject. Dit beleggingsobject is dan illiquide. Beleggingen in (niet-beursgenoteerd) vastgoed en in hedge funds worden vaak als illiquide betiteld. Voor de belangen in niet-beursgenoteerd vastgoed wordt rekening gehouden met een liquiditeitsrisico in de berekening van het Vereist Eigen Vermogen. Voor deze belegging is eveneens rekening gehouden met een extra verzwaring uit hoofde van leverage. Omdat DNB (nog) geen rekenvoorschriften heeft voor de berekening van het liquiditeitsrisico (S7) en dit risico alleen van toepassing is bij de aandelen, is het zakelijke waarden risico (S2) verhoogd middels een extra verzwaring van de buffer.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Bij de berekening van het concentratierisico is rekening gehouden met een extra buffer voor de obligatiebeleggingen in Frankrijk, Oostenrijk, Nederland en België.

Onroerende zaken

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling onroerende zaken per soort:</i>				
Indirecte vastgoedbeleggingen (beursgenoteerd)	67.438	100,0	54.798	99,9
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen, niet beursgenoteerd	11	0,0	66	0,1
	67.449	100,0	54.864	100,0
<i>Verdeling onroerende zaken per regio:</i>				
Wereldwijd	67.449	100,0	54.864	100,0

Zakelijke waarden

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden per regio:</i>				
Europa (exclusief Verenigd Koninkrijk)	280.538	14,9	231.504	14,1
Verenigd Koninkrijk	68.233	3,6	67.050	4,1
Noord-Amerika	1.113.247	59,1	924.870	56,5
Japan	122.872	6,5	120.256	7,3
Pacific (exclusief Japan)	80.155	4,2	77.585	4,7
Opkomende markten (Emerging markets)	211.430	11,2	209.438	12,8
Overige	9.788	0,5	8.718	0,5
	1.886.263	100,0	1.639.421	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden per sector:</i>				
Financiële instellingen	278.026	14,7	229.991	14,0
Informatietechnologie	375.902	19,9	303.807	18,5
Industriële ondernemingen	205.523	10,9	170.311	10,4
Duurzame consumentengoederen	160.126	8,5	188.155	11,5
Niet-duurzame consumentengoederen	224.827	11,9	155.185	9,5
Gezondheidszorg	199.568	10,6	180.066	11,0
Energie	73.285	3,9	58.223	3,6
Nutsbedrijven	45.185	2,4	45.667	2,8
Telecommunicatie	239.717	12,7	236.234	14,4
Basisindustrieën	78.943	4,2	69.438	4,2
Andere sectoren	5.161	0,3	2.344	0,1
	1.886.263	100,0	1.639.421	100,0

Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden

Beleggingsfondsen in zakelijke waarden	1.886.263	100,0	1.639.421	100,0
--	-----------	-------	-----------	-------

Vastrentende waarden

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa (exclusief Verenigd Koninkrijk)	1.409.238	81,3	1.403.645	81,8
Verenigd Koninkrijk	14.612	0,8	16.926	1,0
Noord-Amerika	159.477	9,2	152.405	8,9
Japan	71.872	4,1	55.416	3,2
Pacific (exclusief Japan)	23.802	1,4	40.543	2,4
Opkomende markten (Emerging markets)	52.345	3,0	41.931	2,4
Overige	2.875	0,2	5.273	0,3
	1.734.221	100,0	1.716.139	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per soort:</i>				
Staatsobligaties, niet index-linked	1.595.922	92,0	1.529.141	89,1
Bedrijfsobligaties/Credits	116.050	6,7	143.139	8,3
Hypotheken	22.249	1,3	43.859	2,6
	1.734.221	100,0	1.716.139	100,0
<i>Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden</i>				
Robeco Customized Liability Driven	1.411.498	82,2	1.453.307	84,7
Merck GFI	401.531	23,4	387.659	22,6
Overige beleggingen				
	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Overige beleggingen per soort:</i>				
Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen	-193.697	100,0	-291.446	100,0
	-193.697	100,0	-291.446	100,0

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 38.060 (1,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 34.747 (0,9%).

Haarlem, 14 juni 2022

L. Eilers, voorzitter

P. Koopman

A. Koning, plaatsvervangend voorzitter

J. Admiraal

F. Mattijssen

I. Hüttner

M. van Hal

I. Pennings

O. Sanchez

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

In de statuten van Stichting Pensioenfonds MSD is geen specifieke bepaling opgenomen met betrekking tot de bestemming van het behaalde resultaat.

Conform de door het bestuur vastgestelde ABTN, wordt het behaalde jaarresultaat toegevoegd aan de reserves.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds MSD te Haarlem is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds MSD, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 25.856.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 1.292.500 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid

(materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Met betrekking tot artikel 128 (kostendekkende premie) merk ik op dat, alhoewel de premie ex post (net) niet kostendekkend is, ik op basis van ex ante cijfers heb geconstateerd dat wel sprake is van een kostendekkende premie en daarmee voldaan wordt aan artikel 128 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds MSD is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum in de rentetermijnstructuur rekening zou worden gehouden met de UFR-methodiek zoals deze door DNB in 2022 wordt toegepast, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Apeldoorn, 14 juni 2022

drs. J.L.A. Schilder AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds MSD

Verklaring over de jaarrekening 2021

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Pensioenfonds MSD ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021 van Stichting Pensioenfonds MSD te Haarlem gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds MSD zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Origineel getekend door:

Amsterdam, 14 juni 2022
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2021 van Stichting Pensioenfonds MSD

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Begrippenlijst

Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN)

In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. De ABTN (ook wel bedrijfsplan genoemd) gaat nader in op de organisatie van het fonds, de inhoud van de pensioenregeling, de financiële opzet waaronder grondslagen, het beleidskader (premie-, toeslag- en beleggingsbeleid) en de sturingsmiddelen, de hoofdlijnen van het interne risicobeheersingssysteem alsmede de hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst.

Actuariële grondslagen

Dit zijn de veronderstellingen die de actuaris gebruikt bij de vaststelling van de pensioenverplichtingen en de pensioenpremie. Deze veronderstellingen hebben onder meer betrekking op de gehanteerde rekenrente, de kansstelsels en de kostenopslagen.

Actuaris

Een actuaris combineert economische en wiskundige technieken ten behoeve van de vaststelling van de benodigde koopsommen of premies en de verplichtingen van het fonds (vaststelling technische voorzieningen). Tevens verricht de actuaris risicoanalyses en studies met betrekking tot het afstemmen van verplichtingen en beleggingen.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Pensioen dat wordt uitgekeerd aan de (aspirant-) deelnemer indien deze tijdens het deelnemerschap arbeidsongeschikt raakt en indien en voor zo lang recht bestaat op een WIA/WGA-uitkering. Dit pensioen is dus een aanvulling op de wettelijke WIA/WGA-uitkeringen. Stichting Pensioenfonds MSD kent drie soorten van arbeidsongeschiktheidspensioen: het WGA-hiaatpensioen, het excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen en een aanvullend excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen.

Asset Liability Management-studie (ALM-studie)

Deze studie geeft inzicht in de toekomstige ontwikkelingen van een pensioenfonds en biedt een pensioenfondsbestuur de mogelijkheid diverse beleidsvariabelen (zoals beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagbeleid) in hun onderlinge samenhang te evalueren.

Autoriteit Consument en Markt (ACM)

De ACM is een bij wet ingesteld orgaan dat er op toe ziet dat bedrijven eerlijk concurreren en dat consumentenbelangen adequaat worden beschermd. De ACM houdt ook toezicht op fusies van pensioenfondsen.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM is een bij wet ingesteld orgaan dat toezicht houdt op het gedrag van de gehele financiële marktsector. De AFM is toezichthouder op de pensioenfondsen voor zover het gaat om het effectentypisch gedragstoezicht.

Autoriteit Persoonsgegevens (AP)

De AP is een bij wet ingesteld orgaan dat toezicht houdt op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens. Tot zijn toezichtstaak rekent de AP onder toezicht diverse activiteiten, zoals onderzoek doen en ook adviseren over nieuwe regelgeving.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG is de Nederlandse uitwerking van een Europese verordening (General Data Protection Regulation, GDPR) die natuurlijke personen bescherming biedt in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van die gegevens in de Europese Unie.

Beleggingsbeleid

Een pensioenfonds is verplicht om op prudente wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is enerzijds gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van beleggingen op de verplichtingen juist zijn: het pensioenfonds moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleggingsmix

Verdeling van de beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals zakelijke en vastrentende waarden.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de DNB dekkingsgraden van de voorgaande 12 maanden.

Beleidsregel Uitbesteding Pensioenfondsen

Voorschriften van De Nederlandsche Bank met betrekking tot de uitbesteding van activiteiten door de pensioenfondsen.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Code pensioenfondsen

Deze Code, opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, bevat normen voor 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van het volledige stelsel van bestaande wet- en regelgeving. Daarnaast geven de aanbevelingen, convenanten en Codes van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid richting aan de governance: wat houdt goed bestuur van pensioenfondsen in en hoe houden betrokkenen daar toezicht op.

Collateral

In onderpand gegeven zekerheden ter dekking van aangegane marginverplichtingen –dit betreft de verplichting van beleggers om een waarborgsom in geld of dekking in de vorm van effecten te storten bij hun bank of commissionair bij het schrijven van opties of andere afgeleide producten– welke voortkomen uit hoofde van de aangegane derivatenpositie(s).

Commodity

Beleggingsklasse die betrekking heeft op grondstoffen.

Compliance

Handelen in overeenstemming met (interne en externe) wet- en regelgeving en integriteitsbeleid.

Contante waarde

De waarde die op dit moment aanwezig moet zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, toekomstige pensioenbetalingen te kunnen verrichten.

Corporate Governance

Stel regels of aanbevelingen die betrekking hebben op goed management van organisaties zoals private ondernemingen.

Deze aanbevelingen kunnen uiteraard worden toegepast op pensioenfondsen in welk geval wordt gesproken over goed pensioenfondsbestuur.

Creditspread

Dit is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van tegenpartijen (debiteur) en de uitkering die met volledige zekerheid, risicovrij, tot uitkering zal komen.

Crisisplan

Sinds 1 januari 2015 zijn pensioenfondsden verplicht een financieel crisisplan op te stellen. Het doel van een financieel crisisplan is dat het fondsbestuur van tevoren inzichtelijk heeft op welk moment het fonds 'in een crisissituatie' zit en welke keuzes het op dat moment heeft om uit deze situatie te komen. Het voordeel van een financieel crisisplan is dat fondsbesturen in crisissituaties besluiten kunnen nemen waar van tevoren al is over nagedacht en waarvan van tevoren al is besproken of deze naar verwachting ook inzetbaar zijn en de effectiviteit is geanalyseerd.

Dekkingsgraad

Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het fonds. De dekkingsgraad is de verhouding tussen de bezittingen (het vermogen) van het fonds aan de ene kant en de waarde van de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (de verplichtingen) van het fonds aan de andere kant. Zijn er evenveel bezittingen als verplichtingen, dan is de dekkingsgraad 100%. Het fonds kent diverse dekkingsgraden: de marktwaarde dekkingsgraad, de DNB dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad.

De Nederlandsche Bank (DNB)

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere de navolging van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijis of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, futures contracten en forward contracten. Ook valutatermijncontracten worden als derivaten aangemerkt.

DNB dekkingsgraad

De DNB dekkingsgraad is het totaal vermogen gedeeld door de totale technische voorzieningen berekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Doorsneepremie

De premie die voor de deelnemers uniform is vastgesteld zonder rekening te houden met individuele verschillen in leeftijd, burgerlijke staat of geslacht.

Duration

Aanduiding van de koersgevoeligheid van vastrentende waarden als gevolg van veranderingen in de rentestand.

Duration-mismatch

Dit is het verschil in duration tussen de beleggingen en de pensioenverplichtingen.

Effectentypisch gedragtoezicht

Gedragtoezicht dat vooral betrekking heeft op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, zoals de naleving van gedragscodes, corporate governance e.d. Het gedragtoezicht wordt uitgeoefend door de AFM. Een ander onderwerp van aandacht van het gedragtoezicht is de consumentenbescherming. Effectentypisch gedragtoezicht onderscheidt zich van prudentieel toezicht dat wordt uitgeoefend door DNB.

Eindloonregeling

Pensioenregeling waarbij het pensioen een percentage is van de laatst vastgestelde pensioengrondslag.

Emerging Markets

Opkomende markten.

Environment Social and Governance (ESG)

Beleggen op een maatschappelijk verantwoorde wijze, dat wil zeggen rekening houden met milieu en klimaat (ecologische factoren), mensenrechten (sociale factoren) en sociale verhoudingen (governance).

Excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen

Soort arbeidsongeschiktheidspensioen als aanvulling op de wettelijke WIA (IVA/WGA)-uitkering bij gedeeltelijke of volledige arbeidsongeschiktheid. Als het pensioengevend jaarsalaris hoger is dan de WIA-uitkeringsgrens (261 maal het maximum dagloon o.g.v. sociale verzekeringswetgeving) kan bij (volledige) arbeidsongeschiktheid een excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen worden uitbetaald ter grootte van 70% van het verschil tussen het (ongemaximeerd) pensioengevend jaarsalaris en de WIA-uitkeringsgrens.

Op vrijwillige basis kan een werknemer zich daarnaast bij Stichting Pensioenfonds MSD verzekeren voor een aanvullend excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen ter grootte van 10% van het verschil tussen het (ongemaximeerd) pensioengevend jaarsalaris en de WIA-uitkeringsgrens.

De hoogte van het (aanvullend) excedent-arbeidsongeschiktheidspensioen is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Feitelijke premie

De premie die daadwerkelijk betaald wordt door de werkgever en de deelnemers in de pensioenregeling.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Benaming van het toezichtregime dat vanaf 1 januari 2007 van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen. Het Financieel Toetsingskader (FTK) heeft de Actuariële Principes Pensioenfondsen (APP) vervangen. Het FTK is opgenomen in de op 1-1-2007 in werking getreden Pensioenwet.

Op 1-1-2015 is een nieuw Financieel Toetsingskader in werking getreden.

Forward curve

Geeft de toekomstige renteniveaus weer zoals die berekend kunnen worden op basis van de huidige curve.

Franchise

Het deel van het pensioengevend salaris dat voor de pensioenberekening buiten beschouwing wordt gelaten. Dit deel wordt geacht door de AOW-uitkering voldoende van pensioen te worden voorzien.

Future

Op de beurs verhandeld termijncontract met verplichte levering van de onderliggende waarden in de toekomst tegen een vooraf vastgestelde prijs.

Gedempte kostendekkende premie

De premie die berekend wordt op basis van grondslagen (anders dan de zuivere kostendekkende premie) door rekening te houden met verwachtingen en/of historische rendementen.

Gedragcode

De gedragscode bevat voorschriften voor bestuurders en leden van overige fondsorganen van het pensioenfonds ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige, vertrouwelijke informatie. Deze informatie betreft voor een belangrijk deel de beleggingstransacties namens het fonds.

Haalbaarheidstoets

Pensioenfondsen dienen periodiek (tenminste jaarlijks) een haalbaarheidstoets uit te voeren die inzicht moet geven in de gevolgen van de financiële opzet van het fonds, de verwachtingen en risico's (met name ten aanzien van koopkrachtbehoud), de haalbaarheid en consistentie van het premiebeleid en de herstelkracht van het fonds.

In de haalbaarheidstoets wordt een projectie van de financiële situatie van het pensioenfonds voor een lange periode (60 jaar) gemaakt voor een veelvoud aan economische scenario's (stochastische analyse). Jaarlijks wordt met deze toets gemonitord in hoeverre het verwachte pensioenresultaat (dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud) en het pensioenresultaat in een slechtweersscenario nog steeds aansluit bij de gewekte verwachtingen.

De beleidsgrenzen voor deze toets worden door het bestuur zelf vastgesteld op basis van de risicohouding van het fonds. Indien de door het bestuur vastgestelde grenzen voor de lange termijn risicohouding worden overschreden (de ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat en de afwijking van pensioenresultaat in het slechtweersscenario), dan zal het bestuur in overleg gaan met de sociale partners en verantwoordingsorgaan.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van (extra hoge) risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijdens- en invaliditeitsrisico's (risicoherverzekering).

In Control Statement

Verklaring die betrekking heeft op het interne risicobeheersing- en controlesysteem.

Indexatie

Een nadere toelichting is opgenomen in het begrip "toeslag".

Institutions for Occupational Retirement Provision (IORP)

Europa wil een goed functionerende interne markt. Dat betekent goed functionerende pensioenfondsen en de mogelijkheid pensioen in de 'tweede pijler' (kapitaalgedekt, arbeidsgerelateerd) over de landsgrenzen heen aan te bieden. Daartoe ontwierp de EU in 2003 de huidige pensioenfondsenrichtlijn (IORP I), die regels geeft waaraan pensioenfondsen moeten voldoen. De Europese Commissie heeft met de herziening van de richtlijn (IORP II) als doel gehad om grensoverschrijdende activiteiten van pensioenfondsen verder te stimuleren (pensioenfondsen blijven wel onder nationaal toezicht vallen), pensioenen veiliger te maken door het stimuleren van risico-gebaseerd toezicht en om het bestuur (governance) en transparantie te verbeteren.

International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 rapportage

Een ISAE 3000 type 2 rapportage heeft betrekking op de opzet, bestaan en werking van het operationele management systeem bij een uitvoeringsorganisatie.

International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3402 rapportage

Een ISAE 3402-rapportage is een audit, uitgevoerd door een onafhankelijke accountant naar de opzet, het bestaan en de werking van interne controlemaatregelen bij een uitvoeringsorganisatie. Een ISAE 3402-rapportage kan de uitbestedende partij en de onafhankelijke accountants helpen meer zekerheid te verkrijgen met betrekking tot de effectiviteit van de controlemaatregelen

van de uitvoeringsorganisatie. De ISAE 3402-rapportage omvat alle processen die de financiële jaarrekening van een pensioenfonds raken.

Kansstelsels

Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loonontwikkeling.

Kostendekkende premie

De premie die gelijk is aan de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioentoezegging. Pensioenfondsen zijn verplicht een kostendekkende premie te berekenen: volgens de Pensioenwet dient de feitelijke premie ten minste gelijk te zijn aan de kostendekkende premie. Hierbij mag een pensioenfonds uitgaan van een gedempte kostendekkende premie (toetspremie).

Langlevenrisico

Het risico dat het fonds loopt dat een verzekerde persoon langer leeft dan op basis van de gehanteerde overlevingstafel wordt verwacht.

Long Duration Fund

Beleggingsfondsen, vooral vastrentende waarden fondsen, die worden ingezet om de looptijd van de beleggingen te beïnvloeden, i.c. te verlengen.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dat moment verkocht zou worden.

Marktwaarde dekkingsgraad

De marktwaarde dekkingsgraad is het totaal vermogen gedeeld door de totale technische voorzieningen berekend op basis van de zuivere marktrente. Deze marktwaarde dekkingsgraad wordt door Pensioenfonds MSD gehanteerd voor beleidsbeslissingen (zoals premievaststelling en toeslagverlening).

Middelloodsysteem

Pensioensysteem waarbij aan het einde van de deelneming toe te kennen pensioen is gerelateerd aan de gemiddelde pensioengrondslag over de gehele periode van deelneming aan de pensioenregeling.

Nabestaandenpensioen

Verzamelnaam voor weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen, en vaak ook voor wezenpensioen.

Ouderdompensioen

Pensioen, bestemd voor de financiële verzorging van de gerechtigde, nadat deze de in de pensioenregeling omschreven pensioenleeftijd heeft bereikt.

Overlevingstafel

Statistisch overzicht met betrekking tot het sterfte- en overlevingspatroon in de bevolking. Een overlevingstafel geeft op basis van (jaarlijkse) sterftequotienten per leeftijd (sgroep) informatie over grootheden zoals het aantal nog levenden, het aantal overledenen en de levensverwachting. Overlevingstafels kunnen worden vastgesteld door het Actuarieel Genootschap (AG) of het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Over/onderweging

Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Overrente

Het positieve verschil tussen het inkomensrendement van het fonds en de rekenrente.

Partnerpensioen

Pensioen dat wordt uitgekeerd aan de (huwelijks) partner en eventuele ex-partner na het overlijden van de (aspirant) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Pensioen 1-2-3

Pensioen 1-2-3 staat voor een aanpak waarbij de deelnemer informatie over de pensioenregeling in drie lagen ontvangt:

1. De eerste laag wordt op papier verstrekt aan nieuwe indienstreders (nieuwe deelnemers). Er staat kort de belangrijkste informatie in over de pensioenregeling (niet gepersonaliseerd). Deze laag 1 wordt door Pensioenfonds MSD met een brief verstrekt waarbij de deelnemer wordt gewezen op toekomstige digitale communicatie.
2. In de tweede laag vindt de deelnemer een verdere toelichting op de individuele pensioenregeling. Die tweede laag kan de deelnemer vinden op de website van het fonds. Op die manier is de informatie ook toegankelijk voor de bestaande deelnemers.
3. Wie alles tot in detail wil weten over bijvoorbeeld het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst, enzovoort, vindt dat in de derde laag van informatie. Al deze documenten staan op de website van het pensioenfonds.

Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd de overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenfederatie

Organisatie die de gemeenschappelijke belangen behartigt van aangesloten Nederlandse pensioenfondsen.

Pensioengrondslag

Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Dit is het voor het pensioen meetellende salaris (inclusief ploegentoeslag) minus de franchise.

Pensioenovereenkomst

De arbeidsvoorwaardelijke afspraken tussen de werkgevers(organisaties) en de werknemers(organisaties) welke betrekking hebben op pensioen. De pensioenovereenkomst is onderdeel van de arbeidsovereenkomst.

Pensioenrecht

Het recht op een ingegaan pensioen, uitgezonderd de overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenregister

Een register dat het burgers mogelijk maakt om via één ingang een totaaloverzicht te krijgen van alle bij pensioenfondsen en pensioenverzekeraars in collectieve regelingen opgebouwde pensioenaanspraken alsmede de AOW-uitkering. Het register laat bovendien zien waar het pensioen is opgebouwd en waar de burger terecht kan voor meer informatie. Het register is via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl voor elke burger te bereiken door middel van zijn/haar DigiD code.

Pensioenresultaat

De maat van koopkrachtbehoud van de nu opgebouwde pensioenen.

Pensioenvergelijker

Controlelijst die de (gewezen) deelnemer helpt om twee pensioenregelingen met elkaar te vergelijken; het is een hulpmiddel bij een keuze voor eventuele waardeoverdracht. De pensioenvergelijker staat op de website van het fonds (bij Pensioen 1-2-3).

Pension Fund Governance

De manier waarop het pensioenfonds is georganiseerd (structuur) en de verantwoordelijkheden worden uitgevoerd (processen). In het kader van Pension Fund Governance heeft de Stichting van de Arbeid aanbevelingen gedaan voor goed pensioenfondsbestuur. Deze waarborging voor goed bestuur (de Code Pensioenfonds) is verankerd in de Pensioenwet.

Performance

Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en partner- en wezenpensioen.

Prognosetafel

Een overlevingstafel die gebruikt wordt in de actuariële praktijk, of voor de vaststelling van de technische voorziening, waarbij modelmatig rekening gehouden is met de verwachte toekomstige verbetering van de levensverwachting.

Prudentieel toezicht

Bedrijfseconomisch toezicht dat zich met name richt op de handhaving c.q. waarborging van de financiële soliditeit van het pensioenfonds. Dit type toezicht berust bij De Nederlandsche Bank. Prudentieel toezicht onderscheidt zich van effectentypisch gedragstoezicht dat wordt uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten.

Raad van Toezicht (RvT)

Intern toezichtorgaan voor pensioenfonds met een belegd vermogen van meer dan € 1 miljard. Een Raad van Toezicht houdt doorlopend toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen het fonds. De Raad van Toezicht wordt benoemd door het bestuur (na overleg met en bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan) en bestaat tenminste uit drie onafhankelijke externe deskundigen.

Real Estate

Onroerend goed.

Reële FTK dekkingsgraad

De reële FTK dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de beleidsdekkingsgraad en de vereiste beleidsdekkingsgraad benodigd voor zogenaamde toekomstbestendige indexatie (de indexatiedekking). De veronderstelde prijsinflatie ten behoeve van vaststelling van de indexatiedekking wordt elk kwartaal door DNB gepubliceerd. De waarde van de toekomstige indexatie wordt vastgesteld op basis van de wettelijk voorgeschreven rentevoet van 6,75%.

Reële marktwaarde dekkingsgraad

De reële marktwaarde dekkingsgraad is het totaal vermogen gedeeld door de waarde van de totale technische voorzieningen inclusief indexatie op basis van de prijsinflatie bepaald op basis van de zuivere marktrente.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde vermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarde (voorziening pensioenverplichtingen) wordt uitgegaan. In het Financieel Toetsingskader wordt de rekenrente bepaald op basis van een door DNB gepubliceerde rentecurve (rentetermijnstructuur).

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur, of yield curve, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij normaliter een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

Risicoherverzekering

Het herverzekeren door een pensioenfonds van bepaalde risico's die dat pensioenfonds niet zelf op een verantwoorde wijze kan dekken. Hierbij gaat het vooral om risico's die betrekking hebben op overlijden en arbeidsongeschiktheid. Zie ook: herverzekering.

Security lending

Security lending is het uitlenen van aandelen en obligaties voor een vastgestelde periode aan derden in ruil voor een geldelijke vergoeding. Doordat het economische eigendom bij de uitlener blijft, wordt er geen koersrisico gelopen.

Service Level Agreement (SLA)

Beschrijving van overeengekomen dienstverlening tussen partijen bij uitbesteding van bedrijfsprocessen, inclusief de rechten en plichten van partijen ten aanzien van het overeengekomen kwaliteitsniveau van de te leveren diensten en/of producten.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Zie ook het begrip dekkingsgraad.

Stichting van de Arbeid (STAR)

Overlegorgaan van centrale organisaties van werkgevers en werknemers. Tevens adviesorgaan van het kabinet op sociaal en arbeidsvoorwaardelijk terrein.

Stop-lossverzekering

Verzekering die ertoe dient om de totale schade in enig jaar als gevolg van overlijden en/of arbeidsongeschiktheid te beperken. Deze bovengrens wordt ook wel prioriteit genoemd.

Swap

Een overeenkomst tussen twee partijen waarbij wordt afgesproken om gedurende een bepaalde periode bepaalde betalingen met elkaar uit te wisselen, bijvoorbeeld het ruilen van vaste rentebetalingen en variabele rentebetalingen.

Swaprente

Het tarief waartegen op de geld- en kapitaalmarkt leningen met verschillende looptijden worden geruild.

Swaption

Een optie op een swap waarbij de eigenaar van de swaption het recht heeft, maar niet de verplichting, om een swap tegen vooraf bepaalde voorwaarden af te sluiten op of voor de expiratedatum van de swaption.

Technische voorzieningen

Dit is de, met inachtneming van de actuariële grondslagen (rekenrente, kansstelsels en kostenopslagen), vastgestelde balanspost die de gekapitaliseerde waarde (contante waarde) van de opgebouwde pensioenen aangeeft.

Toeslag

Een toeslag is een verhoging van een pensioenuitkering of aanspraak op pensioen, gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven toeslagregeling.

De toeslagregeling van Stichting Pensioenfonds MSD is voorwaardelijk. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks een besluit neemt of de financiële middelen van het fonds toereikend zijn om per 1 juli van enig jaar wel of geen of slechts een gedeeltelijke toeslag te verlenen.

De toeslagverlening aan de actieve deelnemers per 1 juli van een jaar wordt afgeleid van de ontwikkeling van de algemene looncomponent bij de werkgever in de periode van 1 april t/m 31 maart voorafgaande aan het tijdstip van toeslagverlening (1 juli).

De toeslagverlening aan de inactieven (gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en arbeidsongeschikte deelnemers met premievrije pensioenopbouw) per 1 juli van een jaar wordt afgeleid van de ontwikkeling van het (door het CBS vastgestelde) afgeleide consumentenprijsindexcijfer, reeks alle bestedingen, zoals deze zich heeft voorgedaan gedurende de periode april tot april voorafgaande aan het tijdstip van de toeslagverlening (1 juli).

Toetspremie

Pensioenfonds MSD gaat bij de (wettelijke) toets of de feitelijke premie hoger is dan de kostendeekkende premie uit van een gedempte kostendeekkende premie op basis van verwacht rendement.

Total return

Het totaalrendement op beleggingen zijnde de directe en de indirecte beleggingsopbrengsten.

Tracking error

Risico maatstaf die weergeeft hoe groot de kans is dat het rendement afwijkt van de benchmark. De tracking error is gelijk aan de standaarddeviatie van deze afwijkingen. Een hoge tracking error betekent veel kans op een rendement ver onder of boven de benchmark.

Uitkeringsovereenkomst

Een uitkeringsovereenkomst is een overeenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering. Op grond van de Pensioenwet is dit een van de drie toegelaten pensioensystemen.

Uitvoeringsovereenkomst

Overeenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds omtrent de uitvoering en financiering van de pensioenovereenkomst. In de uitvoeringsovereenkomst is onder meer vastgelegd: de wijze waarop en de termijnen waarin de verschuldigde premie moet worden voldaan, de uitgangspunten en procedures met betrekking tot de besluitvorming over vermogenstekorten en vermogenoverschotten dan wel winstdeling, de voorwaarden waaronder toeslagverlening plaatsvindt, de procedures bij het niet nakomen van de premiebetalingsverplichting door de werkgever; en de wijze waarop de premie wordt vastgesteld en het betalingsvoorbehoud van de werkgever.

Ultimate Forward Rate (UFR)

De UFR is een theoretische schatting van de rente op de lange termijn en is daarmee een onderdeel van de rentetermijnstructuur (RTS) waartegen de voorziening pensioenverplichtingen verdisconteerd wordt.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Het format van het pensioenoverzicht waarin de uitkeringen bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid eenduidig wordt gepresenteerd. De bedoeling is dat alle pensioenuitvoerders hetzelfde format hanteren waardoor de pensioenoverzichten eenvoudig naast elkaar te leggen zijn en de (gewezen) deelnemers de bedragen uit de verschillende pensioenoverzichten bij elkaar op kunnen tellen en een duidelijk beeld van de financiële situatie bij pensionering krijgen.

Valutarisico

Het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen.

Valutatermijncontracten

Dit is een contract voor het afdekken van valutarisico. In dit contract wordt vooraf afgesproken tegen welke prijs en op welke datum de valutaposities worden verrekend.

Vastrentende waarden

Beleggingen met een vaste looptijd en een overeengekomen plan van rente en aflossing, zoals obligaties. Andere vormen van vastrentende waarden zijn onderhandse leningen en hypotheek.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Orgaan waaraan het bestuur van het pensioenfonds jaarlijks verantwoording moet afleggen. In dit orgaan zijn de actieve deelnemers, de pensioengerechtigden en de financieel betrokken werkgever(s) vertegenwoordigd.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Waardeoverdracht

Het overdragen van de contante waarde van de verkregen aanspraken door het pensioenfonds van de oude werkgever aan het pensioenfonds van de nieuwe werkgever, waarvoor de deelnemer in de nieuwe pensioenregeling extra deelnemersjaren verkrijgt (in eindloonregelingen) dan wel extra pensioenaanspraken krijgt toegekend (in middelloonregelingen).

Wachttijdvoorziening

Voorziening ter dekking van het premievrijstellingsrisico bij arbeidsongeschiktheid. Een groot deel van het premievrijstellingsrisico bij arbeidsongeschiktheid wordt door het pensioenfonds zelf gedragen (eigen beheer). De rest van het risico, het risico uitgaand boven een stoploss grens, is herverzekerd. Ter financiering van het premievrijstellingsrisico in eigen beheer, wordt door het fonds gedurende een wachttijd, zijnde de periode van loondoorbetaling (gedurende twee jaar na aanvang van de arbeidsongeschiktheid) geld gereserveerd ter dekking van de schade die het fonds pas na afloop van deze wachttijd kan vaststellen.

Wezenpensioen

Een tijdelijke uitkering die wordt uitgekeerd aan de kinderen (tot een bepaalde leeftijd) na het overlijden van de (aspirant) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

WGA-hiaatpensioen

Soort arbeidsongeschiktheidspensioen als aanvulling op de wettelijke WGA-uitkering bij gedeeltelijke of niet duurzame arbeidsongeschiktheid. De hoogte en de ingangsdatum van het WGA-hiaatpensioen is afhankelijk van een aantal externe factoren zoals het arbeidsverleden, de door het UWV vastgestelde restverdien capaciteit en het al of niet benutten van deze restverdien capaciteit (inkomen uit arbeid).

WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

Op grond van deze wet kunnen werknemers (na twee jaar ziekte) in aanmerking komen voor een wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering waarbij de hoogte van de WIA-uitkering mede wordt bepaald aan de hand van de mate waarin de werknemer nog in staat is te werken. De mate van arbeidsongeschiktheid hangt af van wat de werknemer door ziekte of gebrek aan inkomen verliest. Van belang is het verschil tussen het oude jaarsalaris en het salaris dat de werknemer theoretisch nog kan verdienen met de beperkingen als gevolg van ziekte/gebrek (het loonverlies).

De WIA-uitkering kan bestaan uit een WGA-uitkering (werkherhvatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten) of een IVA-uitkering (inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten).

Wie (duurzaam) volledig arbeidsongeschikt is (ten minste 80% loonverlies lijdt) ontvangt een loongerelateerde (IVA-)uitkering. Wie ten minste 35% maar niet meer dan 80% loonverlies lijdt, krijgt eerst een loongerelateerde WGA-uitkering waarvan de duur afhankelijk is van het arbeidsverleden. Daarna krijgt men een loonaanvulling als men voldoende verdient wat men volgens UWV zou kunnen verdienen of een vervolgutkering als men niet of minder verdient dan men zou kunnen verdienen. Uitkeringen op grond van WIA (WGA of IVA) worden altijd gebaseerd op een maximum dagloon o.g.v. sociale verzekeringswetgeving.

Zakelijke waarden

Aandelen en onroerende zaken. Onder onroerende zaken wordt verstaan beleggingen in onroerend goed, zoals kantoren, winkels en woningen. Deze kunnen zowel op directe wijze geschieden als op indirecte wijze door belegging in op dat terrein gespecialiseerde al dan niet beursgenoteerde beleggingsfondsen.